

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

JAARGANG 25 VAN DE ZEEHELD > 3 TIMZORG goed voor elkaar > 4 TERUGBLIK ons wijkblad > 8 GLASVEZEL eerste woning aangesloten > 9 MEEZINGEN IN HET THIEMEPARK > 10 VSTW Witte de Withstraat > 11 DE ZEEHELD uit het archief > 16

ZEEPBELLEN

Deel je herinneringen!

De Zeeheld bestaat 25 jaar. We gaan dit jaar regelmatig terugblikken op de afgelopen jaren in Bottendaal. Onder andere door verhalen van (ex) wijkbewoners. Kleine of grote gebeurtenissen, lang of kort geleden, wijkbreed of alleen binnenshuis, eenmalig of herhalend, vrolijk of verdrietig. Wat zou jij willen delen? Mail ons jouw belevenis of herinnering en wie weet plaatsen wij jouw verhaal in een van de komende edities van De Zeeheld. Ons e-mailadres is: dezeeheld@yahoo.com.

Gezellig ontmoeten in het NAH Café op:
8 JAN - 12 FEB - 11 MRT - 8 APR

Elkaar ontmoeten in het NAH Café

Op 11 maart en 8 april organiseert het NAH café een bijeenkomst in de Thiemeloods, aan de Leemptstraat. NAH staat voor: niet aangeboren hersenletsel.

De bijeenkomst van 11 maart gaat over intimiteit en seksualiteit bij NAH.

Op 8 april is het een gezellige klets- en spelletjesavond.

Beide avonden beginnen om 19.00 uur en duren tot 21.00 uur.

Voor meer informatie kun je mailen naar: nahcafenijmegen17@gmail.com.

Go speler gezocht

Ik, Jos van Heesch, ben op zoek naar een Go speler die het leuk vindt om één keer per week of twee weken, een partij Go te spelen. Niveau: iets meer dan een beginner. Go is een van origine Oost-Aziatisch bordspel voor twee spelers. Het zou rond het jaar 2000 voor Christus bedacht zijn en wordt nog steeds in nagenoeg ongewijzigde vorm gespeeld. Heb je interesse en wil je je aanmelden, bel me dan: 06 36546437.

Koningsdag 2020

Het duurt nog even, maar toch alvast een oproep voor Koningsdag 2020 op 27 april. We zijn op zoek naar creatieve of ambachtelijke Bottendalers die een workshop willen geven aan de jeugd uit onze wijk. Zoals schilderen, figuurzagen, tekenen, spandoek maken etc. Alle ideeën zijn welkom. Mailen kan naar: koningsdagbottendaal@gmail.com

Buurtgezinnen

Buurtgezinnen koppelt (steun)gezinnen aan (vraag)gezinnen die het zwaar hebben en wat steun kunnen gebruiken bij de opvoeding van de kinderen. Het is een landelijk initiatief dat ook door gemeente Nijmegen omarmd wordt. De hulp van een steungezin is alledaags en vriendschappelijk. Het gaat om speelafspraken, een weekendje logeren of samen leuke dingen doen. Wil je steungezin worden, meld je dan aan via www.buurtgezinnen.nl. Een coördinator neemt dan contact met je op en begeleidt ook het contact tussen de gezinnen.

Festival der Kunsten

Wie wil er meedenken en meehelpen met de voorbereidingen voor het Festival der Kunsten op 3 en 4 oktober dit jaar? Het woonkamerfestival door professionele kunstenaars en artiesten uit Bottendaal. Meer informatie bij Enny: enny.snoeren@hotmail.com.

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:

Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Margot de la Rambelje
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:

Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:

Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:

Coen Völker, Ronald van Delen,
Harrie Koolen

Website:

www.bottendaal.nl

Druk:

BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker.

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in april. Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij uiterlijk 3 maart aanleveren via onze e-mail: dezeeheld@yahoo.com.

Zilveren Zeeheld

‘De bewonersorganisatie ziet het als een uitdaging om Bottendaal een wijk te laten zijn waar iedereen, jong en oud, met plezier woont. Dan is een wijkblad onmisbaar zodat wijkbewoners elkaar op de hoogte kunnen houden van wat leeft in de wijk’. Zo werd in 1995 op initiatief van de bewonersorganisatie Bottendaal opnieuw met een wijkblad gestart. De eerste editie verscheen met in de kop een groot vraagteken. Hoe zal het gaan heten? En... zal het ditmaal haar 25 jarig bestaan vieren? Beide vragen kunnen inmiddels beantwoord worden: De Zeeheld en... ja!

De naam werd in de derde editie bekendgemaakt en de winnaar, Frans Stapel, kreeg behalve eeuwige roem ook een taart als beloning. In 2011 werd De Zeeheld losgekoppeld van de bewonersorganisatie om elke vorm van belangenverstrengeling te vermijden.

Het in 1993 bij gebrek aan redactieleden ter ziele gegane wijkblad Kontakt was zeker in de jaren zeventig en tachtig een echt actiegerichte krant: elke straat had wel zijn eigen werkgroep, actiegroep of comité. Grote issues als de belabberde huisvesting, fabrieksoverlast en de beroerde verkeerssituatie, die de strijd bare tot actie bereide Bottendalers verenigden, zijn toen met succes aangepakt.

De Zeeheld heeft die functie, afgezien wellicht van de beginjaren, nooit gehad.

Als je alle jaargangen van De Zeeheld doorbladert zie je dat de inhoud vooral is gericht op informatie over de ontwikkeling van de wijk, verslaglegging over gebeurtenissen en actualiteiten naast een aantal vaste rubrieken. Opvallend is ook dat er veel aandacht is voor de geschiedenis van de wijk. Het blad lijkt zo een weerspiegeling van de relatieve rust die de wijk momenteel uitademt. Bottendaal is uitgegroeid tot een hippe, aantrekkelijke woonwijk met een steeds minder gemengde bewonerssamenstelling en vele tijdelijke passanten (studenten).

Heeft ons wijkblad De Zeeheld toekomst? Er is nooit een lezersenquête gehouden maar de weliswaar beperkte respons is bijna zonder uitzondering positief. Als het aan de huidige redactie ligt, zegt die volmondig ja. Ook als het aan de gemeente ligt: ‘De gemeente Nijmegen ondersteunt graag wijkinformatie die wordt gemaakt dóór en vóór bewoners over de wijk. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat de informatie bijdraagt aan het vinden en verbinden van mensen en vooral maatschappelijke diensten in de wijk’ ... ‘Ook moeten bewoners kunnen reageren of met elkaar in discussie kunnen gaan over gepubliceerde artikelen en er moet ruimte zijn voor andere geluiden’

De Zeeheld heeft verreweg de kleinste oplage van de wijkbladen in Nijmegen. Maar het specifieke karakter van Bottendaal en haar beslotenheid: bijna een ‘stad in een stad’ rechtvaardigt zeker een eigen wijkblad en – zolang het verantwoord blijft – ook een van papier.

De Zeeheld mag of moet misschien wat kritischer en uitdagender worden. En meer interactief als smeermiddel tussen de bewoners van Bottendaal. Een mooie opdracht aan het begin van dit jubileumjaar voor redactie en lezers. We horen graag van u!

Namens bestuur en redactie
Harrie Koolen

TimZorg, goed voor elkaar!

door Jos Veenker

Afgelopen jaar besteedde De Zeeheld aandacht aan het thema eenzaamheid. In juni met een algemeen artikel, om daarna organisaties op te zoeken, waar opvang en zorg is voor Bottendalers. Zo kreeg Wijkcentrum Burghardt een podium in de editie van september en nu in de eerste editie van 2020 is TimZorg aan de beurt.

Maanden geleden al – in de Schoolstraat – viel mijn blik op het raam met de tekst: ‘TimZorg begeleiding, zorgadvies, dagbesteding en wijkinloop’. De website vertelt over veiligheid, vertrouwen, verantwoordelijkheid en verbinding. Nieuwsgierig geworden over hoe het er in de praktijk uit ziet, besluit ik erop af te stappen. Eind november bezoek ik ‘de Inloop’ aan de Schoolstraat 1D om kennis te maken met Paul Timmermans, oprichter en directeur van TimZorg.

Hoe is TimZorg ontstaan?

Vanuit Limburg komt Paul Timmermans in de jaren tachtig naar Nijmegen om activiteitenbegeleider te worden. Hij nestelt zich op een studentenkamer in de Stephanusstraat en blijft na zijn opleiding in Nijmegen hangen. Lange tijd werkt hij als begeleider bij De Driestroom tot hij in 2010 de eenmanszaak TimZorg in Bottendaal opricht. Paul voelt zich thuis in Bottendaal, waar je mag zijn wie je bent. Je wordt hier niet snel vreemd aangekeken, wanneer je je iets anders gedraagt of kleedt. Dit geeft mensen een veilig gevoel, stelt hij. Paul waagt de stap om een kleinschalige zorgvorm te starten, vanuit het idee dat er dan meer tijd effectief naar cliënten kan gaan en minder naar alles eromheen. Nabijheid en individuele aandacht voor de mensen die je begeleidt, is daardoor mogelijk.

Wat doet TimZorg?

TimZorg richt zich op het begeleiden van volwassen mensen met een verstandelijke en/of psychische beperking zoals autisme. Paul: “De meeste mensen die wij ondersteunen hebben een persoonsgebonden budget waarmee ze onze zorg inkopen. Het gaat om langdurige zorg met 24-uurs bereikbaarheid”.

Ook begeleidt TimZorg een aantal mensen ambulant. Zij krijgen 2, 3 of 4 uur per week begeleiding thuis. Deze mensen hebben een WMO-indicatie, afgegeven vanuit de gemeente door het sociaal wijkteam. Hiervoor heeft TimZorg een contract (een aanbesteding) met de gemeente gesloten voor bepaalde tijd. De gemeente betaalt de geleverde begeleidingsuren uit aan TimZorg. De weg naar dat contract was nogal intensief maar gelukkig heeft Paul daarbij hulp van twee medewerkers. “Soms lijkt het wel of de gemeente liever met grote zorgaanbieders te maken heeft dan met kleine, wijkgerichte zoals TimZorg”, vertelt Paul. De eisen vanuit de gemeente hebben wel geleid tot verdere professionalisering binnen TimZorg.

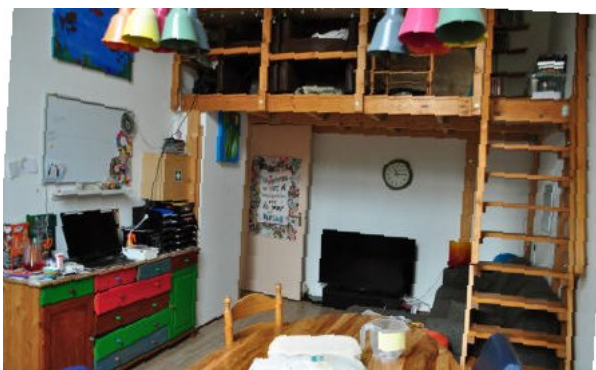
Inmiddels bestaat TimZorg bijna 10 jaar, HKZ geregistreerd en uitgegroeid naar 17 cliënten. Er zijn 18 parttime medewerkers in dienst, die dagelijks begeleiding bieden bij mensen thuis of bij ‘de Inloop’ van TimZorg.

“Onze kracht is dat we werken met een vast team en onze cliënten goed kennen. We zijn dichtbij en kunnen dus snel inspringen als het nodig is; onze medewerkers zijn goed op elkaar ingespeeld”, zegt Paul met grote trots. TimZorg beschikt binnen Bottendaal over zes appartementen. In elk appartement woont één persoon. De andere cliënten huren hun woning vanuit Talis.

De Inloop

Het pand in de Schoolstraat noemen ze ‘de Inloop’. Naast een kantoor is er een open keuken met woonkamer waar de mensen die er begeleid worden elkaar kunnen ontmoeten.

Bij de inloop wordt elke avond samen met cliënten en begeleiding gekookt en gegeten. Op vrijdag lunchen ze samen. De hoeveelheid deelnemers wisselt per dag, maar niet meer dan zes cliënten tegelijk. Alle cliënten hebben een eigen sleutel van de inloop, waar ze altijd terecht kunnen voor een praatje en een kopje koffie. Doordeweeks hebben bijna alle cliënten een dagbesteding. Bij Bliksem, Brood-op-de-Plank, in de Radboudkeuken, onder-de-bomen of op de kinderboerderij. Paul merkt zelf op dat het woord dagbesteding op het raam bij Tim Zorg eigenlijk niet de lading dekt: de dagbesteding vindt namelijk elders plaats.

Is iedereen uit Bottendaal welkom bij TimZorg?

In ons gesprek breng ik ook het thema eenzaamheid onder Bottendalers ter sprake. Op mijn vraag of er ook vrije inloop is voor wijkbewoners die niet verbonden zijn aan Tim Zorg is het antwoord op dit moment ontkennend. Paul: "In het begin wilde ik deze ruimte ook beschikbaar stellen voor belangstellenden of mensen waarmee het minder goed gaat.

Maar al snel merkte ik dat onze cliënten hier te veel moeite mee hebben. Onze ruimte is niet groot en onze cliënten hebben veelal behoefte aan structuur en voorspelbaarheid". Toch hoopt Paul in de toekomst hier meer voor open te kunnen staan. Hij is al een tijd op zoek naar een grotere inloopruimte, maar dat is lastig te vinden in deze mooie wijk. De gemeente Nijmegen heeft participatie hoog op de agenda staan. Ze maken het voor mensen met een lager inkomen al makkelijker met bijvoorbeeld de Meedoenregeling en het aanbieden van een goedkoper busabonnement. Goed om te weten. Eenzaamheid herkent Paul wel als een terugkomend gespreksonderwerp.

En in de toekomst?

Vooralsnog is TimZorg een eenmanszaak maar er zijn plannen om met enkele mensen een stichting of BV te gaan oprichten. De kleinschalige opzet wil Paul graag behouden met maximaal ongeveer 20 cliënten. We willen iedereen persoonlijke aandacht blijven geven. Paul geeft aan regelmatig gebeld te worden door grote zorgondernemers zoals Driestroom, Pluryn, RIBW of MEE die op zoek zijn naar een geschikte plek voor cliënten, die vanuit een woongroep klaar zijn om door te stromen naar zelfstandig wonen met begeleiding. Momenteel is er een wachtlijst, waardoor cliënten teleurgesteld kunnen zijn. TimZorg is op zoek naar een woning, waarbinnen een grotere ontmoetingsruimte en 2 of 3 wooneenheden kunnen gerealiseerd kan worden." Dan kunnen we cliënten aannemen die tijdelijk of langdurig meer nabijheid en zorg nodig hebben".

Mocht iemand woonruimte voor de verhuur in de aanbieding hebben dan horen ze dat heel graag: paul@timzorg.nl.

Bottendaal, een prima wijk om te wonen!

"Ik moest kloppen want de bel doet het niet..." wie kent ze niet; Samson en Gert. De serie speelt zich af in het fictieve 'Ons Dorp'. Een bijzonder en hecht dorp als je het mij vraagt. Het hele dorp gaat naar de kapper bij Alberto Vermicelli, doet boodschappen bij Jeanine en Octaaf De Bolle en voor een lekkere snack trekt het hele dorp uit naar Fred en Frida Krokot. Bottendaal voelt een beetje als 'Ons Dorp'.

De 465 ondernemers (bron: allecijfers.nl) die Bottendaal telt, zorgen ervoor dat de inwoners van Bottendaal alles om de hoek hebben. Voor een gezellige ontmoeting ga je naar dat ene bekende café op de hoek en voor de beste spareribs bezoek je de kroeg

iets verderop.

Wist je dat Bottendaal zelfs zes Alberto Vermicelli's telt waar je terecht kan voor een nieuwe coupe, twee eigen Fred en Frida Krokotten waar je heen gaat voor een heerlijke kapsalon of bamischijf. En voor je de dagelijkse boodschappen of delicatessen heb je keuze uit meerdere 'Jeanine en Octaaf De Bolle winkels'. Het bijzondere aan het dorp van Samson en Gert is de saamhorigheid. En dat hebben we in Bottendaal ook. Hoe leuk is het dat je bij het betreden van je favoriete kroeg hoort; "Hé buurvrouw, wat fijn dat je er ook bent" of dat de medewerker van de delicatessenzaak aan je vraagt "Hoe was die verse pesto afgelopen weekend?". Heb jij ooit zo'n mailtje van die grote webshop met dat dikke blauwe

mannetje gehad? Waarin ze oprecht interesse toonde in jou? Zonder dat het een standaard gepersonaliseerde boodschap was? Nee toch?! Dat is mijn punt.

Wij leven in een bijzonder stukje dorp in de stad. Waar we alles hebben, waar alles om de hoek is en iedereen het beste met elkaar voor heeft. Laten we daar allemaal gebruik van maken. Blijf lekker eten om de hoek en maak eens gebruik van handige Harry's uit je eigen wijk (bij een lekkage staan ze zo bij je op de stoep).

Die persoonlijke ontmoetingen ervaren? Maak gebruik van alle goeds wat 'Ons Dorp' te bieden heeft!

Jolien van den Hoogen – nieuw lid van de redactie, ondernemer en al 7 jaar gelukkige bewoner van Bottendaal

Bottendaal Vrijstaat: de strijd barst los

Met enige trots kan ik melden, dat mijn initiatief tot het aankondigen van de intentie om eventueel in de nabije toekomst de autonome vrijstaat Bottendaal uit te roepen, niet onopgemerkt is gebleven. Behalve trots, ben ik inmiddels toch ook wat angstig geworden. Ik geef het schoorvoetend toe. Liever had ik mij gepresenteerd als stereotiepe revolutionair, in wiens woordenboek het woord angst niet voorkomt, met testikels van staal, volledig voorbijgaand aan eigen veiligheid en comfort, opofferingsgezind en bereid te sneven voor het hogere doel. Maar de ongehoord harde campagne van politieke repressie die de gemeente Nijmegen tegen Bottendaal heeft ontketend, heeft bressen geslagen in het revolutionaire front. De koude douche van de politieke werkelijkheid heeft de koene vastberadenheid een heel stuk weten te verschrompelen. Eerlijk gezegd had ik ook niet een soort van Spaanse Inquisitie verwacht. Maar ja, NIEMAND verwacht de Spaanse Inquisitie. De voornaamste wapens zijn in dit geval betutteling en isolatie.

Ik weet niet door welk van deze twee wapens ik mij meer geïntimideerd voel. Maar laten we beginnen met de isolatie. Luttele dagen na het verschijnen van mijn politiek manifest in de vorige Zeeheld, sloeg de gemeente Nijmegen meteen keihard terug. Er werd een cordon om Bottendaal heen gelegd, een ondoordringbare muur van grote rood-wit gestreepte plastic blokken.

Ik probeerde met de auto vanaf de St. Annastraat Bottendaal in te komen, maar het was volstrekt onmogelijk! Overal stuitte ik op die blokkade. Aan de andere kant van de weg werd zelfs een loopgraaf gegraven. En zag ik daar nou geschat? Ontredderd en totaal in paniek ben ik tenslotte via het Keizer Karelplein naar de Graafseweg gereden, waar ik dan eindelijk een mogelijkheid vond om 's werelds jongste republiek weer te betreden.

Eenmaal thuis vond ik op het internet al gauw de agitprop van de gemeente Nijmegen, als zou het hier de aanleg van een snelfietspad betreffen. Ha, daar trappen we natuurlijk niet in. Ik kreeg visioenen van mijn commandotraining in het Vreemdelingenlegioen. De hele dag brulden die sadistische Sous-Officiers "Plus vite! Plus vite!" naar ons. Ik droom daar nog wel eens van als ik zwaar getafeld heb. Snelfietspad. Laat me niet lachen. Betutteling! Sinds wanneer bepaalt de gemeente Nijmegen hoe hard iemand moet fietsen?

Met revolutionaire groet, Willem Janszoon.

NO PASARAN!

Overigens ben ik van mening dat die laatste Bottendaalse coffeeshop ook gesloten moet worden.

LOKAAL
DE RUYTER
WIJN · BIER · ETEN

BOTTENDAAL BORREL

**IEDERE LAATSTE ZONDAG
VAN DE MAAND**

**VANAF 15:00 UUR
MET SOEP VAN HET HUIS**

DE RUYTERSTRAAT 2
WWW.LOKAALDERUYTER.NL

DJ Swinging Maria

Disco - Soul - World Music - Salsa
06-18179904 | info@mariaengels.demon.nl

tommiek **Meubelmaker uit Bottendaal**

Unieke en eigenzinnige meubels voor thuis
In opdracht, op maat en met oog voor detail

www.tommiek.nl
info@tommiek.nl
06-41240881

ELSBETHS PUZZELHOEK

Er is wat afgebroken en herbouwd in Bottendaal de afgelopen decenia. Maar weet jij nog wanneer er gestart is met nieuwe (groen) projecten of wanneer deze gerealiseerd zijn?

1. In welk jaar werd er gestart met de bouw van de Castella toren?

- A) 2008
- B) 2009
- C) 2010
- D) 2011

2. Wanneer is met de aanleg van het Vondelparkje begonnen?

- A) 2004
- B) 2006
- C) 2008
- D) 2010

3. In welk jaar opende het Turmac plantsoen?

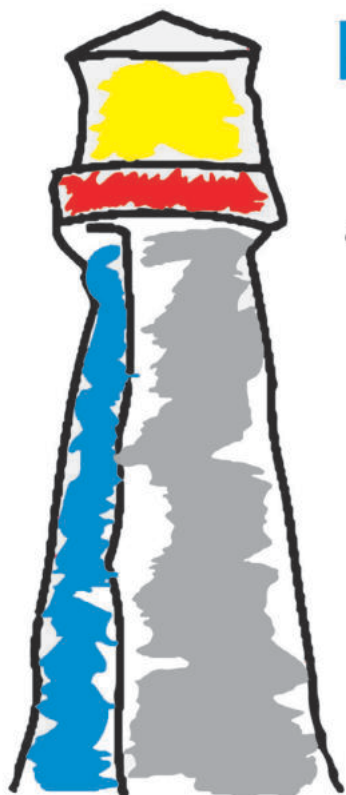
- A) 2016
- B) 2017
- C) 2018
- D) 2019

4. Uit welk bouwjaar dateert de parkeergarage onder de Van Schaik Mathonsingel?

- A) 2009
- B) 2010
- C) 2011
- D) 2012

5. Wanneer werd het terrein van de drukkerij Thieme geopend als park?

- A) 1997
- B) 1998
- C) 1999
- D) 2000

KINDERCENTRUM DE VUURTOREN

al 15 jaar vertrouwde kinderopvang
in Bottendaal

Graafsedwardsstraat 10
6512 ES Nijmegen
tel. 024-3222912

Dependance
Cortenearpad 30
6512 GD Nijmegen

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

Er waren plannen om de wijk plat te bulldozeren ter uitbreiding van het centrum, St. Annastraat en Graafseweg zouden vierbaans worden tot in het hart van de stad. In april 1968 werd door boze Bottendalers een leegstaand terrein van de toenmalige Dobbelmanfabrieken gekraakt om daar een speeltuin in te richten. Bottendaalse kinderen hadden geen enkele speelplek. Het eerste burgerinitiatief en er zouden er nog velen volgen. Vanaf 27 oktober 1969 gaf de op 15 december van het jaar daarvoor opgerichte wijkraad het eerste wijkblad uit: DE ZEEHELD. Een eenvoudig gestencil wijknieuwsblaadje, dat onregelmatig verscheen. Wijkraden verschenen en verdwenen, evenals het toenmalige wijkblad, dat overigens na een jaar van naam verandering: KONTAKT, die zou blijven bestaan tot begin jaren negentig.

In de jaren zeventig was er de strijd om een leefbare wijk met als uitkomst in 1979 een bestemmingsplan, waarin wonen het belangrijkste was. In die tijd (1974) was ik met nog een drietal vrijwilligers betrokken bij de heroprichting van KONTAKT, een initiatief van het Buurtwerk. Als redactieleden waren we vrij in onze standpunten en waren we bij alle gebeurtenissen direct betrokken. Vanaf 1979 werd het blad voortgezet en tot eind jaren tachtig door een steeds wisselende redactie gerund. Het blad was actievericht en functioneerde in veel situaties als discussieplatform waar heftige polemieken werden gevoerd.

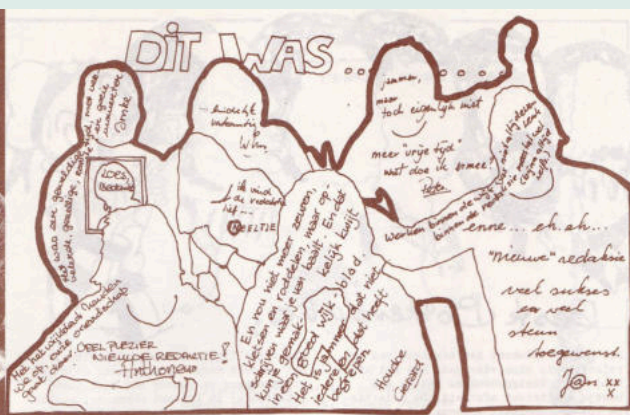
In die tijd onderging Bottendaal een gedaanteverandering. Nietsontziende slopershamers maakten van de wijk een oorlogsruië.

Luchtfoto's uit die tijd laten grote leegstaande vlaktes zien waar eerder fabrieken en scholen stonden. Maar de wederopbouw werd onmiddellijk daadkrachtig aangepakt.

Op de lege plekken verzezen honderden huurwoningen. Veel bewoners die van ellende eerder naar de buitenwijken waren verhuisd keerden terug. Begin jaren negentig was Bottendaal een wijk waarin van elke nationaliteit, jong en oud, rijk en arm zijn stek had gevonden. De Stichting Bewoners Organisatie Bottendaal werd opgericht (1985). Het wijkblad werd daar onderdeel van en bleef ondertussen driftig verslag doen van alle bruisende ontwikkelingen.

In de jaren die erop volgden werd op grote schaal stadsvernieuwing aangepakt, waarin de oude woningen een flinke opknabbeurt kregen. Veel werk aan de winkel voor het wijkblad waarbij de redactie het vaak moeilijk had om nieuwe leden aan te trekken.

Bottendaal bleef weliswaar als sterk verbeterde wijk bestaan, maar de bevolkingssamenstelling begon ingrijpend te veranderen: talloze wijkwinkeltjes legden het loodje, het aantal verkamerde panden groeide schrikbarende snel – anno 2020 is een derde van Bottendaal verkamerd! Aan groenvoorzieningen werd nog niet veel aandacht besteed. Dat gebeurde pas later; de Natuurtuin begin jaren '90, Thiemepark 1999, Vondelparkje 2007, Turmacplantsoen 2018, vanaf 2014 Spoorkuil (nog niet helemaal afgerond). Voor veel wijkbewoners was Bottendaal het niet meer en ze verhuisden naar elders. Het vroegere enthousiasme om de wijk een nieuw elan te geven ebde weg.

De redactie van Kontakt, november 1978, in een typische jaren '70 opmaak

In 1995 waren de grote bouwklussen afgerond, het Dobbelmanterrein en de zone van het vroegere goederenstation aan de Van Diemerbroeckstraat moesten nog ontwikkeld worden (2001-2007). De stadsvernieuwing in het 19e en vroeg 20e eeuwse Bottendaal verliep voorspoedig. En in het begin van het nieuwe millennium was Bottendaal, als we de makelaars mogen geloven, de plezierigste wijk om te wonen (dat roepen ze anno 2020 nog steeds, de wijk wordt zelfs al bij het centrum getrokken!). De prijzen van de huizen stegen navenant! Bottendaal leek af, maar een stad is nooit af, ook Bottendaal niet.

Enfin, het was een stuk rustiger geworden in de wijk en er leek niet veel meer te zijn om voor op de barricaden te gaan staan. Ook het wijkblad ging bijna ter ziele. In 1995 besloot een groepje wijkbewoners het blad nieuw leven in te blazen. De oorspronkelijk naam keerde weer terug: DE ZEEHELD, naar de oude naam van de wijk. Bottendaal is pas sinds 1960 officieel de naam van de wijk!

Vanaf 2011 werd het nieuwe blad financieel onafhankelijk van de BOB. Wel bleef er een redactielid in de BOB om de lijntjes kort te houden. De redactie bericht tegenwoordig vooral over het wel en wee van de wijk, geeft belangrijke informatie van de gemeente Nijmegen door en maakt interviews met bewoners. Vooral in de laatste jaren is veel gesleuteld aan een frisse eigentijdse opmaak die het blad voor iedere Bottendalers toegankelijk maakt. Dat werkt, want iedereen leest het blad, waaruit blijkt dat een papieren versie van een wijkblad ook in dit digitale tijdperk nog steeds wordt gewaardeerd.

Redactie van De Zeeheld, gefeliciteerd en ik hoop dat jullie nog een lang en inspiratievol leven met het wijkblad voor de boeg hebben!

Wim de Natris
Voorzitter Stichting Bewonersorganisatie Bottendaal

Eerste inwoners in Bottendaal maken gebruik van glasvezel

Maandag 20 januari is KPN NetwerkNL gestart met het maken van de huisaansluitingen op het glasvezelnetwerk. Voorzitter van de wijkraad Wim de Natris gaf het officiële startsein door de woning van mevrouw Kerkhof als eerste woning aan te sluiten, waardoor mevrouw als eerste in de wijk een eigen glasvezelverbinding heeft.

Glasvezelaansluitpunt in de woning

Alle huishoudens in Bottendaal krijgen een afspraakvoorstel voor de installatie van hun eigen glasvezelaansluitpunt. Als het glasvezelaansluitpunt door KPN NetwerkNL in de woning is geïnstalleerd, kunnen inwoners in de meeste gevallen direct gebruikmaken van hun glasvezelabonnement.

Voor vragen over aanleg, planning en voordelen van glasvezel kun je elke dinsdag van 12.00 - 18.00 uur terecht bij het glasvezelinformatiepunt voor de Thiemeloods. Of kijk voor meer informatie op www.kpnnetwerk.nl.

Schildersbedrijf Maria Engels

van Dulckenstraat 50
Nijmegen
Tel : 024 - 360 85 86
Mob : 06 - 181 799 04

E-mail: info@mariaengels.demon.nl

B&B/Pension Bottendaal

- Betaalbaar comfort
- Persoonlijke aandacht
- Nabij de binnenstad

Burghardt van den Berghstraat 50
Bottendaal, Nijmegen

www.pensionbottendaal.nl
06 30589381

aMeezing Battle Meezingen in het Thiemepark

Doe je mee?

Met een heuse band en een paar bijzondere presentatoren gaan we op zaterdag 13 juni met z'n allen zingen in het Thiemepark. Het wordt een echt feestje waar iedereen die in Bottendaal woont (maar daarbuiten natuurlijk ook) mee kan dingen naar de prijs van het beste zangteam in Bottendaal.

Wat gaan we zingen? Allemaal bekende Nederlandstalige en soms wat buitenlandse (meezing)liedjes. Ken je de teksten niet? Geen probleem want

je krijgt een boekje met de teksten erbij. En kun je niet zingen? Ook geen probleem: misschien win je wel een prijsje als meest creatieve team. Het gaat om de gezelligheid en iedereen kan meedoen.

Hoe werkt het? Nou, heel simpel. Je meldt je aan via 'ikbenaanwezig.nl' en koopt een ticket voor deelname aan het zangfeestje. Bij aanmelding geef je je op voor een bepaalde groep 'Piet Hein', 'Michiel de Ruyter' of 'Jan de Witt'. De groepen hebben een speciaal kleurtje en in dat kleurtje trui of t-shirt kom je

dan naar het festijn zodat we meteen kunnen zien voor welke groep jij strijdt. Het is een feestje voor iedereen van 11 tot 101 (ja, ergens trekken we wel een lijn). Daarom geven we jullie de kans om je als eerste in te schrijven want ja... vol = vol. Inschrijven kan vanaf 5 maart 2020 via 'ikbenaanwezig.nl'. Zoek dan op 'aMeezing Battle' en je vindt alle informatie voor dit festijn. Doe mee en kom je keel smeren (voor de volgende dag als Nederland zijn eerste voetbalwedstrijd voor het EK speelt!).

Enny Snoeren

Antwoorden puzzel 1. D - 2. B - 3. C - 4. D - 5. C

tax tigers

- * Fluitend je papierloze administratie bijwerken, online of via de app
- * Alle belastingaangiftes altijd op tijd ingediend
- * Deskundig advies bij je ondernemersvraagstukken
- * Klantvriendelijk, informeel en dichtbij

tax tigers

JE KANTOOR VOOR BTW, IB, VPB, LOONADMINISTRATIES EN MEER!

Sint Annastraat 48, 6524 GE Nijmegen, www.taxtigers.nl

Ontbijt Lunch High-tea

met onbeperkt vriendelijke service

Brood op de plank
het bakkerscafé sinds 2009

Castellastraat 29 in Nijmegen
www.bakkerscafe.nl

FIETSENWINKEL - FIETSENMAKER

VAKMANSCHAP SINDS 1985

ST. ANNASTRAAT 42 NIJMEGEN WWW.WHEELSTWHEELERS.NL

450 m2 FIETSPLEZIER

GEBRUIKTE & NIEUWE FIETSEN

Bottendaal, van straatnaam tot wijk

door Harrie Koolen

Niet alleen De Zeeheld bestaat een kwart eeuw, maar ook de... **Witte de Withstraat**

De op een na jongste straat van Bottendaal, de Witte de Withstraat, is afgelopen 21 december 25 jaar geworden (Raadsbesluit 1994).

Het straatje ligt wat verscholen tussen de Dr. Jan Berendsstraat en de St. Stephanusstraat, tegenover de speeltuin. De Witte de Withstraat is de enige straat in Bottendaal die in zijn geheel niet toegankelijk is voor gemotoriseerd verkeer.

Witte de With

Witte Corneliszoon de With, bijgenaamd 'Dubbелwit', werd in 1599 geboren in Hoogendijk bij Den Briel. Zijn ouders behoorden tot het genootschap van de (weder)dopers. Deze mogen pas gedoopt worden als ze volwassen zijn en kenmerken zich onder andere door hun pacifistische levensstijl.

Dat strookte echter in het geheel niet met het opvliegende karakter van Witte. Hij liet zich dan ook op 11-jarige leeftijd dopen door een calvinistische predikant zodat hij getreiter en andere pesterijen niet meer lijdzaam hoefde te ondergaan en gewoon terug kon slaan.

Zilvervloot en strooptochten

Na een aantal weinig succesvolle ambachten aan de wal, monsterde hij op 16-jarige leeftijd aan bij de Verenigde Oostindische Compagnie. Hij nam deel aan de verovering van Jacatra (Jakarta) en werd lijfknecht van Jan Pieterszoon Coen. Na een strooptocht tegen de Spanjaarden in Zuid Amerika voerde hij op de Molukken als kapitein een zogenaamde hongi-tocht uit en vernietigde 90.000 kruidnagelbomen van de inlandse bevolking teneinde de prijs van kruidnagel op te drijven.

De With heeft in 1628 als vlaggenkapitein van Piet Hein mede 'de Zilvervloot gewonnen'. Zijn, volgens hem, cruciale rol in die verovering werd niet op waarde geschat en beloond. Daardoor was hij hevig teleurgesteld. Hij nam ontslag bij de marine maar ging later weer in dienst en vocht tegen de Duinkerker kapers en de Spanjaarden. Na weer eens een conflict ging hij een tijdje aan wal en werd schepen en diaken in Brielle.

Van 1647 tot 1650 ondernam hij voor de West Indische Compagnie een goeddeels mislukte expeditie naar Brazilië om de Portugezen een kopje kleiner te maken.

Hij vocht later in de Eerste Engelse Zeeoorlog en sneuvelde in de slag in de Sont in 1658. Zijn lichaam werd gebalsemd en tentoongesteld in Zweden en Denemarken en later met grote pracht begraven in Rotterdam, met praalgraf.

De With is vier keer getrouwd geweest, hij verwekte tien kinderen waarvan er twee vroegtijdig zijn overleden.

Witte de With was een moeilijk man, in de woorden van marinehistoricus Warnsinck:

"gehaat en gevreesd door zijn minderen, gemeden door zijn gelijken en in voortdurend conflict met zijn meerderen".

Bemanningen voor zijn schepen weigerden onder hem te dienen. Hij is twee keer aangeklaagd wegens plichtsverzuim: in 1638 met volledig eerherstel maar in 1650 ter dood veroordeeld. Hij behield echter zijn hoofd en kwam er met een boete van 7.000 gulden vanaf. Daarentegen ontving hij ook twee keer van de Staten-Generaal een gouden ereteken en werd door de Franse koning Lodewijk XIII geridderd in de orde van de Heilige Michael.

Fout?!

Witte de With is het prototype van een 'foute' zeeheld: koloniale uitbuiting en onderdrukking, roof en piraterij. Aan de naam Witte de With is onlosmakelijk de discussie verbonden over de vernoeming van besmette figuren uit het verleden in (straat)namen.

In 2017 wilde het gelijknamige kunstencentrum aan de gelijknamige straat in Rotterdam haar naam om die reden veranderen. Dat is overigens niet gebeurd.

De discussie is al ouder: zo is de Stalinlaan in Amsterdam na de inval van Rusland in Hongarije in 1956 omgedoopt in Vrijheidslaan.

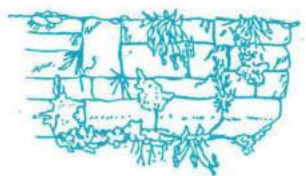
Natuurtuin

"woekert" voort

De aanleg van de Natuurtuin Bottenaal, aan de Trompsstraat, is na ruim 3 jaar noeste arbeid door enthousiaste vrijwilligers/wijkbewoners, bijna volledig. Tijdens de aanleg is voornamelijk gebruik gemaakt van afvalmaterialen (puin, stenen, dakpannen, boomstammen en rietbuisen). Door het op creatieve wijze stapelen van deze materialen zijn natuurlijke vormen en terrassen ontstaan. Er zijn verschillende milieus aangelegd: hoog/laag, nat/droog, zon/schaduw, voedselrijk/voedselarm. Daarbij zijn voornamelijk inheemse planten en struiken geplant, met een grote rijkdom aan soorten/vormen die veel insecten en dieren aantrekken.

De padjes zijn aangelegd, het stapelwerk is klaar en de planten gegiffen al aardig. De tuin is dan ook al geliefd bij de bewoners uit de wijk. Ook al is alles op een natuurlijke manier vormgegeven en groeien er voornamelijk inheemse planten, toch is ingrijpen soms nodig, bijvoorbeeld door overwoekering van een plantensoort. En natuurlijk moeten de muurtjes en andere bouwwerken al en toe hersteld of vervangen worden en moet er vuil worden opgeruimd. De natuurtuin zal in de loop der jaren via een natuurlijke ontwikkeling meer structuur en inhoud krijgen. Wat de werkgroep betreft is er sprake van een stevige terugloopy voor het beheer en onderhoud van de natuurtuin zijn we dan ook op zoek naar enthousiaste vrijwilligers. Er wordt in principe 1 keer in de twee weken gewerkt, op zaterdag van 10.00 tot 14.00 uur.

Heb je zin om te komen helpen? Kom dan eens vrijblijvend kijken. Wij zijn van plan vanaf zaterdag 16 maart weer aan de slag te gaan. Voor meer informatie kun je contact opnemen met: Lia Kooremans, 329781 of Jackie Kersten, 3235678.

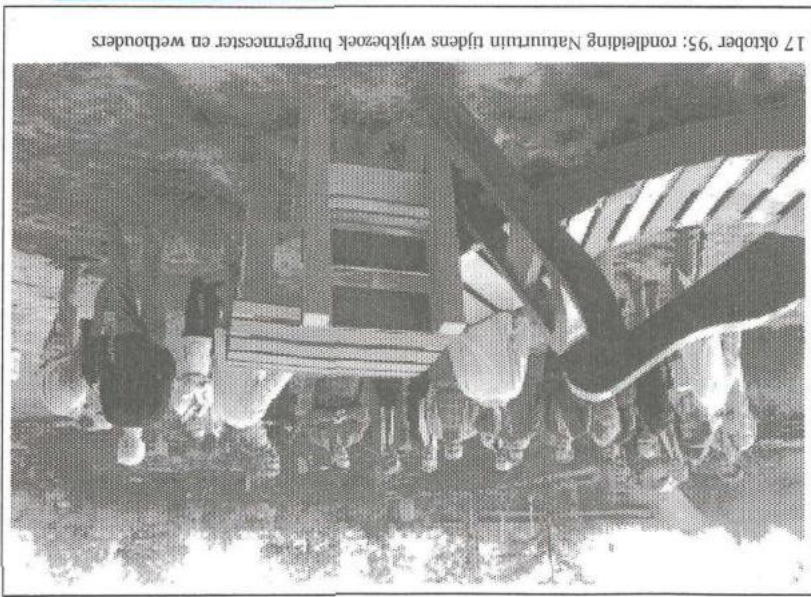
Speeltuin langer open

Na een lange koude winterijd gaan de poorten van de speeltuin weer langer open. En wel als de lente ons land binnen komt, op 21 maart. Met ingang van 21 maart worden de openingsdagen van de speeltuin 'Het kraaiennest', maandag t/m vrijdag van 11.00 tot 18.00 uur. Ook gaan we 3 van de 4 zaterdagen per maand open. Dus nu maar hopen op een mooie zonnige lente zodat we weer volop kunnen genieten van onze mooie speeltuin in Bottenaal. Het bestuur van de speeltuin is de mogelijkheid voor een tweede behander aan het uitzoeken. Want met een tweede behander kan de speeltuin het gehele weekend open zijn, dus ook op zondag. Het afgelopen jaar hebben we dit ook kunnen doen dankzij een aantal actieve vrijwilligers. Voorlopig gaat de speeltuin alleen nog open op zaterdag en houden we u op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen in de toekomst. Veel speelplezier!

Ans Trienes, speeltuinbestuur.

Ken uw buurt

Bottenaal is een wijk waar de afgelopen jaren veel veranderd is. Dat heeft met zich meegebracht dat er ook veel nieuwe mensen in de wijk zijn komen wonen. Het is niet meer zo vanzelfsprekend dat je iedereen die bij je in de straat woont kent. De tijd van de straatsteunen lijkt groterdeels voorbij. Toch blijft het voor een wijk belangrijk dat mensen elkaar voldoende kennen om in geval van nood een beroep op elkaar te doen of aan te kunnen spreken als je vindt dat er iets niet goed gaat in de buurt, of gewoon even aan te slaan een praatje. De beheerscommissie van het wijkcentrum, Bewonersorganisatie Bottenaal (BOB) en wijkorganisatie Tandem zijn samen op zoek naar nieuwe manieren om wijkbewoners elkaar te laten ontmoeten, manieren om de straat, hun buurt, hun wijkcentrum, Heeft u zin om iets te doen in uw straat of buurt, of vindt u dat er iets moet gebeuren maar weet u niet goed hoe u iets kunt organiseren of met wie, dan kunt u altijd onze hulp invoeren. **Wilt u met ons meedelen neem dan contact op met een van de medewerkers van Tandem:** Nel van Ruijven, lne Tossers of Harry de Bles. Wij zijn bereikbaar via tel. 3236040 (buurtkantoor) of 3601105 (kantoor Tandem Centrum/Oost).

17 oktober '95: rondleiding Natuurtuin tijdens wijkbezoek burgermeester en wethouders

MAART

Dinsdag 19 maart
Zondag 31 maart

APRIL

Zaterdag 6 april
Zondag 14 april
Woensdag 17 april
Dinsdag 23 april
Vrijdag 26 april

MEI

Zaterdag 4 mei
Zaterdag 4 mei
Zaterdag 25 mei
Dinsdag 28 mei
Datum volgt

JUNI

Woensdag 5 juni

Strataspelclad

Schoonmaken speelplekjes (verzamenen Schoolstraat 1d) 10.00 uur
Rommelmarkt Unitas 12.00 uur
Bijeenkomst werkgroep wijkpark Thiemme (openbaar) 20.00 uur
Overleg Bewonersorganisatie Bottendaal (openbaar) 20.00 uur
20 jaar bestaan werklouzenentrum Unitas
Schoonmaken speelplekjes (verzamenen Schoolstraat 1d) 10.00 uur
Wijkfeest 20.00 uur
Schoonmaken speelplekjes (verzamenen Schoolstraat 1d) 10.00 uur
Overleg Bewonersorganisatie Bottendaal (openbaar) 20.00 uur
Inspraakavond plannen wijkpark 20.00 uur

Bezern door de spelveldjes

Elke eerste zaterdag van de maand trekken ze door de wijk: de vrijwilligers van Bewonersgroep Behoud Speelveldjes Bottendaal (BBSB). Met wapperende vuilniszakken, containers, bezems en schoppen gaan ze het zwerfui op en rond de zeven speelplekken le lijf. Bovendien zorgen ze voor het onderhouden van de speeltoestellen en onderhouden ze het trapveld in de spookuil.

Maar liefst 25 personen hebben zich al aangemeld. Toch kan de BBSB nog wel een extra paar handen gebruiken omdat door ziekte, vakantie, verjaardagen en dergelijke de ploeg nooit helemaal compleet is.

Op de eerste zaterdag van de maand verzamelen de vrijwilligers zich om 10.00 uur bij Het Boiwerk. Schoolstraat 1d. Na een kop koffie gaan de mensen in kleine ploegjes aan de slag. Rond 12.00 wordt de rommel afgevoerd (als er veel mensen zijn gebeurt dat eerder). Veel werk is het dus niet.

Daarnaast is het gezellig en leren buurtbewoners elkaar beter kennen. Tot zons op zaterdag 6 april ????

Unitas, een uniek werklouzenentrum

Niet iedere Bottendaal(-)ster zal het weten, maar de wijk herbergt, landelijk gezien, een uniek werklouzenentrum. Zo'n drie jaar heeft Unitas nu het kantoor en de activiteiten in Wijkcentrum

Burghard. Unitas bestaat al veel langer. Twintig jaar geleden is het opgericht om werklouzen een eigen plek te geven. Het "Unitas-gebouw" is inmiddels gesloopt, maar de functie en de meeste activiteiten van Unitas zijn overnld gebleven.

Nog elke dag vinden vele werklouzen de weg naar de activiteiten van Unitas. Er is dan ook veel te doen. Twee keer per jaar organiseert Unitas een veertigal kursussen, variërend van talen tot yoga, van kleding maken tot publieiteit. Steeds meer wijkbewoners nemen hieraan deel. Unitas is ook een plaats waar veel kennis is over sociale uitkeringen. Tijdens de spreekuren, op dinsdag en donderdag van 14.00 tot 16.00 uur, kunnen werklouzen terecht met vragen over bijvoorbeeld bijverdiene

naast de uitkering, samenwonen, de hoogte van de uitkering etc. Ook als mensen klachten hebben over sociale dienst of arbeidsbureau worden ze hierbij geholpen. Unitas vindt het ook belangrijk dat de stem van werklouzen zelf wordt gehoord. In de "Werklouzenkrant", de oudste van Nederland (!), biedt

Unitas daarvoor alle ruimte. Vaak

praten en beslissen politici en instanties over ingrijpende zaken voor

werklouzen zonder te luisteren naar wat zij daar zelf van vinden. Unitas is dan ook een vaste gast in het stadhuis als daar wordt gepraat over bijvoorbeeld banenplannen of veranderingen in het beleid van de sociale dienst. Soms voert Unitas

akties om druk op de ketel te zetten. Het zal niemand verbazen dat we niet altijd onze zin krijgen, want dan zou het er in Nijmegen heel wat beter uitzien voor werklouzen. Toch boeken we wel resultaten. Zonder de inzet van Unitas was er nu geen ondernemingsraad voor banenpoolers en zou de bijverdienregeling en de

hoopte van de uitkering er na de invoering van de nieuwe bijstandswet er heel anders hebben uitgezien. Op 26 april viert Unitas haar 20-jarig bestaan. Een vertal

personen uit de politiek en de werklouzenbeweging zullen worden doorgezaagd over de vraag: "Is er over 20 jaar nog werklousoosheid?", gevolgd door een politieke quiz. Werklousoosheid is voor de een een kwelling, voor de ander een zegen. Het bestaan van een

akleue belangenorganisatie van werklouzen is voor Unitas in ieder geval reden voor een spetterend feest. Let op de aankondiging in de vitrine van het wijkcentrum. Iedereen is van harte welkom. Jan Lorskens.

Het wijkcentrum is er voor u

Zoals u wellicht weet heeft ons wijkcentrum een ontmoetingsruimte, waar iedereen kan binnenlopen voor een kopje koffie, een praatje of om de krant te lezen. Regelmatig komen er ook groepjes wijkbewoners binnen om even bij te praten, bij te komen na een sportles of het boodschappen doen, een kaartje te leggen, noem maar op. Wellicht ook iets voor u, het kan een goede manier zijn om wat meer mensen uit uw buurt te leren kennen. De ontmoetingsruimte is overdag geopend op maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.00 en 's avonds van 19.00 tot 23.00 uur. In het weekinde zijn wij beperkt open voor georganiseerde activiteiten. U kunt ons telefonisch bereiken onder nummer 3234685.

U heeft in oktober een informatieboekje van ons in de bus gehad. Kwijt? Kom gerust een nieuw exemplaar halen. Beheer en beheerscommissie Burghardt staan altijd open voor nieuwe ideeën. Uw gastheren: Leo Woudstra, Toon van den Boom, Theo Liskamp.

In de week van 15 april start speciaal voor meiden van 13 tot 18 jaar die in Bontendaal, Nijmegen Oost en de Benedenstad wonen een nieuwe activiteit. De meiden gaan, m.b.v. vakbuidende docenten, een presentatie in elkaar zetten waarmee ze op 1 juni bij de voorrondes van de Kunstbende-wedstrijd zullen gaan optreden. Dit optreden is in de stadsschouwburg van Arnhem en als de groep wilt gaan zo door naar de landelijke finale. Wat we precies gaan doen is aan de meiden zelf, ze kunnen kiezen uit dans, theater, fotografie: alles is mogelijk! Lijkt je dit leuk? Meld je dan nu al aan bij Tandem, Karin van Eerten, Telefoonnummer: 3601105/3236040 (maandagmiddag). Langskomen mag ook, elke maandagmiddag ben ik in het wijkcentrum Bontendaal aanwezig.

KUNSTBENDE

TECHNIKA 10

TECHNIKA 10.

Op 15 april gaat de meisjesgroep voor meisjes van 8 tot 12 jaar, in Bontendaal wel iets heel bijzonders doen: de meisjes krijgen 10 lessen in techniek bij Technika 10. De lessen zijn speciaal afgestemd op meisjes, er wordt gewerkt met o.a. metaal, hout en elektriciteit. Deelnemers aan deze lessen kost niet als gewoon 50 cent per keer. We gaan er samen op de fiets naar toe en de meisjes worden weer voor het wijkcentrum afgezet door de werkers van Tandem. Meer informatie: Tandem, Karin van Eerten, Telefoonnummer: 3601105/3236040 (maandagmiddag).

WEEKOVERZICHT WILKAKTIVITEITEN

In het wijkcentrum Burghardt vinden veel activiteiten plaats. In dit overzicht heeft de redactie er voor gekozen alleen de activiteiten te vermelden die speciaal voor wijkbewoners zijn bedoeld en waar nog plaats is voor nieuwe deelnemers.

MAANDAG

- * 10.00 - 11.30 uur Speel-o-theek open
- * 13.00 - 15.00 uur Taalles allochtone vrouwen
- * 15.30 - 17.00 uur Meisjesclub (8-12 jaar)
- * 20.00 - 23.00 uur Kaartavond

DINSDAG

- * 9.00 - 13.00 uur Open spreekuur Maatschappelijk Werk
- * 13.00 - 15.00 uur Ontmoetingsmiddag Turkse vrouwen
- * 14.00 - 16.00 uur Spreekuur Werklozencentrum UNITAS
- * 18.00 - 19.00 uur Huiswerkbegeleiding (14-18 jaar)
- * 19.30 - 20.30 uur Sporten voor jongeren in Sporthal (14-18 jaar)

WOENSDAG

- * 14.00 - 16.00 uur Senioren BINGO
- * 13.30 - 15.00 uur Kinderclub groep 5 en 6 basisschool
- * 15.15 - 16.45 uur Kinderclub groep 7 en 8 basisschool

DONDERDAG

- * 13.00 - 15.00 uur Conversatieles allochtone vrouwen
- * 14.00 - 16.00 uur Spreekuur Werklozencentrum UNITAS
- * 15.00 - 16.30 uur Speel-o-theek open
- * 18.00 - 19.00 uur Huiswerkbegeleiding (14-18 jaar)
- * 19.00 - 20.00 uur Meisjesvoetbal (7-12 jaar) in Sporthal
- * 19.00 - 22.00 uur Aktiviteitsgroep jongeren (14-18 jaar)

VRIDAG

- * 9.00 - 13.00 uur Open spreekuur Maatschappelijk Werk
- * 9.30 - 11.30 uur Gymnastiek allochtone vrouwen
- * 10.00 - 11.30 uur Spreekuur BOB
- * 14.00 - 16.00 uur Senioren BINGO

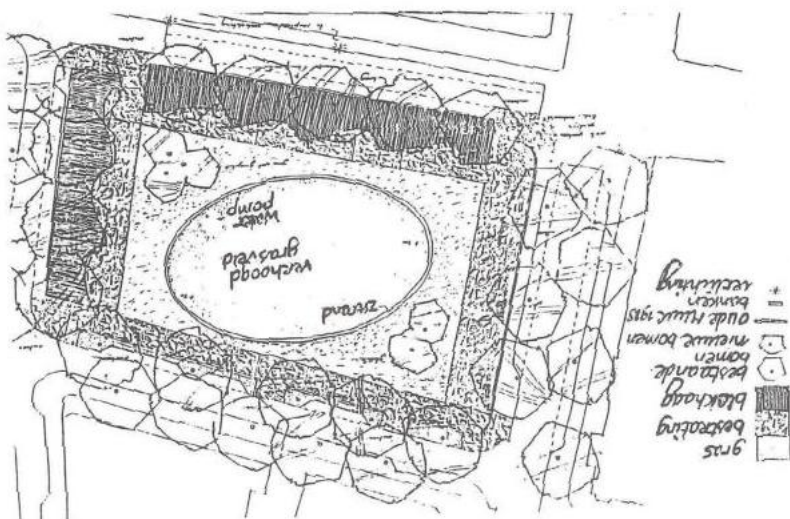
POLITIE

• Gelderland Zuid
• District Stad Nijmegen

Huib Schuurmans.

Uw "Netwerkagent".

Wij hopen op deze manier de openbare orde, rust en veiligheid in de wijk te bevorderen. De politie zal hierop extra toezien!

BEREIKBAARHEID LEDEN WIKTEAM BOTTENDAAL: Indien u Huub Schuurmans, of een ander lid van het wijkteam Bottendaal telefonisch iets wilt melden of vragen kan dit op werkdagen tussen 08.00 en 09.00 uur via telefoonnummer 3272717 of 3272634. Op andere dagen en tijdstippen kunt u ook een bericht achterlaten op nummer 3272711 (eventueel met het verzoek dat u teruggebel wil worden.)

Los van deze "wijkteamnummers" is het voor u makkelijk de volgende nummers te weten: 06-11: Voor gevallen waarin iedere seconde tel. 3444444: Het algemeen alarmnummer van de politie voor het melden van zaken waar de politie bij moet komen. 3272727: Het nummer van waaruit u met alle afdelingen kunt worden doorverbonden.

Wij hopen op deze manier de wijkbewoners toe te laten horen. Op de eerste plaats alle waardering voor Lia, Jackie en Nel die de Nieuwshof Bottendaal willen verzorgen. Succes ermee.. en volhouden!

Wat wil ik aan de wijkbewoners kwijt?

Wijksprekuren: Gedurende de laatste drie maanden van 1995 verzorgen wij een "wijksprekuren" op proef. Vanwege de zeer geringe belastinging werd eind 1995 besloten dit spreken weer al te schaffen.

Parktoezicht: Zoals inmiddels duidelijk mag zijn ziet de politie regelmatig toe op "parkeervertraders" in de wijk.

Onder andere in de Burghard van den Bergstraat en de Holtermanstraat, waar overduidelijk borden staan, werd menig proces-verbaal uitgeschreven. Dit naar aanleiding van het feit dat het een der een chaos werd en er veel klachten vanuit de wijk kwamen.

Momenteel wordt beken of er aangepaste verkeersmaatregelen ten aanzien van het parkeren kunnen worden gerealiseerd.

Colleshops: Eind februari 1996 vond er een gesprek plaats tussen politie en de eigenaren van de Bottendaalse colleshops. Dit om de bij ons binnengekomen klachten van buurtbewoners met elkaar door te spreken, te bezien hoe deze in de toekomst voorkomen kunnen worden en om het gemeentelijk colleshopbeleid duidelijk aan de eigenaren uit te leggen/oe te lichten.

Van uw netwerkagent

Beste Bottendalers,

Dankzij de initiatiefgroep "Nieuwshof Bottendaal" wordt het weer mogelijk van tijd tot tijd

Inspraakavond eind mei. Inspraakavond voor wijkbewoners. De gemeente zal hiervoor alle bewoners persoonlijk een uitnodiging sturen. Op deze avond kunnen wijkbewoners hun mening geven over het huidige ontwerp en kunnen eventuele bezwaren worden ingediend. Op basis van die bezwaren zal het ontwerp verder worden aangepast. In het najaar volgt, indien nodig, een tweede inspraakavond. Eind 1997 zal drukkerij Thierme worden gesloopt. Begin 1998 wordt dan met de aanleg van het park begonnen.

Wijkcentrum. om 20.00 uur in het

welkom op woensdag 17 april

gemeente, dan bent u van harte

de bewonersgroep met de

te nemen aan het vooroverleg van

worden. Heeft u interesse om deel

moeten nog verder uitgewerkt

zoals type bankjes en verlichting

moet blijven bestaan. Ook zaken

participatiesen dat rond het park

extra honderdtollet en het aantal

wel of niet aanleggen van een

materiaal en boomsoorten, het

behoeven zijn o.a. de keuze van de

Punten die nog verdere discussie

en Marokaanse wijkbewoners.

nog contact gezocht met Turkse

wijk. Voor ideeën hierover wordt

multiculturele karakter van de

iets terug te laten komen van het

suggestie gedaan om in het park

In de bewonersgroep is de

verboden voor honden.

(zie tekening) Het park wordt

het grasveld komt een waterpunt.

Op grasveld omringd door bomen. Op

omgeven door een vierkant

oplopend ovaalvormig grasveld

waarbij gekozen is voor een

architect een ontwerp gemaakt.

Vanuit deze wensen heeft de

MAART 1996

1e jaargang nr.1

????? verschijnt vier
keer per jaar en wordt
huis-aan-huis bezorgd
op ca. 2000 adressen.

Redactie:

Lia Geelen

Jackie Kersten

Nel van Ruijven

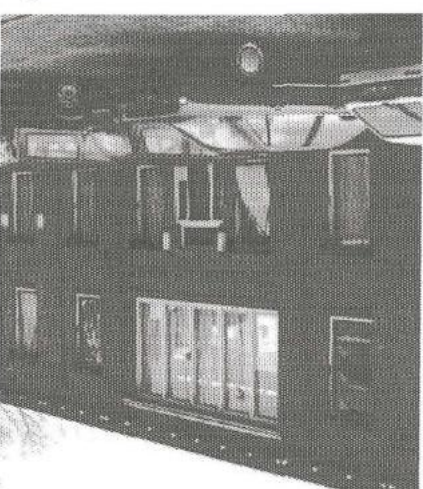
Redaktieadres:

Burghardt van den

Bergstraat 112

6512 DR Nijmegen.

Het volgende nummer
verschijnt begin juni;
kopij daarvoor
uiterlijk 23 mei
inleveren op het
redaktieadres.

Wijkblad voor Bottendaal

??
??
??
??
??

WIE DURFT DE UITDAGING AAN ?

Beste Bottendalers.

Jawel. U ziet het goed, een enthousiaste poging om het wijkblad voor Bottendaal nieuw leven in te blazen. Te veel mensen was het een doorn in het oog dat het wijkblad KONTAKT door gebrek aan redaktieleden in 1993 maar een wijkblad gehad". Als bewonersorganisatie zien wij het als een uitdaging om Bottendaal een wijk te laten zijn waar iedereen, jong en oud, met plezier woont. Dat kunnen we niet alleen. Daarvoor is het nodig dat wijkbewoners elkaar op de hoogte houden van wat er zoal leeft in de wijk. Een wijkblad is daarbij onmisbaar. Vandaar dat we het, ondanks een zeer bescheiden redactie maar met ondersteuning van Tandem, hebben aangedurfd om opnieuw een wijkblad voor Bottendaal te starten.

Een wijkblad met in de kop een groot vraagteken: Hoe zal het gaan heden?? en Zal het ditmaal wel haar 25 jarig bestaan vieren??

Op beide vragen kunt U een antwoord geven, door uw suggesties voor een naam in te leveren bij de redactie (voor de winnaar staat een taart klaar). U kunt zich dan meteen opgeven als redaktielid of als vrijwilliger voor de verspreiding. Ook opmerkingen en suggesties voor het nieuwe nummer en natuurlijk kopij is van harte welkom.

Durft u de uitdaging aan?

Ons postvak kunt U vinden in het buurtkantoor in het Wijkcentrum. U kunt ons ook bellen: Jackie Kersten, 3235678. Lia Geelen 3229205. Nel van Ruijven (Tandem) 3601105.

Wijkpark krijgt vorm

De bewonersgroep die zich bezighoudt met de toekomstige inrichting van het wijkpark heeft inmiddels een aantal maal overleg gevoerd met de gemeente. Op basis van dit overleg heeft de landschapsarchitect van de gemeente, Mathieu Schouten, een eerste ontwerp uitgewerkt. Centraal daarbij staat de wens van de bewoners dat het park een ontmoetingsplaats moet zijn voor alle wijkbewoners. Meteen al is gesuggereerd het hekwerk rond de Thiemedrukkerij in het ontwerp op te nemen. Andere wensen zijn: het moet een groen park zijn, het moet overzichtelijk en veilig zijn en er moet kleur in het park komen.

De bewonersgroep die zich bezighoudt met de toekomstige inrichting van het wijkpark heeft inmiddels een aantal maal overleg gevoerd met de gemeente. Op basis van dit overleg heeft de landschapsarchitect van de gemeente, Mathieu Schouten, een

jaargang 25 | nummer 2 | april 2020

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

Foto: Willemien Geboers

Corona in Bottendaal > 3 Bottendaal toen en nu, in cijfers > 4

Bottendalers In Beeld *Carolien Jansen* > 7 BOB nieuws > 8

Opgroeien in BTD > 9 Minder verkeer > 10 Van Straatnaam Tot Wijk > 12

Denk aan onze medewijk-bewoners in Globe

Ook voor de bewoners van Zorggroep Globe, aan de Graafsedwardsstraat zijn het lastige tijden. In verband met het Corona-virus is er geen bezoek meer mogelijk. Dit als bescherming voor de bewoners en medewerkers. Hierbij een oproep: breng of stuur een mooie kaart of leuke tekening naar: Graafsedwardsstraat 46, 6512 ES NIJMEGEN. Dit kan de bewoners helpen om het gemis van bezoek van familie, vrienden en vrijwilligers meer dragelijk te maken.

Oproep aan oud collega's

Dit jaar is een bijzonder jubileumjaar voor De Zeeheld. Afgelopen 25 jaar hebben al vele Bottendalers aan ons wijkblad meegewerkt, als redactielid, als schrijver of anderszins. Geldt dat ook voor jou? Meld je dan bij ons om je herinneringen en verhalen te delen. Dat kun je doen via het bekende emailadres: dezeeheld@yahoo.com!

Grafisch vormgever gezocht!

Ben je vormgever van beroep of heb je de nodige ervaring en affiniteit hiermee? Dan zijn wij van De Zeeheld op zoek naar jou! Spreekt het je aan om eens per 2 maanden mee te werken aan hét wijkblad voor Bottendaal? Zo ja, dan horen we graag van je! Neem contact op via ons emailadres: dezeeheld@yahoo.com.

Foto's in de vorige Zeeheld

Soms gaat er ondanks al het harde werken iets mis, ook bij ons. In het vorige nummer zijn de fotobijschriften weggevallen. Bij deze alsnog!

TimZorg: foto van Paul Timmermans en van het inlooppcentrum aan de Schoolstraat door onze huisfotografe Willemien Geboers.
Glasvezel: foto door KPN Netwerk.

aMeezing Battle, hét zangfestijn van Bottendaal

Gezien de coronacrisis zal het zangfestijn aMeezingBattle op 13 juni hoogstwaarschijnlijk verplaatst moeten worden naar een andere datum. We zullen jullie via Facebook en posters in de wijk op de hoogte houden. Zodra de crisis voorbij is gaan we los! Stay tuned en stay safe!

Help elkaar tijdens corona

In deze tijden van corona loopt het leven heel anders. Veel mensen zitten alleen thuis. Op dit moment kunnen oudere, zieke en kwetsbare mensen wel wat steun gebruiken.

Heb je een vraag? Wil je praten?

Heb je hulp nodig?

Of wil je juist hulp aanbieden?

Bel de Stip-Lijn: 024-3502000 van maandag t/vrijdag, 9.00-17.00 uur. Medewerkers van de Stip (van welzijnsorganisatie Blindkracht 10) staan voor je klaar. Ze bieden hulp, luisteren en geven advies.

Wil jezelf contact zoeken of iemand helpen?

- Gebruik de app Nextdoor.
- Kijk op: www.wehelpen.nl of de facebookgroep [coronahulpnijmegen](https://www.facebook.com/coronahulpnijmegen) voor vraag en aanbod.

Heb je vragen over corona?

Bel met de GGD op het speciale nummer: 088-1447272

Meer informatie?

Op www.bindkracht10.nl/bindkracht10-en-corona vind je een overzicht.

Bijzondere tijden

We leven momenteel in bizarre en onzekere tijden.

Alle leden van de redactie van de Zeeheld wensen u sterkte en laten we goed voor elkaar zorgen!!

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:

Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Margot de la Rambelje
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:

Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:

Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:

Coen Völker, Ronald van Delen,
Harrie Koolen

Website:

www.bottendaal.nl

Druk:

BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker.

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in juni onder voorbehoud van de situatie in verband met het coronavirus. Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 13 mei aanleveren via onze e-mail: dezeeheld@yahoo.com.

Corona in Bottendaal

Begin februari had niemand gedacht dat 16 maart 2020 een historische dag zou worden. Voor de eerste keer na 47 jaar werd het Nederlandse volk toegesproken door de minister president. Waar Joop den Uyl het in 1973 had over de olieboycot sprak Mark Rutte over de uitbraak van COVID-19, beter bekend als het Coronavirus. Een uitbraak met ontwrichtende gevolgen, leidend tot verregaande maatregelen die diep in de samenleving ingripen.

Zélf Bottendaal is stil!

Waar Bottendaal normaal bruist van gezelligheid is het nu stil. De vele cafés en restaurants sloten op 15 maart hun deuren. Er is een ware run op het toilet papier en blikvoer in de lokale supermarkt en verder is het stil op straat. Iets wat we niet gewend zijn in onze, normaal zo levendige, wijk.

Ze hebben jou harder dan ooit nodig!

In de vorige editie van de Zeeheld riepen wij alle buurtbewoners op om gebruik te maken van al het moois wat onze buurt te bieden heeft. En dat doen we nog stééds.

De ondernemers in onze buurt zullen onze hulp meer dan ooit nodig hebben. Zo verruilen wij minimaal tot en met 6 april, voor onze etentjes én borrels, onze geliefde kroegen en restaurants voor onze eigen woonkamers, keukens, dakterrassetjes en balkonnetjes. Maar zodra het kan gaan wij met z'n allen weer genieten in de etablissementen in ons eigen Bottendaal. Niet alleen om elkaar weer te zien maar ook om alles, wat ons dierbaar, is te behouden! "We hebben mooie toekomstplannen én die komen er echt wel. Alleen vanwege de financiële consequenties gaat het allemaal iets langer duren..." aldus Chris van Café Maxim.

Wat jij kan doen...

"Denk aan oppassen op de kinderen van mensen die in de zorg of bij de politie werken" aldus Etienne (bewoner Ruyterstraat). Hij vindt het mooi om te zien dat dit soort initiatieven zich ook heel lokaal ontplooiën. "Dat zegt iets over de cultuur en flexibiliteit van Bottendaal" vervolgt hij. Zo kun je ook extra zorg besteden aan kwetsbare ouderen bij je in de buurt die mogelijk in een sociaal isolement geraken. Alle initiatieven waar jij een bijdrage aan kan leveren, vind je via [#coronahulp*](#) of op Nextdoor voor de wijk Bottendaal.

Take care

Laten we voor nu zoals Rutte zei "naar elkaar omkijken". De boodschappen halen die je buurman of -vrouw zo hard nodig heeft of hem die felbegeerde wc-rol geven. We zien elkaar weer, in goede gezondheid, bijvoorbeeld 'op Billy in Bottendaal'. Houd de Facebookpagina in de gaten voor de nieuwe datum! En tot die tijd houden we ook in de supermarkt 1,5 meter afstand en staan de kassiers achter plastic gordijnen.

Jolien van den Hoogen

UPDATE

Op 30 maart was het aantal door de RIVM bevestigde coronabesmettingen in Nijmegen 197

* of: [gewoonmensendiemensenwillenhelpen.nl](#)

(foto's Coen Völker)

Bij de kerk en COOP

Bij het Titus Brandsma Instituut

Bij Goed Volk

Bottendaal toen en nu, in cijfers

door Harrie Koolen

In de Zeeheld van september 2003 (nummer 4) stond een staatje van Bottendaal in cijfers. Het leek me interessant om dezelfde kengetallen voor 2019 op te zoeken en te bezien of en welke verschillen er zijn ten opzichte van 2003.

Het is weliswaar een niet echt diepgravend onderzoek en ook de vergelijking gaat niet helemaal op omdat de bronnen verschillend, de begrippen anders en de precieze peildata van de gegevens niet bekend zijn. Maar de uitkomsten zijn alsnog verrassend.

Minder jeugd, meer ouderen en meer 1-persoonshuishoudens

Ondanks de beperkingen van de vergelijking zijn er een aantal opvallende verschillen te constateren tussen 2003 en 2019. Met name in de bevolkingsopbouw is dit zichtbaar: zo is het aantal kinderen onder de 15 jaar met ruim 25% afgenomen en het aantal bewoners van 65 jaar en ouder met bijna 100% toegenomen.

En hoewel het begrip 'alleenstaand' en 'ongehuwd' niet hetzelfde betekenen kan uit de cijfers wel worden geconcludeerd dat het aantal eenpersoonshuishoudens sterk is gestegen. Ook het aantal bewoners met een migratieachtergrond is met de helft toegenomen.

Het aantal bedrijven laat de hoogste stijging zien: met maar liefst 121,4%. En om welke reden Bottendaal 6 ha is uitgedijld heb ik niet kunnen achterhalen.

Grachtengordel Nijmegen?

Dat Bottendaal zich in de afgelopen decennia tot een aantrekkelijke, wat elitaire woon/werk- en leefomgeving heeft ontwikkeld is al eerder geconstateerd waarbij termen als

grachtengordel van Nijmegen en luxe campus werden gehanteerd.

De ontwerp omgevingsvisie 2020 - 2040 van de gemeente Nijmegen vermeldt de wijk Bottendaal niet voor niets als voorbeeld van een aantrekkelijke wijk om in te wonen.

Ik durf voorzichtig wel de stelling aan dat bovenstaande cijfers bovengenoemde ontwikkeling schragen. Het maken van een verdere analyse en verklaring van de cijfers laat ik graag aan een ander over:

wie van de lezers voelt zich hierin uitgedaagd?

Bronnen

Voor de gegevens uit 2019 is als bron AlleCijfers.nl geraadpleegd omdat daar de meeste vergelijkbare cijfers snel voorhanden waren. AlleCijfers ontleent haar gegevens onder andere aan het CBS en nog 138 andere bronnen. Voor de gegevens uit 2003 is als bron de Gemeente Nijmegen geraadpleegd.

	2003	2019	% Verschil
Oppervlakte	38 hectare	44 hectare	15,7%
Woningen Aantal	1649	2137	29,5%
Koopwoningen aantal	643	705	9,6%
Koopwoningen in %	39%	33%	
15,3%			
Inwoners aantal	4174	5035	24,8%
0-14 jaar	9%		
0-15 jaar		6,6%	26,6%
15-24 jaar	27,7%		
> 65	4%	7,9%	97,5%
Vrouwen		52,6%	
Mannen		47,4%	
Alleenwonend	46%		
Ongehuwd		79,2%	75,4%
Etnische minderheden	14%		
Migratieachtergrond		21,4%	52,8%
Aantal bedrijven	210	465	121,4%
Criminaliteit			
Woninginbraken	28		
Diefstal		36	
Vernieling		31	
Geweld		26	

Ontbijt Lunch High-tea

met onbeperkt vriendelijke service

Brood op de plank
hét bakkerscafé sinds 2009

Castellastraat 29 in Nijmegen
www.bakkerscafe.nl

Schildersbedrijf Maria Engels

van Dulckenstraat 50
Nijmegen
Tel : 024 - 360 85 86
Mob : 06 - 181 799 04

E-mail: info@mariaengels.demon.nl

FIETSENWINKEL - FIETSENMAKER
VAKMANSCHAP SINDS 1985

WHEELS

ST. ANNA STRAAT 42 NIJMEGEN WWW.WHEELSTWEEWIELERS.NL

450 m2 FIETSPLEZIER
GEbruikte & Nieuwe FIETSEN

SCHOOL'S COOL
NIJMEGEN & REGIO

Op zoek naar vrijwilligerswerk?

Word mentor!

Vind je het leuk om met jongeren te werken en ben je **geduldig, enthousiast** en een **doorzetter**?
Dan is School's Cool op zoek naar jou!

Wij zoeken altijd **vrijwillige mentoren** die een jongere willen begeleiden in het voortgezet onderwijs.

Nieuwsgierig? Neem een kijkje op onze website of Facebook voor meer informatie!

Elsbeth's puzzelhoek: antwoord: Al vijftientigjaar in de wijk

tax tigers

- * Fluitend je papierloze administratie bijwerken, online of via de app
- * Alle belastingaangiften altijd op tijd ingediend
- * Deskundig advies bij je ondernemersvraagstukken
- * Klantvriendelijk, informeel en dichtbij

tax tigers
JE KANTOOR VOOR BTW, IB, VPB, LOONADMINISTRATIES EN MEER!
Sint Annastraat 48, 6524 GE Nijmegen, www.taxtigers.nl

LEKKER IN BOTTENDAAL
VERSE, PURE
HUISGEMAAKTE SOEPEN

TE KOOP BIJ:

- * LENKENS WIJN IN DE THIEMELOODS, LEEMPTSTRAAT 34
ELKE VRIJDAG EN ZATERDAG VAN 12.00 UUR TOT 18.00 UUR
- * ÖZER CAN BAZAR, BURGHARDT VAN DEN BERGHSTRAAT 97
MAANDAG T/M ZATERDAG VAN 09.30 UUR TOT 19.00 UUR

VEEL SOEPS, WAALBANDIJK 14M (HONIGFABRIEK), NIJMEGEN
WWW.VEELSOEPS-NIJMEGEN.NL

Willem Janszoon is een Marokkaan

Op de website van de Volkskrant las ik laatst een behartigenswaardig essay van Greta Riemersma, een Nederlandse journaliste die getrouwd is met een Marokkaanse man. Half maart werd zij gevelde door een zware verkoudheid of griep. Vanzelfsprekend nam zij meteen aan, dat zij Covid-19 had opgelopen. Dat bleek later trouwens niet het geval, maar daar gaat haar essay niet over. Zij beschrijft haar defaitisme en de verlamme angste die haar overviel. Zij verklaart deze deels uit haar eigen jeugd. Beïnvloed door een angstige moeder, is zij van kinds af aan eigenlijk altijd bang. Voor alles. En dus zeker voor dit nieuwe virus. Een tweede verklaring zoekt zij in het verlies van controle dat zij voelde toen ze dacht dat ze Coronaslachtoffer zou worden. Deze, vaak onbestemde, angste die voortkomt uit (dreigend) verlies van controle, relateert zij aan de Nederlandse volksaard. Altijd zijn wij bezig om alles onder controle te houden en pech en ongeluk uit te bannen. Niet voor niets zijn wij wereldkampioen verzekeren. De Nederlander verkrijgt en behoudt de controle het liefst door tegen alle soorten tegenslag een verzekeringspolis af te sluiten.

Haar man, allermïnst zonder tegenslag opgegroeid, woonde tot zijn vijftiende in Marokko en kwam na allerlei omzwervingen naar Nederland. Hij heeft een andere kijk op het leven. En die kijk relateert zij aan de Marokkaanse volksaard. De omstandigheden in Marokko maken het onmogelijk om controle te hebben. Maar onzekerheid wordt het hoofd geboden met inventiviteit en veerkracht. De onzekerheid is groter, maar de angste veel kleiner. "Ik ken geen enkele panische Marokkaan", schrijft zij.

Hoewel het essay een schok van herkenning teweegbracht, moest ik toch even zoeken naar de relevantie voor deze oer-Hollandse nuilerd. En hier kwam ik op uit. Er zijn eigenlijk twee Willem Janszoonen. In zijn behoefte aan controle nuilt de alledaagse Willem over alles: asociaal gedrag, onnadenkendheid, middelmatigheid en gebrekkige taalbeheersing. De onalledaagse komt pas tevoorschijn als er echt iets aan de hand is. Die recht zijn rug bij echte tegenslag, stapte glimlachend over kleine ergernissen heen en tuurt naar de horizon, naar de tijd na deze ongekende crisis.

In plaats van mijn gebruikelijke afsluiting wil ik langs deze weg alle Bottendalers heel veel sterkte en kracht toewensen in deze moeilijke tijd. We zien elkaar weer aan de andere kant van de horizon.

LOKAAL
DE RUYTER
WIJN · BIER · ETEN

BOTTENDAAL BORREL

**IEDERE LAATSTE ZONDAG
VAN DE MAAND**

**VANAF 15:00 UUR
MET SOEP VAN HET HUIS**

DE RUYTERSTRAAT 2
WWW.LOKAALDERUYTER.NL

DJ Swinging Maria

Disco - Soul - World Music - Salsa
06-18179904 | info@mariaengels.demon.nl

tommiek

Meubelmaker uit Bottendaal

Unieke en eigenzinnige
meubels voor thuis
In opdracht, op maat en
met oog voor detail

www.tommiek.nl
info@tommiek.nl
06-41240881

Bottendaler in Beeld

Carolien Jansen

door Coen Völker

In het kader van het 25 jarig bestaan van de Zeeheld willen we Bottendalers interviewen die iets hebben met het getal 25. Daarom bel ik vandaag aan op onbekende adressen op huisnummer 25. Als ik in de Evertsenstraat aanbel doet Carolien open. Ze kent mij niet maar ze wil wel meewerken aan een interview.

Carolien en de kunsten

Carolien is geboren in Didam. Ze bezocht de middelbare school in Zevenaar en begon in 1989 in Nijmegen bij TeHaTex, de opleiding tot 2e graads docent Teken en Handvaardigheid. Destijds maakte deze studie deel uit van de Gelderse Leergangen, de bekende experimentele brede lerarenopleiding die nu is opgegaan in de HAN. Carolien vond de veelzijdige en gevarieerd opgezette opleiding erg inspirerend omdat er werd geleerd vanuit vele perspectieven naar de werkelijkheid te kijken. Ze huurde als 18 jarige een flatje in Dukenburg en als haar medestudenten gingen feesten in de binnenstad ging zij vaak terug naar de opleiding om te werken. Haar liefde voor de kunsten zit in de familie. Haar overgrootvader (Jacob de Vries) en grootvader (Jacques de Vries) studeerden aan de Kunstacademie in Arnhem en waren kunstschilder. Moeder Elisabeth deed in Arnhem mode. En deze liefde stroomde door. Carolien ontmoette tijdens haar studie Henning met wie ze aan het einde van haar opleiding een relatie kreeg. Henning was in 1979 vanuit Duitsland naar Nederland gekomen ondermeer om te ontsnappen aan het strikte Duitse leerklimaat. Henning herinnert zich nog dat Wim de Natris en huidig wethouder Bert Velthuis lesgeven aan de TeHaTex. Als Henning op de binnenplaats van Wim's huis in Bottendaal was voelde het alsof hij in Parijs zat. Henning geeft momenteel les op de kunstacademie ArteZ in Arnhem terwijl Carolien een baan heeft in Heesch. Tijdens haar sollicitatie vroeg men of 'mevrouw Jansen ook streng kon zijn voor een klas monsters'. Zeker, dat kon ze. Ze werkt er nu 21 jaar en geeft in alle klassen Beeldende Vorming.

(foto door Henning)

Bottendaal en juwelier van Baal

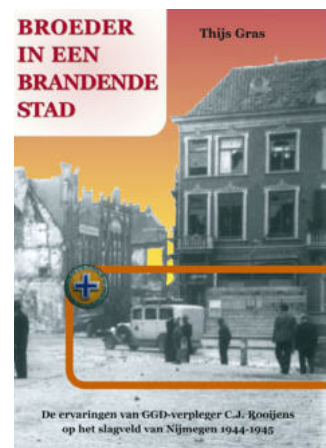
Na een studentenhuus in de Van Goorstraat ging ze in 1996 samenwonen met Henning en in 2003 kochten ze een huis in de Evertsenstraat. Het huis van Carolien en het huis ernaast is gebouwd in 1930 door juwelier van Baal voor zijn chauffeur. Met al zijn pracht is het huis echter behoorlijk uitgeleefd door studenten in de jaren 90, waardoor Carolien en Henning veel hebben moeten verbouwen. Studenten zijn er nog veel in hun straat, waarschijnlijk is ongeveer 40% verkamerd en daar maken ze zich wel zorgen om. Bij het jaarlijkse straatfeest laten de studenten zich helaas niet zien maar hopelijk wordt dat dit jaar anders. Komt allen!

"Kan mevrouw Jansen ook een beetje streng zijn?"

Carolien is heel tevreden in de wijk, zo deed ze als kunstenaar al twee maal mee met het Festival der Kunsten. Ze mist Bakker Pruyn en snackbar Evelien wel. En de eerste keer dat ze met Henning uit eten ging, was dat in restaurant Ankara waar de linzensoep en Turkse pizza Kapali geroemd werden. Vele Bottendalers missen nog altijd de gezelligheid, hartelijkheid en het typische servies van dat unieke familierestaurant. Maar tijden veranderen, ook in Bottendaal.

Een ambulance in de oorlog

Carolien en Henning kregen 2 kinderen, Jonas en Penelle, en ook de katten Paco en Mickey hebben een plekje in hun knusse huis. Dit huis kent ook een bijzondere geschiedenis. Ooit belde iemand aan die er tijdens de oorlog met zijn gezin had gewoond. De vader des huizes, GGD-verpleger C.J. Rooijens, was ambulance chauffeur tijdens de oorlog en hield dagboeken bij. Later werd dit door Thijs Gras opgeschreven in het boek "Broeder in een Brandende Stad". In de laatste dagen van de bezetting is zijn ambulance zelfs verstoep op een binnenplaats bij de St. Stephanusstraat 18 om te voorkomen dat de Duitsers deze zouden meenemen. Ze sliepen in het laatste oorlogsjaar ook in de huiskamer en niet op zolder, bang voor bombardementen, en dan wil je direct de deur uit kunnen rennen.

Maar er is meer historie. In de Evertsenstraat blijkt in 1937 ook de bekende actrice Kitty Courbois te zijn geboren. Ze was de grande dame van het Nederlandse toneel en zeer bekend op TV, toneel en het witte doek. Ze werd geboren boven een kruidenierszaak op de hoek met de Dr. Jan Berendsstraat en woonde in Nijmegen tot haar 21ste.

Na een gezellig gesprek met Carolien en Henning zie je maar weer, achter iedere deur schuilt een mooi verhaal, Ahoy!

Kritisch en uitdagend. In het februari-jubileumnummer van De Zeeheld geeft Harrie Koolen namens het bestuur aan dat het blad wat kritischer en uitdagender mag worden. Hij dacht daarbij waarschijnlijk aan de beginjaren van het wijkblad, dat voor 1985 nog Kontakt heette, maar wellicht ook aan de eerste jaren na de heroprichting in 1995. Een goed streven, maar in de loop van de jaren is er natuurlijk wel veel veranderd waardoor het op de barricades staan uit de mode is geraakt. Misschien ook niet meer nodig, maar waarschijnlijker is dat de bereidheid om voor wat dan ook de barricades te beklimmen blijkbaar niet meer tot deze tijd behoort. Ook bij de BOB wordt niet meer op de barricades geklommen, hoewel er soms tot wel aanleidingen zijn om toch maar weer eens op die barricades te gaan staan. Voorbeelden: de gang van zaken rond de spoorkuil en het steeds dramatisch wordende probleem rond de verkamering

Spoorkuil

Zoals al regelmatig hier vermeld zou het zo goed als rond zijn dat de Spoorkuil in “eeuwig” bruikleen aan Bottendaal wordt geschonken. Door de werkgroep Spoorkuil is ondertussen al weer lang geleden een voorstel ingediend over randvoorwaarden rond het gebruik en de invulling over wat wel en niet mogelijk is. Tot op heden is er vanuit gemeentelijke zijde niet op gereageerd. Wel is bekend dat de gemeente nog geen idee heeft wat te doen met het seinhuis, dat enige jaren geleden de “status” van aandachtsmonument heeft gekregen, overigens een “status” die juridisch geen onderbouwing heeft. Ook vernam de BOB via de wijkmanager Ewart van der Putten, dat overwogen wordt om het seinhuis te schenken aan de wijk. Bottendalers kunnen dan zelf het gebouwtje beheren en de functie ervan invullen. Lijkt een aardig cadeau, maar wie gaat dat dan exploiteren, wie is dan verantwoordelijk voor de financiën? Niet zo’n goed idee. Wie van de lezers van De Zeeheld heeft een beter idee? Sneu voor al die vrijwilligers die de Spoorkuil zo trouw op orde houden, maar het lijkt erop dat we nog niet veel verder zijn dan jaren geleden toen de Spoorkuil als alternatief voor de destijds gesloopte voetbalkooi werd aangereikt.

Zorgelijk

De bewoners van de Castellatoren ondervinden de laatste tijd veel overlast van daklozen die onderdak zoeken en vinden in het gebouw. Er wordt na lang aandringen van de bewoners gezocht naar een oplossing. Zorgelijk is de toename van dealers en gebruikers van drugs op het parkeerterrein aan de van Dulckenstraat. Bewoners ervaren overlast en moeten regelmatig de rotzooi opruimen. Kwalijk, omdat daar ook een kinderspeelplaats is. De wijkagent is ervan op de hoogte gesteld.

Verkamering

Zo langzamerhand weten wel dat een derde van Bottendaal verkamerd is, waarbij we het hoogste scoren van alle Nijmeegse wijken. Als stichting – en dus belanghebbende – maakt de BOB zo nu en dan bezwaar tegen aanvragen van woningomzetting waarbij woningen onttrokken worden aan gezinsbewoning. De BOB doet dat bewust om de problematiek blijvend op de gemeentelijke agenda te houden en de aandacht blijvend te houden op deze problematiek. Dat is nodig ook. Want afgezien het feit dat de rechter het beleid op juridisch gebied van woningonttrekking landelijk onderuit heeft gehaald, is er wel meer onduidelijk, zoals het “gesjoemel” met de parkeernorm. In alle vergunningverleningen moeten de bestaande parkeernormen gehandhaafd worden. In feite zou dat betekenen dat er in Bottendaal geen omzettingsvergunningen meer verleend kunnen worden. Helaas is in de praktijk al meerdere malen gebleken, dat de parkeernormen nauwelijks worden meegenomen in de vergunningverlening.

Toch probeert de OmgevingsDienstRegioNijmegen de leefbaarheidstoets zo goed mogelijk uit te voeren. Daarnaast worden eerste jaarsstudenten en huiseigenaren beter geïnformeerd om in ieder geval het aantal illegale panden te verminderen. Een proces van lange adem en misschien moeten we daarom toch eens een keer op de barricades gaan staan.

Wim de Natris

Opgroeien in BTD

Hoe is het om op te groeien in Bottendaal? Hoe kijken jongeren terug op hun kindertijd in onze wijk? Floran blikt terug en schrijft ons bij.

door Floran

Mijn naam is Floran en ik woon bijna een kwart eeuw in het mooie Bottendaal. Als kind heb ik op de Bottendaalse basisschool de Driemaster gezeten. Hoewel ik in een leuke klas zat, vond ik het verschrikkelijk om naar school te gaan. Ik ging liever buiten spelen dan stil zitten op een stoel!

Mijn vrienden woonden ook in Bottendaal en die haalde ik dan op met de fiets. We gingen vaak naar een van de vele speeltuintjes, het natuurtuintje (parkje bij de Trompstraat) was een populaire plek. Vaak deden we "Tien tellen in de Rimboe", je moest je dan binnen tien seconden verstoppert. Degene die met zijn ogen dicht aan het aftellen was, moest de verstopte kinderen zoeken. Veel kinderen hadden met hun ouders afgesproken dat wanneer de lantaarnpalen aan gingen ze naar huis moesten gaan.

"De tattoo BTD staat nu op zijn kuit"

Ik vind Bottendaal de ideale wijk voor een kind om in op te groeien: veel om te ontdekken, 'verstopte' speeltuintjes, veel kinderen en een basisschool die alles met elkaar verbindt. Ik heb zes vrienden aan mijn basisschooltijd overgehouden, wij vormen vandaag de dag nog steeds een hechte vriendengroep.

Na een tijdje zijn we Bottendaal "BTD" gaan noemen, want dat klinkt uiteraard veel stoerder. Een vriend van mij heeft BTB zelfs in dikke blokletters op zijn kuit getatoeëerd. Hoewel velen van hen nu op andere plekken wonen, met Rotterdam en Valencia (!) als uitersten, vinden ze het heerlijk om weer even terug te komen in Bottendaal.

"Uiteindelijk toch weer terug in Bottendaal"

Op dit moment woon ik zelf op kamers aan de Graafseweg. Na een 'exotisch' avontuur in Kranenburg en wat kamers her en der in Nijmegen ben ik uiteindelijk toch weer teruggekomen in Bottendaal. Ik woon tegenover BSO (buitenschoolse opvang) De Vuurtoren, waar ik vroeger vaak na school heen ging als mijn ouders wat langer moesten werken. Ik vind het gek om te zien hoe klein die kinderen nu lijken, terwijl ik nog zo helder voor de geest kan halen dat ik daar zelf op de Playstation 1 Crash Bandicoot speelde of kussengevechten had met andere kinderen.

Ik hoop dat Bottendaal in de toekomst een levendige en hechte wijk zal blijven en dat de kinderen buiten blijven spelen, er is namelijk heel veel te ontdekken in de wijk.

KINDERCENTRUM DE VUURTOREN

al 15 jaar vertrouwde kinderopvang
in Bottendaal

Graafsedwardsstraat 10
6512 ES Nijmegen
tel. 024-3222912

Dependance
Corteneerpapad 30
6512 GD Nijmegen

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

Minder verkeer door Bottendaal?

door Ronald van Delen

Je kunt het haast niet gemist hebben... Er wordt al een aantal weken volop gewerkt aan de St. Annastraat. De aanleg van de snelfietsroute heeft ook gevolgen voor de bereikbaarheid van onze wijk.

Sneller dan gepland?

Op 6 januari zijn de werkzaamheden gestart. Het doel is de aanleg van een snelfietsroute die loopt vanaf het Keizer Karelplein voorlopig tot aan het spoorviaduct, precies langs de grens van onze wijk dus.

De planning is dat de werkzaamheden begin oktober van dit jaar afgerond zullen zijn. De werkzaamheden verlopen echter voorspoedig en men ligt voor op het tijdschema.

De oplevering zou zelfs misschien nog voor de zomer kunnen zijn. Dat is echter gezien de huidige ontwikkelingen natuurlijk wel onzeker geworden. Hoe dan ook, zodra de werkzaamheden gereed zijn, zal ook de bereikbaarheid van onze wijk duidelijk anders zijn geworden.

Voor de auto's

Als je vanuit de richting van de universiteit en ziekenhuis komt, is het niet meer mogelijk om met de auto linksaf te slaan bij de Stijn Buysstraat en den van Goorstraat. De enige mogelijkheden zijn om bij de Dr. Jan Berendsstraat en bij de St. Stephanusstraat linksaf Bottendaal in te rijden. Dit doen we dan voortaan zonder 'hulp' van een verkeerslicht. Het bestaande bij de Dr. Jan Berendsstraat gaat namelijk verdwijnen.

Als je vanaf de Groesbeekseweg komt, kun je straks niet meer via de Van Trieststraat onze wijk inrijden. De gemeente verwacht met deze aanpassingen dat het sluipverkeer in en door onze wijk sterk zal verminderen. Vooral in de Stijn Buysstraat en de Van Trieststraat zou het minder druk moeten worden. Daarentegen, voor de Dr. Jan Berendsstraat wordt wél een toename van verkeer verwacht, volgens de gemeente is dat echter met name wijkgebonden verkeer.

Voor de fietsers

Voor fietsers en voetgangers wordt het oversteken van de St. Annastraat naar onze wijk toe straks gemakkelijker en aldus de gemeente: ook veiliger. Zowel bij de St. Stephanusstraat als de Dr. Jan Berendsstraat komen er zogeheten middengeleiders. Dit is een soort vluchtheuvel, zodat je in

twee delen de St. Annastraat kunt oversteken.

Ter hoogte van de Fransestraat en de Stijn Buysstraat blijft de middengeleider. Deze wordt wel aangepast om de oversteek van de Stijn Buysstraat naar de Fransestraat veiliger te maken, met name voor de fietsers. Linksaf vanuit de Stijn Buysstraat naar de Fransestraat is dan voor auto-verkeer niet meer mogelijk.

Hoe ziet er er straks uit

De ventweg van de St. Annastraat wordt een fietssnelstrook met (donker-)rood asfalt. De parkeerplekken worden beklinderd. Meerdere bewoners hebben aangegeven dat het voetpad, zeker aan de Bottendaalse kant van de Annastraat wel erg smal is. De gemeente erkent dit, maar geeft aan dat er eenvoudigweg te weinig fysieke ruimte is om deze ook nog te verbreden. Wel probeert men om obstakels zoals borden en brandkranen voortaan zoveel mogelijk te beperken.

Voor de bomenliefhebbers

De bomen die er stonden zijn inmiddels gekapt. Deze zouden onvoldoende gezond en levensvatbaar zijn geweest.

Er komen straks weer bomen terug. Deze krijgen meer ruimte en zijn, volgens de gemeente, beter bestand zijn tegen het stadsmilieu. Volgens planning komen er 55 bomen terug, dit waren er eerst 96.

Vierdaagse

Hoe de planning ook gaat verlopen, tijdens de Vierdaagse worden de werkzaamheden stil gelegd en kunnen aan de Via Gladiola als vanouds de lopers binnengehaald worden.

*Foto's op deze pagina door:
Willemien Geboers*

ELSBETHS PUZZELHOEK

In deze woordzoeker staan de woorden uit de kolom horizontaal, verticaal en diagonaal verborgen. Als je al de woorden weggestreept hebt vormen de overgebleven letters van links naar rechts en van boven naar beneden gelezen de oplossing. Veel puzzelplezier.

P	U	Z	Z	E	L	H	O	E	K
D	E	Z	E	E	H	E	L	D	O
A	I	T	A	L	V	IJ	R	A	E
L	T	E	F	E	N	S	E	A	H
I	N	K	N	K	O	P	D	N	L
N	E	S	B	T	F	U	A	H	I
E	T	T	O	T	O	W	C	E	U
A	R	F	B	H	L	IJ	T	F	N
W	E	I	N	N	O	K	I	T	K
I	V	I	G	J	C	B	E	A	L
A	D	R	I	N	D	L	I	E	E
W	A	A	N	I	G	A	P	B	U
C	O	L	U	M	N	D	IJ	K	R

aanhef advertentie alineaa bob bib colofon column foto's inhoud kleur kop nuilhoek pagina puzzelhoek redactie tekst wijkblad de zeeheld

Help elkaar tijdens corona

In deze tijd van corona loopt het leven heel anders. Veel mensen zitten alleen thuis. Op dit moment kunnen oudere, zieke en kwetsbare mensen wel wat steun gebruiken.

Heb je een vraag? Wil je praten? Heb je hulp nodig? Of wil je juist hulp aanbieden?

Bel de Stip-lijn
024-3502000

maandag t/m vrijdag, 9.00 - 17.00 uur

Medewerkers van de Stip (van welzijnsorganisatie Bindkracht10) staan voor je klaar. Ze bieden hulp, luisteren en geven advies.

Wil je zelf contact zoeken of iemand helpen?

- Gebruik de app Nextdoor
- Kijk op www.wehelpen.nl, gebruik de Whapp.nl app of kijk op de facebookgroep [coronahulpnijmegen](https://www.facebook.com/coronahulpnijmegen) voor vraag en aanbod
- Ook verschillende buurtwebsites bieden hulp.
- Gebruik onze app Budget de baas voor geldzaken

Heb je vragen over corona?

Bel met de GGD op het speciale nummer 088- 1447272

Meer informatie?

Op www.bindkracht10.nl/bindkracht10-en-corona vind je een overzicht. Ook wat handig is in jouw wijk.

Blijf gezond en help elkaar!

Tips voor burenhulp & bij vragen over corona

Besmetting voorkomen

Meest belangrijk is om het virus niet te verspreiden. Houd afstand, hoest of nies in je elleboog, was je handen en volg de richtlijnen op www.rivm.nl

Informatie over corona

Betrouwbare informatie op website www.rivm.nl/coronavirus/covid-19

Begrijpelijke informatie in meerdere talen op website

www.pharos.nl/coronavirus

Vragen over het virus? Bel het nummer van de GGD: 088- 144 7272.

Boodschappen doen

Kan ik geld of een pinpas geven? Het beste is om boodschappen voor te laten schieten, waarna terugbetaald kan worden met een telefonisch betaalverzoek, zoals Tikkie. Kan dat niet? Dan kun je geld meegeven (let op: contant betalen is niet overal mogelijk). Dit is je eigen verantwoordelijkheid. Om misbruik te voorkomen: Houd het bij kleine bedragen. Geef NOOIT een pinpas mee.

Waar kan ik terecht voor een praatje?

Je kan de Stip-lijn (024-3502000) bellen om te praten. Deze is op werkdagen bereikbaar van 9-17 uur. De Stipmedewerker kan er ook voor zorgen dat iemand helpt bij het opzetten van een telefoonkring. Dan kun je praten met mensen uit de buurt.

Waar kan ik terecht met zorgen?

Als je je zorgen maakt kun je ook bellen met de Stip-lijn. Mensen die thuis in quarantaine zitten kunnen voor een luisterend oor bellen met het Rode Kruis 070-4455888.

Kan ik ook praten met iemand in een andere taal?

Liever praten in een ander taal? Bel de Stip-lijn. Zij zorgen dat iemand terugbelt die je taalsprekt. Het is ook mogelijk om digitaal informatiemateriaal te krijgen over corona in een andere taal.

Bottendaal, van straatnaam tot wijk

door Harrie Koolen

In deze rubriek... deze keer over een koosnaampje en een kaper of een held

Het binnenterrein gelegen tussen de De Ruyterstraat en de Trompstraat kreeg bij Raadsbesluit van 25 januari 1989 de naam **Bestevaerhof**. Hier lag vroeger de Trompstraat. Bestevaer, grootvadertje, was de koosnaam van de bij zijn bemanningen geliefde Maarten Harperszoon Tromp – zie De Zeeheld van juni 2019.

Ook Michiel Adriaansz. de Ruyter – zie De Zeeheld van oktober 2018 – werd deze koosnaam toebedeeld.

De **Piet Heinstraat** (Raadsbesluit 9 september 1889) loopt tussen de De Ruyterstraat en de Dr. Jan Berendsstraat.

Piet Hein veroverde (won) de Zilvervloot in 1628 bij Cuba en hij leeft voort in het gelijknamige alom bekende jubellied geschreven in 1844. De eerste strofe met refrein luidt:

*Heb je van de zilveren vloot wel gehoord
de zilveren vloot van Spanje?
Die had er veel spaansche matten* aan boord
en appeltjes van oranje
Piet Hein, Piet Hein
Piet Hein, zijn naam is klein
zijn daden benne groot
zijn daden benne groot*

**Een Spaanse mat was de Nederlandse bijnaam voor een zilvermunt.*

Van vissersmaatje tot kapitein

Piet Hein – Piet Pieterszoon Hein – werd geboren in Delfshaven in 1577 als zoon van een haringvisser. Ook hij is het prototype van een echte Zeeheld: eenvoudige komaf, getalenteerd, succesvolle carrière en gesneuveld in het harnas. Piet was als jongetje erg leergierig en met name geïnteresseerd in aardrijkskunde en geschiedenis. Hij voer op de haringbuis van zijn vader, werd gevangen genomen door de Spanjaarden en diende samen met zijn vader van 1598 tot 1602 als galeislaaf. In 1603 raakte hij opnieuw in gevangenschap in Havana. In 1607 duikt hij weer op. In datzelfde jaar trad hij in dienst van de Verenigde Oostindische Compagnie (VOC) en voer als stuurman naar Malakka waar de VOC greep wilde krijgen op de specerijenhandel. Dat ging met veel geweld, moord en doodslag gepaard.

Op de terugreis in 1611 moest hij een lading kruidnagels overboord zetten omdat die was gaan broeien. Omgerekende waarde € 100.000.

Kaperbrieven

Na diverse dienstverbanden werd hij in 1623 vice-admiraal bij de West Indische Compagnie (WIC) en kreeg bij zijn reizen zogenaamde kaperbrieven mee.

Kaapvaart was een vorm van piraterij in oorlogstijd. Een kaper-kapitein van een (particulier) schip kreeg toestemming van een land om schepen van vijandige landen aan te vallen en hun lading in beslag te nemen. Deze toestemming heette een kaperbrief. Een (groot) deel van de buit van deze kaapvaart moest de kaper afstaan aan het land dat hem die toestemming had verleend.

De Zilvervloot

De zilvervloot was al vanaf 1526 een jaarlijks konvooi van schepen, waarin kostbaarheden van de Spaanse koloniën vanuit Amerika werden verscheept naar Spanje. Deze vloot was zwaarbewapend omdat er vele kapers op de kust waren. Het zilver en de andere kostbaarheden voedden als een geldpomp de wereldeconomie. De kaping door Piet Hein had dan ook zijn directe negatieve weerslag op die economie. Hijzelf werd als een held ontvangen in de Republiek. Over de verdeling van de buit van 12 miljoen guldens ontstond grote onvrede met name onder zijn bemanningen die met een fooi werden afgescheept, het kantoor van de WIC werd bestormd door de opvarenden en Piet Hein zelf werd bedreigd.

Hij sneuvelde als luitenant-admiraal van de Hollandse Staten in 1629 in gevecht met de Duinkerker kapers en werd met grote eer begraven in de Grote kerk in Delft. Op zijn graf prijkt de Griekse spreuk: "Het sterven is niet schandelijk, wel om schandelijk te sterven." Pas in 1638 kreeg hij zijn beloofde marmeren praalgraf.

Vermeldenswaard

Van 1958 tot 1991 was de Zilvervlootrekening een spaarvorm voor jongeren volgens de Jeugdspaarwet. De naam wordt nog steeds gebruikt. De Spaanse admiraal van de zilvervloot werd in 1634 in Sevilla vanwege plichtsverzuim onthoofd.

jaargang 25 | nummer 3 | juni 2020

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

Foto: Willemien Geboers

Basischool De Driemaster > 3 Ervaringen van Bottendalers in Corona-tijden > 4
Bottendalers In Beeld Wilco, Thijs, Tom en Iris > 6 Books 4 Life > 9
Bottendaal toen & nu; Het Thiemepark > 10 BOB nieuws & De Spoorkuil > 11
Van Straatnaam Tot Wijk > 12

ZEEPBELLEN

De Globe, actie voor de bewoners

De kast is vol geplakt en er hangt een waslijn vol met kaarten en tekeningen door de woonkamer van verpleeg- en verzorgingshuis De Globe. Dit alles na een oproep op Facebook, de site van Bottendaal.nl én de oproep in De Zeeheld. Wel 110 zijn het er, vertelt Joyce van der List, woonbegeleider bij het verzorgingshuis. Dat hadden we niet verwacht!

De Globe heeft twee huiskamers en daar zijn de kaarten voorgelezen. Sommige bewoners werden emotioneel. Het is fijn dat onbekenden zoveel doen zonder dat ze de mensen kennen. Het zorgt voor afleiding en mensen voelen zich er toch beter door.

Inmiddels droogt de kaarten-, tekeningen- en geknutselde hartjesstroom op. Maar de Corona-tijd is nog niet voorbij en bezoek mag bij het schrijven van deze tekst nog niet naar binnen. Daarom is het fijn als mensen kaartjes blijven sturen en kinderen tekeningen komen geven.

Blijf vooral ook zwaaien voor het raam zoals nu ook al regelmatig gebeurt. Vooral een zwaai serenade van kinderen beurt de bewoners op.

Het postadres van De Globe is:
Graafsedwardsstraat 46, 6512 ES NIJMEGEN.

Thuisgekookt

Stichting Thuisgekookt laat buurtgenoten elkaar ontmoeten door het delen van eten. Niet iedereen vindt het leuk om te koken en soms lukt het gewoon niet om (iedere dag) een lekkere, verse en vooral gezonde maaltijd voor jezelf te maken. Sommige mensen koken juist graag en ook voor anderen. Thuisgekookt brengt deze mensen bij elkaar. Wie niet kan of wil koken kan zo een maaltijd bij een buurtgenoot bestellen en leert meteen iemand uit de buurt kennen. Meer informatie, ook in deze corona-tijd, vind je op www.thuisgekookt.nl. In Nijmegen zijn er meer dan 200 thuiskoks!

Schrijvers gezocht

Weet jij wat er in de wijk gebeurt en wil je daar over schrijven? Of schrijf je graag en wil je graag meer weten over de activiteiten in Bottendaal en haar bewoners? De Zeeheld is op zoek naar mensen die één keer per twee maanden willen mee werken aan het leukste wijkblad van Nijmegen. Heb je interesse bel dan met Jos Veenker op 06-1624969520 of mail naar dezeeheld@yahoo.com.

Hert onder de riem

Op de website van de Nijmeegse Crisisraad is het nu mogelijk om crisisadviezen te krijgen van mensen uit je eigen wijk. Nijmegenaren gaven elkaar de afgelopen weken volop tips hoe je de coronacrisis doorkomt. Kijk op www.nijmeegsecrisisraad.nl of op het Instagram- of Facebookaccount. Dit is een initiatief van ondermeer stadsdichter Wout Waanders en Bibliotheek Gelderland Zuid.

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:

Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Margot de la Rambelje
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:

Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:

Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:

Laura Vaessen, Coen Völker, Harrie Koolen, Ronald van Delen

Website:

www.bottendaal.nl

Druk:

BladNL

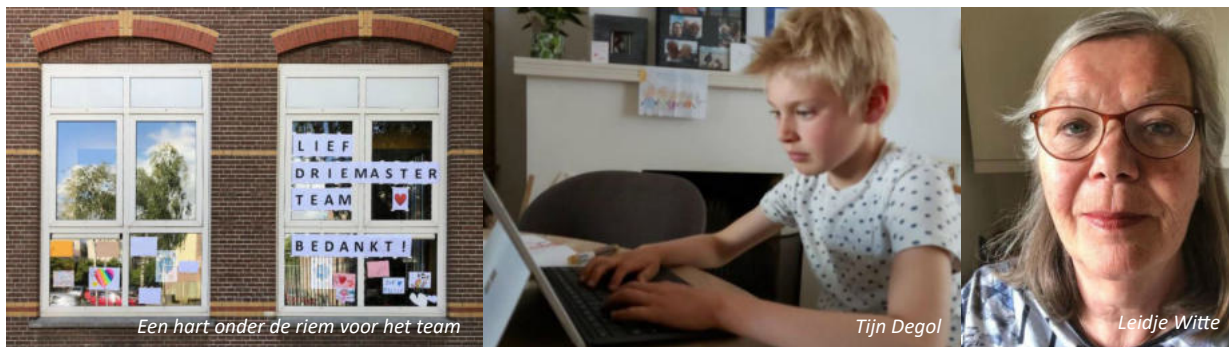
De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker.

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in augustus onder voorbehoud van de situatie in verband met het coronavirus. Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 13 juli aanleveren via onze e-mail: dezeeheld@yahoo.com.

Basisonderwijs in Corona-tijd

Toen op 14 maart de scholen werden gesloten werd ook het team van onze basisschool 'De Driemaster' geconfronteerd met de vraag hoe het thuis-onderwijs verzorgd moest worden. We spreken met Leidje Witte, directeur ad interim van de school en Tijn Degol, leerling van groep 4 van juffrouw Marieke.

Een hart onder de riem voor het team

Tijn Degol

Leidje Witte

Het team heeft het vormgeven van het digitaal onderwijs voortvarend aangepakt. Leidje: "We hebben sowieso een innovatiegericht team en de beschikking over een enthousiaste ICT coördinator. We zijn snel geschoold in het maken van instructiefilmpjes en het opzetten van chatrooms. Wel hebben we een dertigtal chromebooks aan leerlingen uitgeleend die niet de beschikking hadden over een device. De werkopdrachten voor de leerlingen werden door de leerkracht van feedback voorzien en teruggestuurd. De chatroom was vooral voor het contact met elkaar en de sociaal emotionele ondersteuning. Een paar keer zijn de leerlingen instructieboekjes komen halen op school. We zijn erg tevreden hoe we het thuisonderwijs hebben kunnen organiseren, we kregen ook goeie reacties van ouders en leerlingen. Er was ook een noodopvang op school voor kinderen waarvan de ouders in vitale beroepen werkzaam zijn. De bezetting ervan varieerde van 3 tot 18 leerlingen."

Alle leerkrachten waren erg gemotiveerd om weer te mogen beginnen. Twee zijn getest op het coronavirus omdat ze zich niet helemaal lekker voelden maar die tests waren gelukkig negatief. Ook alle leerlingen zijn gekomen.

Alle klassen zijn in tweeën gedeeld, de ene helft krijgt les op maandag en donderdag en de andere op dinsdag en vrijdag. De woensdag wordt afgewisseld. Groep twee heeft vanwege de voorbereiding naar groep 3 op alle woensdagen les.

Het nieuwe normaal

Er zijn een heleboel veiligheidsmaatregelen genomen: looproutes in de school, 1,5 meter afstand tussen leerkracht en leerlingen, geen ouders op school, leerlingen maken hun eigen leermiddelen schoon, vaak handen wassen, twee keer per dag worden de toiletten geïmagineerd, enz.

In de eerste week ging de aandacht vooral uit naar de thuiservaringen van de leerlingen, in de komende weken

"Alle leerlingen hebben we kunnen bereiken, niet één is uit de boot gevallen." ~ Leidje Witte

Bijzondere afleiding

Tijn vond het niet leuk om niet naar school te gaan: hij miste zijn vriendjes en kon thuis niet zo rustig werken als in de klas. Hij zegt per dag ongeveer 3 á 4 uur aan school te hebben besteed, vader Jeroen (thuiswerker) beaamt dat. Tijn verveelde zich soms wel en vroeg dan aan zijn vader: "wanneer gaan we iets doen?" Gelukkig werd de ventweg van de St. Annastraat waar Tijn woont, opengebroken en dat vond hij razend interessant. Hij heeft zelfs mogen zitten op een klein graafmachientje.

Weer naar school

In de week van 11 mei ging de school weer open. De maandag is nog besteed aan de laatste voorbereidingen en op dinsdag kwamen de eerste leerlingen.

wordt gekeken of er sprake is van opgelopen leerachterstanden.

Wat zijn de gevolgen?

Tijn vindt het niet erg spannend: "de juf staat nog steeds voor de klas". Het liefst ging hij alle dagen naar school en van de speciale maatregelen heeft hij niet veel last maar zo vaak je handen wassen vindt hij wel vervelend. Gelukkig zitten in zijn groepje twee vriendjes, er mocht namelijk niet geruild worden.

"Helaas", zegt Leidje tot slot, "is de musical van groep 8 afgeblazen maar als het enigszins mogelijk is gaat het afscheidskamp wel door".

Vrolijkheid en positiviteit spatten van haar blogs: Hasret Altunbas van Instagrams @Hasrets_kitchen_ heeft niet voor niets 36.9 duizend (!) volgers. Met dagelijkse posts over 'Het moederleven met 5 kids' geeft ze volop inzicht in haar gezellige gezin dat multicultureel Bottendaal weerspiegelt: Hasret is van Turks/Georgische komaf en met Hollandse opgeroepenheid slalomt ze optimistisch door haar leven en de wijk. Leuk: haar schoonvader figureert vaak als zorgzame, zingende opa en vrolijk klankbord van Hasret.

InstaMom Hasret

Hoe heb je de afgelopen weken ervaren met je gezin?

"Met vijf kinderen was concentratie wel een dingetje! Vanwege mijn werk op 'n kinderdagverblijf kom ik een eind met creativiteit maar 't echte schoolwerk... zo lang geleden en methodes zijn veranderd, lastig! Met een chromebook

van school (De Driemaster red.) liep de online begeleiding goed. Ook via mail en telefonisch was er contact. De oudste werkt zelfstandig voor haar 3e jaar van de middelbare. Binnenkort weer een beetje naar het oude ritme, dat is fijn! De eerste zes weken zijn we bijna alleen binnen gebleven, daarna

hebben we het een beetje losgelaten. Niet veel naar buiten kunnen met de kleintjes is wel jammer, maar we zijn gewend om veel samen te zijn, gezellig! De ramadan is anders, minder met familie maar we zijn al met zeven, drukte genoeg!"

Hasret Altunbas

Sana doet mee aan de Koningsspelen

Ervaringen

door Hans Langendam

Sana uit Cambodja

Op dinsdag 10 maart kwam Sana met haar familie aan in Nederland. Zij is 5 jaar geleden in Cambodja geboren.

In Phnom Penh ging ze naar een Engelstalige school en twee keer per week naar de Nederlandse school 'De Wieken'. Zij spreekt Khmer, Nederlands en Engels. Zij is in Bottendaal komen wonen en omdat ze leerplichtig is geworden zou zij op maandag 16 maart naar school gaan. Dat ging niet door vanwege de coronacrisis! Dus geen

nieuwe vriendinnetjes en vriendjes van school, maar thuis internetleren en een kijkje in de klas via Google-meet. Ze heeft nog wel thuis, helaas in haar eentje, aan de Koningsspelen meegedaan. Gelukkig kreeg ze wel vriendinnetjes in de speeltuintjes van Bottendaal!

Tim (orthopedie in de Maartenskliniek) en Hugo (cardiologie in het CWZ) hebben als aankomende artsen een heuse sprong in het diepe van de coronacrisis gemaakt.

Wat hen het meest is bijgebleven? Voor Tim zijn dat de unieke overheidsmaatregelen die zonder gemor en gezeur door al het ziekenhuispersoneel zijn opgepakt en uitgevoerd. Dwars door de leeftijden, rangen en standen heen. Een ongekende samenhang ervaarden zij in de strijd met de onbekende en onzichtbare vijand Corona. Hugo vult aan hoe nuttig en betekenisvol hij zich als junior cardioloog heeft mogen voelen. Zeker met een gevoel van trots, maar niet met een gevoel van exclusiviteit. Alle mensen, ook buiten de ziekenhuizen, hebben strijd geleverd om het aantal besmettingen en de IC-cijfers te beteugelen.

Tim en Hugo

Aankomende artsen

Vooruitkijkend? Als deze beide twintigers vooruitblikken zullen er nooit meer handen geschud gaan worden met patiënten. Het kennismaken en afscheid nemen van patiënten zal zeker een andere vorm gaan krijgen.

Hugo, die voorziet dat we vaker met wereldwijde infectieziektes te maken krijgen, is vooral erg benieuwd naar wat

we geleerd hebben van de huidige crisis om bij een volgende crisis in te zetten. Tot slot willen ze zeker nog kwijt dat ze vooruitkijken naar een lekker koud biertje op één van de terrassen van de Burghardt van den Berghstraat.

door Jos Veenker

in Corona-tijd

De onderburen

door Elsbeth van Niekerk

Aan alle bloeiende planten en boompjes op het balkon en het portiek te zien hebben deze onderburen van mij een liefde voor tuinieren. Juist deze vrolijkheid buiten nodigt mij uit hier aan te bellen.

De buurvrouw vertelt mij dat het goed gaat en dat ze niet meer planten dan anders gekocht heeft.

Eigenlijk gaat niets anders, alleen doen zij en haar man alles voorzichtiger dan normaal door de hoge leeftijd. Ze gaan niet op bezoek en zien mensen op afstand. Hoewel boodschappen doen, eenzelfde activiteit is als voor de Corona is het nu toch anders. Mensen houden weinig rekening met elkaar in

de super. Dat maakt inkopen doen onprettiger.

Wat vooral indruk gemaakt heeft is de vraag van de huisarts of ze behandeld willen worden, mochten ze Corona krijgen.

Waar ze naar uitkijkt als deze crisis achter de rug is? Dat alle mensen weer vrolijker worden, klanten in winkels, buspassagiers en bezoekers van de stad hebben nu zo'n kort lontje.

Mensen,
word
weer
vrolijk
!

Bottendalers in Beeld

Wilco, Thijs, Tom en Iris

door Coen Völker

In het kader van het 25 jarig bestaan van de Zeeheld willen we Bottendalers interviewen die iets hebben met het getal 25. Daarom bel ik vandaag aan op onbekende adressen op huisnummer 25. Ditmaal in de buurt van de fietsenmaker aan de Stijn Buysstraat, een studentenhuis. Studenten hebben in Bottendaal een grillige reputatie. Ze brengen leven en lawaai. Tijd voor een nadere kennismaking op een zonnige 5 mei met Wilco, Iris, Thijs en Tom.

Studies en SSH&

Wilco is 25, woont 4,5 jaar in Bottendaal, deed HBO nu WO Bedrijfskunde; Iris, 23, woont er 6 jaar, studeert Journalistiek & Nieuwsgebruik, en voorheen Sportkunde; Thijs, 22, woont er 2 jaar, deed PABO; Tom, 22, woont er 2,5 jaar, deed HBO Human Resource en nu WO Bedrijfskunde. Samen met de afwezige Babette (studie Scheikunde) vormen ze het studentenhuys een stukje verder dan de fietsenmaker in de Stijn Buysstraat. Ze zijn tevreden over hun verhuurder, stichting studentenhuysvesting Nijmegen & Arnhem (ssh&). Er worden geen commerciële tarieven gerekend, de reparaties vinden snel plaats en ze mogen zelf nieuwe huisgenoten kiezen, al levert de ssh& inmiddels wel een lijst aan uit wie ze moeten kiezen. De ssh& zit ook op vele plekken in de stad zoals boven corona-slapend Doornroosje.

Overlast?

Tot hun verrassing en schrik zouden ze volgens de gemeentelijke handhaving behoren tot de meest overlastgevendste huizen, terwijl ze zelf menen zelden feesten te geven en er zelden straatgenoten aan de deur komen met

klachten. Er is wel een beheerder langsgelopen wegens klachten uit de buurt en er zou nu "zero-tolerance" beleid zijn met mogelijke boetes tot gevolg. Het zijn ook 3 studentenhuizen van ssh& naast elkaar en soms is onduidelijk waar de geluidsoverlast vandaan komt. Als ik zo met hen praat lijken ze vriendelijk en ogen niet als de paria's van de wijk. Of onderschat ik de overlast? Ze hopen op "leven en laten leven" maar hebben tegelijkertijd begrip voor de buurt. Ze verzekeren me dat ze a) toegankelijk zijn en open staan voor feedback, b) dat ze graag als volwassenen aangesproken willen worden en c) dat ze hopen dat de buurt hen in een vroeg stadium aanspreekt en niet direct de politie belt. Daarom proberen ze elkaar en de studentenhuizen naast hen ook aan te spreken bij overlast. Hopelijk lukt dat.

Ze hopen op leven en laten leven maar snappen de klachten van de buurt wel.

Integratie?

In hoeverre kan een student integreren in Bottendaal en welke mogelijkheden hiertoe hebben ze? In een studentenhuys woon je tijdelijk, ze hebben geen kinderen op de Driemaster al heeft Thijs er wel voor de klas gestaan en is de oma van de oma van Tom hier geboren - ze woonde naast de COOP. Het wijkcentrum klinkt voor hen als bingo-voor-grijze-haren maar misschien kunnen ze er ook iets zelf organiseren? Volgens Iris gaan sommige wijkgenoten naar het buurtcentrum voor sociaal contact terwijl studenten een overdaad aan sociaal contact hebben, online en ook vaak buiten de wijk. De meesten kennen ons mooie wijkblad niet en kunnen ook nauwelijks jaarlijkse wijkfeesten opnoemen. Dus hoe kunnen studenten wortelen als ze in een veranderlijke levensfase zitten? Wat kunnen ze zelf doen? En wat hebben studenten eigenlijk te bieden in de wijk? Misschien kunnen ze zich op een positieve manier zichtbaar maken in de wijk? Nu associëren veel Bottendalers de studenten met geluidsoverlast, fietsen en vuilniszakken.

Student Energy Race

Toch mogen Bottendalers ook trots zijn op deze studenten. Met Wilco als aanjager hebben ze van november tot en met februari meegedaan met de Student Energy Race waar landelijk 32 studentenhuizen aan meededen. En het is ze gelukt om 2de te worden, terwijl de nummer 1 ook uit Nijmegen kwam! Ze hebben de lampen uitgedaan en de kaarsen aan, de deksel op de pan bij het koken, korter douchen, samen koken, samen wassen, truien aan, en af en toe zette Wilco stiekum de thermostaat op 17 graden. Ze hebben zo'n 54% energie bespaard, wie in de wijk doet ze dat na? Ik weet niet of mij dat lukt. Al moeten ze het natuurlijk wel volhouden en hun kennis doorgeven aan de nieuwe bewoners. Misschien kunnen ze een voorbeeld worden voor andere studentenhuizen en zelfs voor de wijk?

Ze hebben zo'n 54% energie bespaard.

(foto: Coen Völker, v.l.n.r. Tom, Wilco, Iris en Thijs)

Beste wijkgenoten, deze sportieve studenten zijn vriendelijk en ogen begripvol, niet alle geluidsoverlast is hun schuld, al kunnen ze er met de 3 studentenhuizen naast elkaar wel stukken beter op letten, ook met de integratie in de wijk kan het echt beter. Zijn ze zich bewust van hun reputatie? Willen ze die verbeteren? Wellicht dus een pub-quiz met weetjes over de wijk, participatie in de redactie van de Zeeheld of duurzaam speeddaten (over energiegebruik en liefde?) - door hun zelf te organiseren? Wilco belooft wel mee te helpen. Wie volgt? We wachten af. Ahoy en blijf ze aanspreken want samenwonen doen we samen.

Het scheermes van Hanlon

Schrijf nooit aan kwaadaardigheid toe wat afdoende verklaard kan worden door domheid, luidt het aforisme dat meestal aangeduid wordt als het scheermes van Hanlon, net als Ockham's razor (*kies, als er verschillende hypothesen zijn die een verschijnsel even goed kunnen verklaren, voor die hypothese die de minste aannames bevat*), een filosofisch scheermes, dat onwaarschijnlijke verklaringen voor menselijk gedrag elimineert. Het scheermes snijdt al het overbodige weg en leidt ons naar de eenvoudigste verklaring.

Ik wou dat ik kon zeggen, dat het scheermes van Hanlon mijn lijfspreuk is, maar helaas heb ik nogal de neiging om boze opzet te ontwaren in de enormiteiten die ik om mij heen zie. Dat leidt overigens tot het zeer overzichtelijke wereldbeeld van de beroepsnuilerd: de wereld is een gevaarlijke plek, waar kwade krachten constant bezig zijn met snode plannen. Als je de achterliggende motivatie kunt achterhalen, weet je wie de vijand is en wat deze van plan is. Het kost mij echter vaak grote moeite om de doelen, motieven en drijfveren van de kwade krachten te ontdekken of te beredeneren. Ik schrijf dit falen dan maar toe aan de sluwe doortraptheid van de vijand en mijn eigen evidente onvermogen deze te doorgronden. Een van mijn vrienden wijst mij telkens weer op het scheermes van Hanlon als ik weer eens zit te orenen over de boosaardigheid van de gemeente Nijmegen. Vaak moet ik toegeven, dat hij waarschijnlijk gelijk heeft. Domheid is een veel betere verklaring voor de puinhopen om ons heen.

Neem nou dat snelfietspad langs de Annastraat. Eerst zag ik daarin een poging om Bottendaal van de buitenwereld af te sluiten, als vergelding voor mijn column waarin ik de vrijstaat Bottendaal aankondigde. Een boosaardig plan om de zich aan knechting ontworstelende Bottendalers keihard aan te pakken. Een samenzweringstheorie, die door het scheermes van Hanlon teruggebracht wordt tot de, waarschijnlijk, ware proporties: een waanidee van een dogmatisch bestuurder, en in de uitvoering een speelbal van gemeenteambtenaren wier IQ hun schoenmaat niet overstijgt. Zo raakte Bottendaal zelfs voor fietsers en voetgangers totaal onbereikbaar!

Het scheermes van Hanlon leidt overigens tot het veel minder overzichtelijke beeld van een wereld, waar domheid regeert en er dus weinig tot niets verklaard of geduid kan worden. Vechten tegen kwaadaardigheid is moeilijk maar meestal niet geheel zonder effect. Vechten tegen domheid is frustrerend, want eindeloos en oeverloos. Domheid is als de Hydra van Lerna, een veelkoppig monster; voor elke afgehakte kop groeien er meteen twee aan.

Overigens ben ik van mening dat die laatste Bottendaalse coffeeshop ook gesloten moet worden.

LOKAAL
DE RUYTER
WIJN · BIER · ETEN

BOTTENDAAL BORREL

**IEDERE LAATSTE ZONDAG
VAN DE MAAND**

**VANAF 15:00 UUR
MET SOEP VAN HET HUIS**

DE RUYTERSTRAAT 2
WWW.LOKAALDERUYTER.NL

**DJ Swinging
Maria**

Disco - Soul - World Music - Salsa
06-18179904 | info@mariaengels.demon.nl

tommiek **Meubelmaker uit Bottendaal**

Unieke en eigenzinnige
meubels voor thuis
In opdracht, op maat en
met oog voor detail

www.tommiek.nl
info@tommiek.nl
06-41240881

B&B/Pension Bottendaal

- Betaalbaar comfort
- Persoonlijke aandacht
- Nabij de binnenstad

Burghardt van den Berghstraat 50
Bottendaal, Nijmegen

www.pensionbottendaal.nl
06 30589381

tax tigers

- * Fluitend je papierloze administratie bijwerken, online of via de app
- * Alle belastingaangiftes altijd op tijd ingediend
- * Deskundig advies bij je ondernemersvraagstukken
- * Klantvriendelijk, informeel en dichtbij

tax tigers

JE KANTOOR VOOR BTW, IB, VPB,
LOONADMINISTRATIES EN MEER!

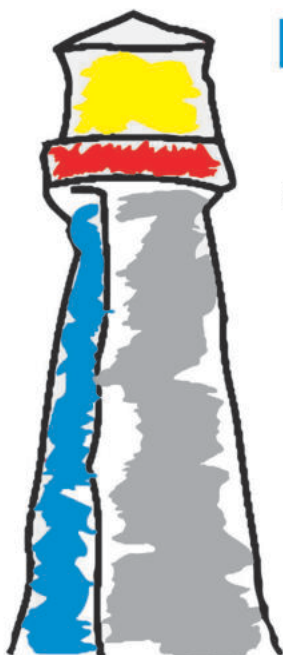
Sint Annastraat 48, 6524 GE Nijmegen, www.taxtigers.nl

Ontbijt Lunch High-tea

met onbeperkt vriendelijke service

Brood op de plank
het bakkerscafé sinds 2009

Castellastraat 29 in Nijmegen
www.bakkerscafe.nl

KINDERCENTRUM DE VUURTOREN

al 15 jaar vertrouwde kinderopvang
in Bottendaal

Graafsedwardsstraat 10
6512 ES Nijmegen
tel. 024-3222912

Dependance
Corteneerpapad 30
6512 GD Nijmegen

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

BOOKS 4 LIFE Nijmegen reikt donaties uit

Uitreiking van donaties bij Books 4 Life

Books 4 Life is een tweedehands boekenwinkel aan de St. Annastraat 72 met een mooi en divers assortiment. Het overgrote deel van de opbrengsten wordt gedoneerd aan internationale en lokale goede doelen.

Het overgrote deel van de opbrengsten wordt gedoneerd aan internationale en lokale goede doelen. Books 4 Life richt zich op organisaties die zich bezighouden met mensenrechten of armoedebestrijding. De internationale (landelijke) goede doelen zijn Amnesty International en Oxfam. De vrijwilligers van de boekwinkel hebben dit jaar drie lokale doelen gekozen. Ieder jaar maken we een feestje van de uitreiking van de donaties, deze is voorlopig uitgesteld.

Afgelopen week hebben de volgende lokale goede doelen ieder € 3000,- ontvangen, want ook in coronatijd hebben deze doelen onze steun hard nodig.

Stichting Vrienden van Kibera

Stichting Vrienden van Kibera zamelt geld in voor het Oloo Children's Centre in Kenia. Met dit geld worden

schoolmaterialen en de dagelijkse lunch betaald. Op een lege maag kun je immers niet leren!
www.vriendenvankibera.nl

Stichting Remote School Papua

De Stichting Remote School Papua promoot en verspreidt kennis van en over inheemse volkeren van de provincie Papua en West-Papua van Indonesië. Zij zullen de donatie gebruiken voor (digitale) onderwijsontwikkeling en lesmaterialen voor kinderen in de afgelegen gebieden op Papua.
www.remoteschoolpapua.org

Stichting Zaare

Stichting Zaare ondersteunt Ghanese weduwes en hun kinderen op het gebied van werkgelegenheid, huisvesting en educatie. De stichting richt zich met name op de omgeving van Zaare, in het oosten van Ghana.
www.zaare.nl

Meer informatie: www.books4lifennijmegen.nl

(voorlopig op afspraak open, zie website voor actuele informatie)

FIETSENWINKEL - FIETSENMAKER

VAKMANSCHAP SINDS 1985

ST. ANNASTRAAT 42 NIJMEGEN WWW.WHEELSTWEEWIELERS.NL

450 m2 FIETSPLEZIER

GEBRUIKTE & NIEUWE FIETSEN

Schildersbedrijf

Maria Engels

van Dulckenstraat 50
Nijmegen

Tel : 024 - 360 85 86
Mob : 06 - 181 799 04

E-mail: info@mariaengels.demon.nl

Het Thiemepark

Bottendaal toen en nu

door Jos Veenker

Het Thiemepark, mei 2020

Cordium, september 2010

Opening Thiemepark, 18 september 1999

Het Thiemepark, en de foto's laten dit zien, biedt de Bottendalers al sinds zijn opening op 18 september 1999 een heerlijke ontmoetingsruimte. De centrale ligging, het open karakter en de bankjes rondom maken het tot een plek om te relaxen, te dansen, muziek te maken, te sporten of om er actie te voeren.

Hoe komt Bottendaal ook alweer aan deze groene openbare plek?

Ruim twintig jaar geleden is het allemaal begonnen op de plaats waar sinds 1898 de Koninklijke Drukkerij Thieme heeft gestaan. Eind jaren negentig wordt de fabriek gesloopt en

de fabrieksmuren met toegangspoort behouden blijven en waar de klimop, de blauwe regen en de rozenstruiken de eerste bewoners worden. De vijver met zijn mozaiekbodem en oliekruiden vertegenwoordigt het multiculturele element van onze heterogene wijk. Om te voorkomen dat het park een voetbalveld wordt, kiest de werkgroep voor een groot hellend ovaal in het midden terrein.

Diverse activiteiten voor iedereen

En sindsdien is het park een doorslaand succes met festivals, muziekoptredens, kinderactiviteiten en andere buurtactiviteiten. Dit alles ook door het

Wat zouden we in deze coronatijd in hemelsnaam zijn zonder ons Thiemepark?

aangezien Bottendaal bijzonder weinig groenvoorziening heeft is het aanleggen van een park een voor de hand liggende keuze geweest. Een werkgroep met buurtbewoners, onder leiding van ambtenaar Hans Eijsbouts, kiest voor een onderhouds- en gebruiksvriendelijke open ruimte waar

groter aantal zomerse dagen in combinatie met de toenemende kamerbewoning in de populaire woonwijk die Bottendaal is geworden. Zo zien we er op zomerse dagen de schoolkinderen van de Driemaster, de opa's of oma's met hun kleinkinderen, de studenten met hun lectuur en de

Yogafestival, juni 2013

Foto's op deze pagina: Willemien Geboers

stelletjes met hun gegiebel. De vooravond is voor de ontspanners met een muziekinstrument of met een sigaretje.

Blijven genieten!

Door de coronacrisis neemt het dagelijks gebruik van het park nog meer toe en daarmee ook de berg met achtergelaten afval. Zelf je rommel opruimen geldt als het devies. Met dank daarvoor namens de DAR die dagelijks toezicht houdt op ons Bottendaalse park.

Leve het Thiemepark!

Juist nu in het anderhalve-meter-tijdperk.

Het altijd zo levendige Bottendaal kent in deze tijden een bijna weldadig rust, die overigens niet iedereen zal kunnen charmeren. Ook de BOB moet noodgedwongen gebruik maken van die rust, maar zit ondertussen niet stil. De zorg voor het handhaven en verbeteren van het wonen in de wijk gaat gewoon door.

Ontwerp-Omgevingsvisie Nijmegen 2020-2040 'Stad in beweging'

De BOB heeft uitgebreid gereageerd op het ontwerp. Belangrijkste punten: huisvesting en parkeerbeleid. Op het gebied van huisvesting heeft de BOB zich kritisch geuit over het ontbreken van een visie over de toenemende verkamering in de 19e eeuwse wijken. De BOB wijst erop dat de Universiteit en de Hogeschool weliswaar belangrijke werkgevers zijn voor de stad, maar dat deze instellingen ook verantwoordelijk zijn voor het huisvesten van studenten en medewerkers. Daarmee samenhangend is het nieuwe parkeerbeleid: voor een pand met meerdere bewoners worden maximaal vijf (!) parkeerkeurvergunningen afgegeven. Dit nieuwe beleid gaat volkomen voorbij aan het werkelijke aantal beschikbare parkeerplaatsen, vergeet het idee van een auto-arme stad, beseft niet dat Bottendaal vlakbij een trein- en busstation ligt en is niet op de hoogte

van het feit dat het bezit van een heilige koe voor de jongere generatie steeds minder belangrijk wordt. Daarnaast, hoe kan het anders, bepleit de BOB meer aandacht voor het fietsparkeren. Tot slot heeft Leen Dresen, coördinator van de Werkgroep Spoorkuil, er op gewezen dat in het hoofdstuk Groene gezonde stad enkele groene stukken in het spoorkuilgebied in het traject niet zijn genoemd.

Wijkwarmteplan Bottendaal 2020

Begin mei verscheen een uitgebreid concept Wijkwarmteplan Bottendaal 2020. Wanneer het concept is uitgewerkt zal een kortere publieksversie verschijnen. De BOB heeft nog geen gelegenheid gehad om het conceptplan te bestuderen. Wordt vervolgt.

De berichtgeving over de ontwikkelingen rondom de Spoorkuil wordt vanaf dit nummer van De Zeeheld verzorgd door Leen Dresen, coördinator van de Werkgroep Spoorkuil en lid van de BOB.

Spoorkuil in beweging

door Leen Dresen, *Werkgroep Spoorkuil Bottendaal*

Bottendalers weten de spoorkuil al jaren te vinden als groengebied: je kunt er heerlijk sporten, je hond uitlaten, en door het groen de stad uitlopen voor een langere wandeling. Met de Werkgroep Spoorkuil Bottendaal ijveren we sinds 2013 om dit waardevolle gebied aan de wijk toe te voegen als een duurzaam groengebied. Daarbij is al veel bereikt, maar de laatste jaren stokte de voortgang op soms moeilijk navolgbare hobbels.

Gelukkig lijkt er nu weer schot in de zaak te komen, en 'bewegen' is daarbij het sleutelwoord. In de nieuwe Omgevingsvisie, het toekomstplan van de gemeente Nijmegen voor de stad in 2040, speelt bewegen een hoofdrol. Door de hele stad worden beweegroutes aangelegd waarmee wandelaars het groen kunnen opzoeken. De spoorkuil vormt in die routes een belangrijk traject, als een 'groene corridor' langs het spoor.

Bovendien heeft het college van burgemeester en wethouders onlangs het besluit vastgelegd om de

Bottendaalse zijde van de spoorkuil te verwerven als groen voor de buurt en de stad. Dit is de stap waar we lang op hebben gewacht. De gemeenteraad moet deze stap nog wel goedkeuren, en zal hier waarschijnlijk vóór de zomer over beslissen. Wanneer de beslissing in de raad is gevallen kunnen we als bewoners samen met de gemeente verder met onze plannen voor het gebied. In de volgende Zeeheld hoop ik hier meer over te kunnen berichten.

Tenslotte vast als tip, voor wie wil wandelen door het groen in de eigen omgeving: wist u dat wandelen mogelijk is langs het spoor vanuit onze eigen spoorkuil tot aan station Heijendaal? Vanuit ons bos met de trap omhoog naar de St. Annastraat, en aan de overkant verder langs de Oude Groenewoudseweg met park Groene Perron. Voorbij het parkeerterrein naast Groenewoudseweg 315 gaat dit park verder, met een verborgen maar prachtig gedeelte.

Wil je op de hoogte blijven of meedoen met het groengebied in de Spoorkuil verbeteren?
Meld je aan via e-mail:
spoorkuil.bottendaal@gmail.com

Bottendaal, van straatnaam tot wijk

door Harrie Koolen

Jan van Speykstraat. Deze straat die loopt tussen de Stephanusstraat en de Dr. Jan Berendsstraat dwars over het voormalige ASW terrein, kreeg bij Raadsbesluit van 18 maart 1982 de naam Jan van Speykstraat. In deze rubriek passeren oude en nieuwe straatnamen de revue, deze keer over 'dan maar de lucht in van Speyk' en het Zeeheldengeslacht Evertsen.

Jan van Speykstraat

Jan van Speyk is onlosmakelijk verbonden met de uitspraak: ... *dan maar de lucht in*. Op 5 februari 1832 blies hij in Antwerpen zijn kanonneerboot op door met een (waarschijnlijk) sigaar een vaatje buskruit aan te steken. Dat gebeurde nadat hij aan lager wal was geraakt op de Schelde en werd belaagd door woedende opstandelingen. Een paar maanden eerder namelijk had hij met zijn boot, uitgerust met één kanon, fanatiek deelgenomen aan het bombardement op Antwerpen. Hij kreeg daarvoor de Willemsorde. Jan Carel van Speyk (Speijk) werd geboren in 1802 en was al vroeg wees. Carel was gedisciplineerd en eierzuchtig en wilde dolgraag bij de marine. Na diverse malen te zijn afgewezen vanwege zijn tengere gestalte werd hij in 1820 eindelijk aangenomen. Uitgezonden in de jaren 20 naar Indië nam hij deel aan diverse expedities tegen opstandelingen en zeerovers. Daar verwierf hij de naam van 'Schrik der Roovers'. Hij sleepte 28 van zijn 31 bemanningsleden mee in zijn dood alsmede een onbekend aantal Antwerpenaren.

Hij sleepte 28 van zijn 31 bemanningsleden mee in zijn dood alsmede een onbekend aantal Antwerpenaren.

Het incident, zonder enige militaire betekenis, had vooral grote propagandawaarde. Het prille wat dorre Koninkrijk der Nederlanden had namelijk grote behoefte aan een held. Van Speyk werd dan ook het voorwerp van een ware cultus waarin het Nederlandse nationale besef en zelfvertrouwen tot grote hoogte steeg. Toch werd zijn daad vrijwel meteen al ernstig bekritiseerd door onder andere de Kerk en werd het door de Belgen gezien als terroristische aanslag. Na vier dagen werd zijn lichaam teruggevonden, alleen de romp was over. Hij werd geïdentificeerd aan de hand van de opgespelde Willemsorde. Het stoffelijk overschot werd in een vaatje brandewijn naar Amsterdam overgebracht en begraven in de Nieuwe Kerk.

Na 4 dagen werd zijn lichaam teruggevonden, alleen de romp was over. Hij werd geïdentificeerd aan de hand van de opgespelde Willemsorde.

Evertsenstraat

De Evertsenstraat (Raadsbesluit van 1909) gelegen evenwijdig aan de St. Annastraat, vormt eveneens een verbinding tussen de Stephanusstraat en de Dr. J. Berendsstraat. De eerste huizen ervan werden begin 20e eeuw gebouwd door aannemer van Driel op de hoek Stephanusstraat en de straat werd oorspronkelijk dan ook v. Drielstraat genoemd. De Evertsen zijn een roemrijk geslacht van zeevaarders bij de admiraliteit in de 17e eeuw. Vijf van hen hebben de rang bekleed van vice- of luitenant-admiraal bij de Republiek der Zeven Provinciën: Cornelis de Oude, zijn zonen Cornelis de Jongste (Keesje den duvel) en Geleyn; verder zijn broer Johan en diens zoon Cornelis de Jonge. Alleen Cornelis de Oude is even opperbevelhebber geweest van de vloot van de Republiek, voor het overige waren ze altijd iets lager in rang dan bijvoorbeeld de Ruyter of de Trompen. Ze vochten mee in de vele zeeoorlogen die de Republiek moest voeren in de 17e eeuw. Het waren allen mannetjesputters en stonden bekend om hun opvliegend en stugge karakter. Cornelis de Oude echter was bescheiden en vriendelijk van aard en geliefd bij zijn bemanningen.

Cornelis de Oude en Johan zijn authentieke zeehelden, ze sneuvelden beiden in het harnas in 1666 op 11 juni in de Vierdaagse Zeeslag en 5 augustus in de Tweedaagse Zeeslag tegen de Engelsen. Cornelis werd doormidden geschoten op het vlaggenschip Walcheren, waarover zijn zoon Cornelis de Jongste het bevel voerde, bij een laatste salvo van het vluchtende Engelse admiraalschip de Henry. Bij Johan werd twee maanden later, ook op de Walcheren, een been afgeschoten, hetgeen hem fataal werd. Het praalgraf van de Evertsen staat sedert 1816 in de Nieuwe Kerk in Middelburg.

Tekening van de romp van J.C. van Speyk (artist unknown)
Vlaggenschip Walcheren

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

De Spoorkuil in bezit en nieuws van de Bob > 3
Bezorger in Beeld, Kees Hermesen > 5 De 50e
Nuilhoek! > 7 De 'bloemetjesactie' tegen
eenzaamheid > 10 Van Straatnaam Tot Wijk > 12

ZEEPBELLEN

Hulp in de tuin gezocht!

In de tuin rond de Titus Brandsma Gedachteniskerk zijn nieuwe plantjes geplant, die goed zijn aangeslagen! Maar ook het onkruid in de tuin groeit nu heel hard. Wie komt er helpen het onkruid te verwijderen? Elke woensdagmorgen wordt er van 9.30 tot 12.30 uur met een groep vrijwilligers in de tuin gewerkt. Voor meer informatie én om je aan te melden: titusbrandsma@karmel.nl

Expo in de Paraplu-fabriek

Kunstenaars presenteren prikkelend en levendig werk bij Expoplu, een ruimte voor actuele kunst in de Paraplufabrieken in Bottendaal. Het is een plek waar kunst aanzet tot bezinning, mijmering en verwondering. Daarnaast bieden wij een gevarieerd programma voor jong en oud, met workshops, lezingen en performances. Iedereen, van kinderen tot kunstprofessionals, kan bij Expoplu hun creativiteit en leergierigheid ontplooien. Houd voor het volledige programma de website www.expoplu.nl in de gaten. We zien u graag aan de Van Oldebarneveltstraat 63!

Aardgasvrij Bottendaal

De bewonerswerkgroep Bottendaal Aardgasvrij heeft het afgelopen jaar onderzoek gedaan en nagedacht over hoe de wijk op een goede, realistische en tijdsbestedende manier een transitie naar aardgasvrij zou kunnen maken. Er zijn twee scenario's die realistisch haalbaar lijken: de aansluiting op een stedelijk warmtenet, of een door de wijk zelf geïnitieerd wijkwarmtenet toegespitst op Bottendaal. Voor dit tweede scenario is een visie opgesteld en gaat de werkgroep een plan van aanpak uitwerken. De werkgroep staat altijd open voor wijkbewoners die mee willen helpen of andere activiteiten willen initiëren.

Wil je op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen, meld je dan aan voor de nieuwsbrief vanuit de gemeente via: aardgasvrij@nijmegen.nl

Oude Zeeheld-collega's

De afgelopen 25 jaar hebben al vele Bottendalers meegewerkt aan het wijkblad De Zeeheld, als redactielid, schrijver of bezorger. Geldt dat ook voor jou? We vinden het leuk als je dan bij ons meldt om je herinneringen en verhalen uit het verleden te delen, in dit jubileumjaar. Laat het ons weten via: dezeheld@yahoo.com!

SamSamBank-app

De SamSamBank-app is na een kick-off in juni beschikbaar. De app kan worden gebruikt om gratis diensten en producten te ruilen. Het doel: bijdragen aan een duurzamer verbruik. De app kan zowel door particulieren als ondernemers worden gebruikt. Voor ondernemers biedt het kansen voor nieuwe, circulaire en duurzame businessmodellen. De app wordt onder andere door de Gemeente Nijmegen gratis beschikbaar gesteld. De SamSamBank-app heeft een instructie die te bekijken is via: <https://youtu.be/Cd13DhhYGXE>

Jubileum voor Nuilhoek

In dit jubileumjaar voor De Zeeheld, is er ook een jubileum voor de vaste rubriek: de Nuilhoek! In dit nummer staat namelijk al weer de 50e column van Willem Janszoon. Namens de redactie van harte gefeliciteerd met deze bijzondere mijlpaal!

Wat staat er op de voorkant?

De voorkant is een weergave van een website ontwikkeld door de TU-Delft. Deze geeft een gedetailleerd inzicht in welke periode woningen en panden zijn gebouwd, ook voor onze wijk. Zie ook: <http://3dbag.bk.tudelft.nl/>

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:

Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Margot de la Rambelje
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:

Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:

Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:

Laura Vaessen, Coen Völker,
Harrie Koolen, Ronald van Delen

Website:

www.bottendaal.nl

Druk:

BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker.

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in oktober. Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 22 september aanleveren via onze e-mail: dezeheld@yahoo.com.

Spoorkuil in bezit

Hierbij een feestelijk bericht voor iedereen die het postertje 'Houd onze spoorkuil groen!' vier jaar lang voor het raam heeft laten hangen: dank voor die trouwe steun, het postertje kan van de ramen! Want het is nu rond: in de laatste zitting voor de zomervakantie heeft de gemeenteraad besloten om de Bottendaalse spoorkuil te verwerven. Daarmee komt het gebied definitief als groengebied bij de stad, in eeuwigdurende erfpacht.

*Bijpraten en werktend in de spoorkuil afgelopen zaterdag 4 juli.
Foto: Jos Veenker.*

Als bewoners kunnen we nu verder met verbeteren van het gebied. De plannen hiervoor maken we de komende maanden samen met de gemeente. Allereerst ter geruststelling: heel veel gaat er niet veranderen in het gebied, want de natuur en het open karakter zijn bijzonder zoals ze zijn en waard om te behouden. Het gaat met name over het verbeteren van paden, trappen en hekken.

Met betrekking tot het seinhuis gaat de gemeente allereerst kijken wat praktisch gesproken kan. Voor het verbeteren van de rest van het gebied gaan we als werkgroep in de hele wijk kennis en wensen inzamelen. Hieruit wordt in overleg met de gemeente een plan van aanpak opgesteld. Het budget is beperkt, dus waar mogelijk doen we als bewoners het werk zelf.

Wil je meedoen ?

Dat kan op verschillende manieren. Iedere eerste zaterdag van de maand is onze maandelijkse werktend vanaf 10:00 uur. De eerstvolgende is op zaterdag 5 september. En je kunt online je wensen kenbaar maken. Zie voor het laatste nieuws hierover de berichtgeving op wijkwebsite Bottendaal.nl en via twitter @spoorkuilbot.

Wil je op de hoogte blijven of meedoen met het groengebied in de Spoorkuil verbeteren?

Meld je aan via e-mail

spoorkuil.bottendaal@gmail.com

BOB nieuws

Theo Lucassen bedankt!

Na bijna twintig jaar BOB heeft Theo Lucassen afscheid genomen. De BOB bedankt bij deze Theo voor zijn enthousiaste inzet om bij te dragen aan het woongeluk van de wijk. Gelukkig wil hij de BOB blijven adviseren. Uiteraard zou het fijn zijn als we een nieuw BOB-lid zouden kunnen begroeten.

Wijkwarmteplan Bottendaal 2020

Bij bestudering van het concept Wijkwarmteplan Bottendaal 2020 kwamen we tot de conclusie dat het plan in feite alleen om isolering van woningen ging en niet over een aardgasvrije aanpak. Het begint er op te lijken dat de bewonersgroep(en) en de gemeente langs elkaar heen werken.

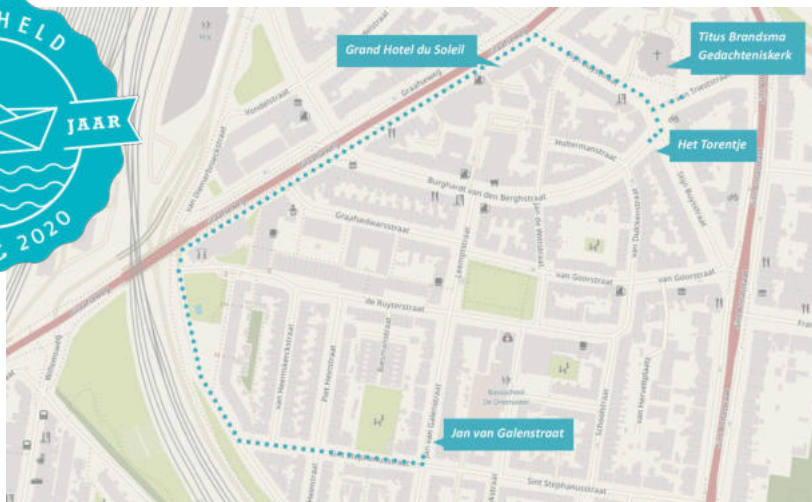
Terras in het Thiemepark

Het terras in het Thiemepark, georganiseerd door enkele Bottendaalse horecazaken en met vergunning van Economische Zaken van de gemeente, heeft hier en daar commotie veroorzaakt. Veel Bottendalers vonden dat hun park 'afgepakt' werd. De BOB wil geen scheidsrechter spelen, maar hoopt wel dat het om een uitzonderingssituatie gaat en die niet bepaald voor herhaling vatbaar is.

Hoewel het nog niet erg op zomerend weer lijkt op het moment van dit schrijven hoop ik van ganser harte dat iedereen nog een fijne warme zomer tegemoet kan zien.

Woonde jij 25 jaar geleden al in Bottendaal? Dan is de kans groot dat in 1995 de eerste Zeeheld op jouw mat viel. In dit jubileumjaar nemen wij jou in 'De Zeeheld' mee op een trip down memory lane.

Wandel je mee?

Even een korte terugblik; ons Bottendaal werd in het verleden gekenmerkt door industrie, onder andere de zeepfabriek (beter bekend als de Koninklijke Dobbelman N.V.) was gevestigd in onze wijk. In 1968 werd een braakliggend terrein midden in de wijk door buurtbewoners gekraakt om er een speelplek voor kinderen van te maken. Mede door deze kraak is er in 1979 een nieuw bestemmingsplan voor de complete wijk opgesteld waarin wonen voorop stond. Daarmee verdween de industrie en kwam er meer ruimte voor horeca, retail en cultuur. En daar plukken wij Bottendalers nog dagelijks de vruchten van. In dit artikel nemen wij jou mee door de wijk en haar bijzondere pareltjes.

Het Torentje

We starten op Burghardt van den Berghstraat nummer 3; beter bekend als 'Het Torentje'. Het pand, gebouwd in 1895 is een ontwerp van timmerman en architect H.M. Hendriks. Het pand is gebouwd in neorenaissancestijl. Een 19e-eeuwse internationaal verspreide bouwstijl gekenmerkt door trapgevels, horizontale lijnen in de gevel, blokken en indrukwekkende dakpartijen. Het meest bijzondere aan dit gebouw; hier startte de geschiedenis van de straat. Na deze woning volgden vele anderen in de kenmerkende stijl.

Titus Brandsma Gedachteniskerk

De volgende bestemming is de Titus Brandsma Gedachteniskerk. Een bijzonder weetje over deze kerk; hij werd gebouwd in 1909. In vergelijking met de oudste kerk van Nijmegen is de kerk in Bottendaal relatief nieuw. De oudste kerk van Nijmegen is de St. Stevenskerk. De bouw van deze kerk is gestart in 1254 en ingewijd in 1273. Vervolgens is de kerk herhaaldelijk verbouwd, verwoest en herbouwd. De Titus Brandsma Gedachteniskerk kerk is gebouwd als Jozefkerk en later in 2004 omgedoopt in de Titus Brandsma Gedachteniskerk, vernoemd naar Titus Brandsma, die eigenlijk Anno Sjoerd

'Het Torentje' - Burghardt van den Berghstraat 3. Foto: Wikipedia

heette. De kerk kreeg de vernoeming omdat Brandsma veel betekende voor de mensen. Naast diverse functies op de Radboud Universiteit speelde hij een belangrijke maatschappelijk rol.

Grand Hotel du Soleil

Via de Stijn Buysstraat lopen we naar de Graafseweg nummer 33-45. Je vraagt je vast af wat je voor dit appartementencomplex doet. In dit complex zijn in 2014, zes stadswoningen gerealiseerd in de voormalige balzaal, achter de voorgevel van voormalig Grand Hotel du Soleil.

De ontwerpen voor de verbouwing zijn om de houten constructie en de stalen kozijnen gemaakt, zo bleven de bepalende oude elementen behouden. Daarnaast is er ruimte gemaakt voor studenten, nu genaamd 'Villa Fleur'. In 1905 stond op deze plek dus Grand Hotel du Soleil dat tot circa 1912 werd geëxploiteerd door Nicolaas Josephus.

Jan van Galenstraat

Loop richting de Spoorbrug en sla af naar de Dr. Jan Berendsstraat en vervolgens naar de Jan van Galenstraat. De woningen in deze straat, gebouwd in 1899, waren bedoeld voor ambtenaren, spoorwegpersoneel en leraren. Naast woningen vond je vroeger in deze straat ook veel winkeltjes; onder andere een supermarkt, fotograaf en bakker. De sfeervolle compacte woningen zijn anno nu populair onder de zogenoemde 'yuppen' en behoren inmiddels tot beschermd stadsgezicht.

Grand Hotel du Soleil
Graafseweg 33 - 45
Foto: Noviomagus.nl

Loop je tijdens deze wandeling tegen een historisch pand of juist nieuwbouw werk aan? Of heb je geen flauw idee in welk jaar jouw woning gebouwd is en wil je dat wel eens weten? Scan dan de QR code om precies te kunnen zien in welk jaar het object is gebouwd!

Dwaal nog even rond in Bottendaal en doe je ogen tegoed met al het moois dat onze wijk te bieden heeft. Sluit het rondje Bottendaal af in een van de

gezellige kroegjes, het Thiemepark of verwen jezelf met een lekker wijntje op 'ons' Wijnplein op de hoek aan de St. Annastraat.

ELSBETHS PUZZELHOEK

De Zeeheld wordt gemaakt door een team van vrijwilligers. Maar zonder bezorgers komt het wijkblad niet in de brievenbus. Daarom deze keer een aantal vragen over de bezorging van De Zeeheld in Bottendaal.

Vraag 1

Wat is de leeftijd van de oudste bezorger?

- A. 81
- B. 85
- C. 89
- D. 92

Vraag 2

Wat is de grootste ergernis van onze bezorgers?

- A. Klemmende brievenbussen
- B. Niet leesbare Nee/ Nee stickers vanaf de weg.
- C. Blaffende honden in de tuin.
- D. Spullen op weg naar de brievenbus.

Vraag 3

In hoeveel bezorgwijken is Bottendaal verdeeld?

- A. 18
- B. 19
- C. 20
- D. 2

Vraag 4

Per bezorgwijk wordt een verschillend aantal bladen bezorgd. Wat is het grootste aantal Zeehelden dat een bezorger mee moet torsen?

- A. 113
- B. 144
- C. 152
- D. 170

Vraag 5

De Zeeheld kent trouwe bezorgers. Hoeveel jaar brengt één bezorger al het wijkblad van Bottendaal rond?

- A. 23 jaar
- B. 33 jaar
- C. 43 jaar
- D. 53 jaar

Bezorger in Beeld

Kees Hermesen

door Coen Völker

Nu de Zeeheld 25 jaar bestaat besteden we aandacht aan mensen die al lange tijd verbonden zijn met Bottendaal. Zo ook Kees Hermesen die sinds 1967 al bezorger is. Hij weet (bijna) alles en ik verneem dat ons wijkblad voordat het Kontakt heette ook al de Zeeheld heette.

De jaren 60 en 70

In de jaren 60 was Bottendaal in verval. Veel woningen werden nauwelijks onderhouden en stonden op de lijst om gesloopt te worden. Door een massale uittocht daalde het inwoneraantal van 5770 in 1960 naar 5144 in 1970. Maar midden in die uittocht kwam Kees Hermesen samen met zijn vrouw Ria in de Stijn Buysstraat wonen. Ze betaalden in 1967 39 gulden voor een ruime etage boven slagerij De Jong maar kregen 20 gulden korting als ze de studenten en verpleegkundigen boven hen in de gaten hielden. Dat was snel verdiend.

39 gulden voor een ruime etage

Slager de Jong was getrouwd met de dochter van slager Brinkhof en in de kelder staan nog altijd de bakken waar het pekelvlees in zat. De slager was ook één van de weinigen met een telefoon en een auto. Kees herinnert zich nog dat er geen douche was en ze zich allen wasten in één teil, ook de studenten die in huis woonden. Er werd gestookt op olie en op zolder stonden 10 liter tanks met petroleum, iets wat nu als vrij brandgevaarlijk aangemerkt wordt.

Kees en Ria trouwden uit huis. Kees kwam uit Willemskwartier waar veel mensen, zoals zijn vader, bij de post of spoorwegen werkten terwijl in Bottendaal veel fabrieksarbeiders woonden voor de Dobbelman Zeepfabriek of ASW Geisers. Ik hoor van Kees ook dat zijn vader enkele jaren de privéchauffeur is geweest voor de enige chocoladefabriek van Nijmegen 'Cacao - en Chocoladefabriek J.A. Van Den Dungen' aan de Groenestraat 121. Na de verkoop van de fabriek verhuisde deze naar Breda terwijl het in de jaren 30 nog 200 werknemers had.

chauffeur voor chocoladefabriek Van Den Dungen

Terwijl Kees naar de avondschool ging begon hij op zijn 15de als loopjongen bij de V&D waar hij zich opwerkte tot zijn 30ste. Daarna werkte hij als verkoper bij beddenspecialzaak Van der Werff op plein 44. Kees en Ria kregen in 1969 een dochter en in 1972 een zoon.

Vrijwilligerswerk en bezorger

Kees herinnert Bottendaal in de jaren 60 en 70 als een gezellig dorp met in het begin Spanjaarden en Italianen, en later Turken en Marokkanen. De sleutel van je huis legde je onder de mat en er was veel betrokkenheid en activisme. Zo protesteerden Bottendalers tegen de overlast van de zeepfabriek en dienden ze een schadeclaim in van 50.000 gulden (nooit uitgekeerd), werd een braakliggende stuk land gekraakt voor een speelterrein in 1968 (Kraaijennest) en werkten linkse studenten en boze bewoners met elkaar samen. Men eiste democratisering en inspraak! Ook was er in de jaren 70 een illegale tippelzone waar nu het ROC staat en besloten bewoners om de straten te bezetten om hier een einde aan te maken. De zusters MJM van de Mariaschool hadden een "bewaarschool voor peuters" maar bewoners protesteerden en wilden niet-religieuze kinderopvang en kregen uiteindelijk een caravan in de tuin van de zusters toegewezen als de eerste crèche! Kees en Ria hielpen stencils verspreiden in de wijk zodat de buurt ook wist over alle (wilde) acties.

Kees en Ria deden vanaf het begin veel vrijwilligerswerk voor de wijk. Zo was Kees vaak aanwezig bij de Wijkraad als lid van de beheerscommissie van het wijkcentrum, lid van de bouwcommissie voor het nieuwe wijkcentrum, deed hij werk voor de kerk, en is hij al meer dan 50 jaar (!) trouw bezorger van ons wijkblad. Ze waren betrokken bij jeugd en jongerenwerk, bij de speeltuin, zitten bij de Zonnestroem, bij kinderopvang KBO en sinds 20 jaar heeft Ria een Liederentafel waarin ze - inmiddels bij café het Haantje op de 2de zondagavond van de maand - met 30 tot 50 man levensliederen zingen. Het is dan ook geen wonder dat Kees in 1996 de Zilveren Waalbrugspeld kreeg van de burgermeester voor zijn inzet als vrijwilliger. Het is een indrukwekkende lijst van een betrokken man.

Kees kreeg in 1996 de Zilveren Waalbrugspeld

Al 53 jaar wonen Kees en Ria in Bottendaal en hebben nooit een auto nodig gehad. Ze hebben nooit gedacht om te verhuizen en hebben niet alleen veel betekend voor de wijk, maar betekenen dat nog steeds. Kees is gastvrij en een levende encyclopedie. Hij kent waanzinnig veel verhalen over onze wijk. Hij woont op 4b naast de fraaie katholieke afbeelding "Onze Lieve Vrouw Van Altijd Durende Bijstand Bescherm Ons Gezin". Zo is het.

(foto's: Coen Völker)

Zoek de lichtpuntjes

Het is feest. Niet alleen is dit alweer mijn vijftigste Nuilhoek (een schitterend jubileum), maar ook kan ik melden, dat het eigenlijk best goed gaat. Naast de aanhoudende ergernissen (voortschrijdende middelmatigheid, onnadenkend egoïsme en domme gemakzucht) zijn er lichtpuntjes. Dat ik die kan zien komt door het scheermes van Hanlon: *Schrijf nooit aan kwaadaardigheid toe wat afdoende verklaard kan worden door domheid* (zie mijn vorige column). Blijkbaar erger ik me toch net iets minder aan domheid dan aan kwaadaardigheid.

Bij het koesteren van de lichtpuntjes helpen mij vooral ook de aforismen van de beroemde filosoof Johan Cruyff. Neem nou het betekeniszwangere uitsprakenduo "elk nadeel heb zijn voordeel" en "elk voordeel heb zijn nadeel". JC ten voeten uit: niet alleen de beste voetballer aller tijden, maar ook een denker die met schijnbaar eenvoudige uitspraken een universum aan mogelijkheden blootlegt. Een voorbeeld. NADEEL: het halve Thiemepark is ingenomen door een tijdelijk terras. VOORDEEL: zes Bottendaalse horeca-ondernemers krijgen de gelegenheid een deel van het omzetverlies door de coronacrisis goed te maken, het verloopt ordelijk en het is toch vooral heel gezellig. En er is geen geluidsoverlast. Dat bedoel ik nou: je moet gewoon lichtpuntjes zoeken en de voordelen kunnen zien. Nog eentje dan. NADEEL: er is nog steeds een coffeeshop in Bottendaal. VOORDEEL: eh, nou ja, het werkt dus niet bij alles.

Over geluidsoverlast gesproken (dit heeft trouwens niets te maken met het terras). Ik heb al een hele tijd die trommelaar niet meer gehoord, je weet wel, die man die denkt dat hij de bezoekers van het park en de omwonenden in de wijde omgeving van het park een plezier doet met urenlang keihard hersenloos gebeuk op steeds grotere Afrikaanse trommels. Dat hebben we trouwens in niet geringe mate te danken aan onze eigen Bottendaalse sheriff. Hij deed die drummer boy niet alleen stoppen, maar hij ontmaskerde hem in een moeite door als toch net iets kwaadaardiger dan dom. Dat zit zo. Op een mooie voorjaarsdag betrad deze ritmejunk het op dat moment zeer drukbezochte Thiemepark met een trommel die zo groot was dat deze op een kar moest worden vervoerd die door twee mensen moest worden voortbewogen. Toen het rammen begon, verstomden alle gesprekken noodgedwongen meteen. Je kon jezelf niet eens meer horen denken. De sheriff deed wat de rest naliet en wat velen al jaren niet aandurfden. Hij sprak de trommelaar aan, negeerde de onsympathieke en agressieve reactie van deze figuur en incasseerde stoïcijns het succes en de algemene waardering. Geen getrommel meer; laten we hopen dat het zo blijft.

Overigens ben ik van mening dat die laatste Bottendaalse coffeeshop ook gesloten moet worden.

eetcafé
goedVolk

borrel - diner - gezelligheid
iedere maand een nieuwe kaart
woensdag t/m zondag geopend

www.goedvolknijmegen.nl | Burghardt vd Berghstraat 144

Schildersbedrijf Maria Engels

van Dulckenstraat 50
Nijmegen
Tel : 024 - 360 85 86
Mob : 06 - 181 799 04

E-mail: info@mariaengels.demon.nl

tax tigers

- * Fluitend je papierloze administratie bijwerken, online of via de app
- * Alle belastingaangiftes altijd op tijd ingediend
- * Deskundig advies bij je ondernemersvraagstukken
- * Klantvriendelijk, informeel en dichtbij

tax tigers

JE KANTOOR VOOR BTW, IB, VPB,
LOONADMINISTRATIES EN MEER!

Sint Annastraat 48, 6524 GE Nijmegen, www.taxtigers.nl

FIETSENWINKEL - FIETSENMAKER
VAKMANSCHAP SINDS 1985

ST. ANNASTRAAT 42 NIJMEGEN WWW.WHEELSTWEEWIELERS.NL

450 m2 FIETSPLEZIER
GEbruikte & NIEUWE FIETSEN

Ontbijt Lunch High-tea

met onbeperkt vriendelijke service

Brood op de plank
 het bakkerscafé sinds 2009

Castellastraat 29 in Nijmegen
www.bakkerscafe.nl

LOKAAL
DE RUYTER
 WIJN · BIER · ETEN

BOTTENDAAL BORREL

**IEDERE LAATSTE ZONDAG
 VAN DE MAAND**

**VANAF 15:00 UUR
 MET SOEP VAN HET HUIS**

DE RUYTERSTRAAT 2
WWW.LOKAALDERUYTER.NL

**KINDERCENTRUM
 DE VUURTOREN**

**al 15 jaar vertrouwde kinderopvang
 in Bottendaal**

**Graafsedwardsstraat 10
 6512 ES Nijmegen
 tel. 024-3222912**

**Dependance
 Cortenearpad 30
 6512 GD Nijmegen**

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

BTD - Floran

Eerlijk gezegd, heb ik überhaupt geen zin meer om woorden aan corona vuil te maken – de afgelopen tijd heeft namelijk alleen maar om corona gedraaid. Het lukt bijna niet om het te vergeten of los te kunnen laten, zelf niet eens eventjes. Het levendige centrum van ons mooie Bottendaal lijkt, afgezien van de rij mensen voor de mandjes bij de Coop, uitgestorven.

Het lekkere weer is normaal gesproken een startschot voor mensen om de terrasjes en de gezelligheid op te zoeken, nu zorgt het juist vooral voor de bewustwording dat dit niet meer kan. Om me heen hoor ik steeds vaker: "Nou mag het wel over zijn wat mij betreft" – mensen willen weer bij elkaar komen en zijn helemaal klaar met dit benauwende leven.

"Mijn tip: beloon jezelf ook en probeer te genieten van wat nog wél kan. Dat maakt deze tijd echt een stuk leefbaarder."

Het leven lijkt ook weer een beetje op gang te komen. Tijdens Hemelvaart was ik bezig met het uitstellen van werk voor mijn studie totdat een vriend vroeg of ik mee wilde gaan naar het waalstrand. Ik hoefde niet lang na te denken, dat kon ik trouwens ook niet meer zo goed in mijn studentenkamer waar de temperatuur ondertussen was opgelopen tot een graad of 36. Het voelde voor mij dan ook als een legitieme reden om mijn tijd buiten de deur door te brengen. In de COOP waren alle koelkasten met Desperados geplunderd, vermoedelijk door studenten. Onderweg naar de Waal belandden we in een hele stoet fietsende mensen en, eenmaal aangekomen bij 't strandje, bleek dat we niet de enigen waren met het plan verkoeling te zoeken. De drukte was echt buitengewoon, ik ben vaker naar het waalstrand geweest, maar dit sloeg alles. Deze mensenmassa in

Foto ingestuurd door Floran

Floran is student Maatschappelijk Werk en Dienstverlening, geboren en opgegroeid in Bottendaal. Hij woont na wat omzwervingen weer in de wijk, 'op kamers' ditmaal.

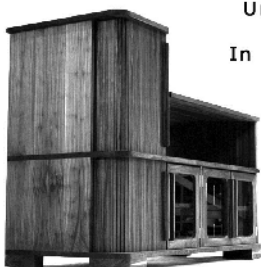
combinatie met de weinige sociale contacten van de afgelopen tijd, voelde ineens heel gek. Het was lang geleden dat ik me ook zo bekeken voelde. Na mezelf een weg te hebben gebaand door de handdoeken met mensen, waarbij ik probeerde met mijn slippers niet iedereen met zand te bekogelen, vonden we een relatief rustige plek. We hebben

ons daar tot na zonsondergang vermaakt en het was voor mij het eerste echte moment in het corona-tijdperk, dat ik corona even vergat. Vooral het koude waalwater en de zon zorgden hiervoor. Dat is ook iets wat me veel bezig heeft gehouden, en sommige lezers misschien ook wel. Omdat ik meer op mezelf ben aangewezen moet ik zelf een weekstructuur maken, mijn lessen volgen en rustmomenten vinden (die ik eerder vond in voetbaltraining en de uurtjes in de sportschool). Ik vergeet soms te genieten en ben te veel bezig met wat ik nog moet doen.

Floran is blij met de versoepeling van de maatregelen en is weer volop aan het genieten met zijn vrienden van het buitenzijn, sporten en werk in de horeca. Dat alles natuurlijk met gepaste afstand!

Meubelmaker uit Bottendaal

Unieke en eigenzinnige
meubels voor thuis
In opdracht, op maat en
met oog voor detail

www.tommiek.nl
info@tommiek.nl
06-41240881

'Eenzaamheid in Bottendaal' was een item in één van de vorige edities van De Zeeheld

Wat te denken van eenzaamheid in Bottendaal ten tijde van corona?

Wie vóór corona voor sociale contacten de deur uitging, werd nu een paar stappen buiten die voordeur al geconfronteerd met de sociaal-beperkende maatregelen.

Onze normaal zo levendige wijk was veel stiller. En veel ondernemingen, organisaties en bedrijven waren dicht. Het bleef leeg en donker achter de ruiten.

Miriam, Jip, Michel en Auryl op weg. (Foto: Miriam)

Achter gesloten deuren

door: Margot de la Rambelje

Via diverse groeps- of straatapps bleef een aantal buurtbewoners nog enigszins verbonden en geïnformeerd. Er werd vaak meer tijd genomen voor praatjes tijdens ontmoetingen buiten, uiteraard op anderhalve meter. Maar contacten die we gewend waren te hebben liepen veelal anders. En, veel voordeuren in de wijk bleven helemaal dicht.

Overuren

Gaandeweg werd door creatieve en zorgzame Bottendalers een aantal buurtinitiatieven op poten gezet. Niet alles bleek haalbaar of coronaproof uitvoerbaar. Een spontaan idee van een buurtbewoner voor een alternatieve tuintjesmarkt op Koningsdag haalde het niet. Maar een actie voor het schrijven van kaarten voor bewoners van verpleeghuis De Globe (1) slaagde fantastisch. Ook werd her en der voor elkaar gekookt of boodschappen voor elkaar gedaan. Maar nog steeds sloten veel wijkbewoners zich min of meer op in huis, sommigen konden daar niet zo goed mee omgaan, anderen waren juist in hun corona-sas.

Aardigheidje voor de Paasdagen

In de Jan van Galenstraat ontstond in het hoofd van bewoner Michel (altijd fiets, korte broek, grijze staart en in voor een praatje) een idee om bij eenzame wijkbewoners 'achter gesloten deuren' een aardigheidje te brengen voor de Paasdagen. De buurvrouw van Michel, Miriam (scheurt regelmatig door de wijk op grote groene stoere bakfiets, zoon Jip en dochtertje Keesje voorin), wilde wel meehelpen. Met haar bericht in de Jan van Galenstraat-app, een betaal-tikkie erbij, was er binnen no-time zo'n 180 euro opgehaald. En wat als een aardigheidje begon, ontplofte al snel.

Donaties

Oud-inwoner van Bottendaal, Merinke, eigenaresse van chocolaterie en ijsalon Belga, doneerde chocola. Bloemist Jongerius van de zaterdagmarkt op Kelfkensbos beloofde zomaar belangeloos 120 narcissenbolletjes: "Gaan we doen!". Aan het eind van de marktdag fietste Michel superblij met tassen vol bloemencadeautjes naar huis! Ton en Lizette uit de straat (organisatoren voortuintjes-

markt en ieder jaar de vierdaagse vlag aan het huis: Lizette liep 'm 19 keer en Ton 25 keer uit!) zochten contact met de bedrijfsleider van de Coöp en deze schonk zakken paaseitjes. Er werden nog cadeautjes bijgekocht en Miriam maakte met man Guus en zoontje Jip in totaal meer dan 200 pakketjes, helemaal bezorgklaar.

Wie is eenzaam?

Er werd gekozen voor de bewoners van De Globe die vanwege het Covid-19 virus geen bezoek mochten ontvangen. Michel: "Met mijn dochter Auryl, Miriam, haar kinderen en nog een vriendje van haar zoontje erbij zijn we op afspraak naar Globe gegaan, met de versierde bakfiets vol paascadeautjes. Daar werden we enthousiast ontvangen. We mochten er niet in natuurlijk. Er stonden een paar bewoners voor de ramen en personeel nam de bloemenpakketjes in ontvangst. Die zou ze verder uitdelen bij de thee en de koffie". Ook werd gekozen voor de burens van de Jan van Galenstraat: bewoners van het aangrenzende witte appartementencomplex aan de Witte

(1) Midden in Bottendaal, hoofdingang aan de Graafsedwardsstraat maar met de gezamenlijke huiskamers gelegen aan het Castellaplein, ligt De Globe. Een kleinschalige en veilige woonomgeving voor zestien bewoners met dementie. Hier krijgen bewoners de zorg die zij nodig hebben. Zodat het leven zoveel mogelijk als gewend voortgezet kan worden. www.zgzorggroep.nl/wonen-met-zorg/woonlocaties/globe-nijmegen

Jip is er helemaal klaar voor!

de Withstraat, waarin zich ook de Fokuswoningen (2) bevinden. Dit complex ligt tegenover de grote speeltuin Het Kraaienest aan de St. Stephanusstraat.

Michel: "Na de De Globe zijn we doorgereden met de bakfiets naar de Witte de Withstraat. Ik dacht dat daar voornamelijk ouderen woonden, maar er wonen ook hartstikke jonge mensen!" Miriam vertelt verder: "We hebben bij iedereen aangebeld en

gezegd: "Hallo, we hebben gewoon iets leuks vanuit de wijk, van de Jan van Galenstraat, iets lekkers voor Pasen. En niet: "... omdat we denken dat je zielig of eenzaam bent."

Er werd nog even stilgestaan bij de voordeur van de ongetwijfeld bij veel Bottendalers bekendste, maar helaas inmiddels overleden, bewoner en oud-speeltuinbeheerder Henk Langen.

Toen waren er nog een heleboel paaseitjes over. Jip en zijn vriendje opperden het idee om in de hele wijk nog paaseitjes in de brievenbussen te stoppen, tot deze allemaal op waren. En dat hebben ze gedaan! "Wijkhelden!" zegt Michel.

Op de vraag of er nog gesprekken zijn aangegaan met bewoners: "Uiteindelijk duurde het heel lang omdat iedereen natuurlijk reageert met "Oh wat leuk!" en "Wat is dit dan?". Dan legden we het uit maar in het appartementencomplex

gingen mensen ook weer samen met elkaar praten omdat ze allemaal hun deur open deden en dan tegelijkertijd samen buiten stonden!"

Alle deuren open, verbinding geslaagd?

Ja toch! Wat de eenzaamheid betreft... Eén van onze redactieleden merkte terecht op: "Het probleem blijft dat er een keuze moet worden gemaakt voor mensen waarvan het idee leeft dat ze eenzaam zijn maar de 'verborgen eenzaamheid'... blijft verborgen."

Mail ons je verhaal, tips, op- of aanmerkingen!

De Zeeheld hoort graag meer verhalen die gaan over verbinding en verbondenheid in de wijk. Wil jij iets kwijt aan onze redactie? Heeft jouw straat bijvoorbeeld ook een eigen app-groep? Ken of weet je iemand die zich eenzaam voelt? Mis je zelf misschien verbinding met wijkbewoners? Mail ons: dezeeheld@yahoo.com.

(2) "Een Fokuscliënt woont in een volledig aangepaste, gelijkvloerse woning. Cliënten zijn afhankelijk van dagelijkse ADL-assistentie (assistentie bij algemene dagelijkse levensverrichtingen). Fokuswoningen liggen verspreid in een woonwijk of appartementengebouw en zijn van buiten niet als Fokuswoning herkenbaar. Fokus Nijmegen Bottendaal bestaat uit twaalf ruime driekamerwoningen." www.fokuswonen.nl

Foto: Jos Veenker

Hennepkwekerij ontmanteld

Het is eind juni. In de Burghardt van den Berghstraat wordt op de bovenste verdieping van een bovenwoning een omvangrijke hennepkwekerij ontmanteld. De hulpofficier van

justitie, bijgestaan door de politie, belde aan met een huiszoekings-bevel op vermoeden van een hennepkwekerij.

Er bleek niemand thuis te zijn op het verdachte adres. De huurders van de bovenwoning zijn gevlogen. Het vermoeden wordt bewaarheid. Met ogenschijnlijke nonchalance worden 323 planten tezamen met een enorme technische installatie door vier opruimers naar beneden gebracht en de planten worden ter plekke vernietigd. Omstanders kijken met grote verbazing naar wat er allemaal naar beneden komt en vragen zich af hoe het in hemelsnaam mogelijk is dat dit alles buiten ieders waarneming naar boven is gebracht.

De huiseigenaar zelf kan het maar nauwelijks bevatten. De huurders zaten er sinds oktober 2019. Alles leek safe en vertrouwd. Wat is hij misleid en in de maling genomen. Zijn pand is voorlopig niet meer verhuurbaar. Over één ding is iedereen het eens. Erger is gelukkig voorkomen. De kwekerij, met zijn enorme warmteproductie, leverde groot brandgevaar op. En de moraal van het verhaal? Kijk als huiseigenaar op gezette tijd naar het daadwerkelijke gebruik van je eigendommen!

Bottendaal, van straatnaam tot wijk

door Harrie Koolen

De laatste held op de Javazee

"Ik val aan, volg mij!" dit zouden de legendarische woorden zijn geweest waarmee Karel Doorman op 27 februari 1942 zijn vlooteskader het bevel gaf om in de Javazee de invasievloot van de Japanners tegen te houden. Het is niet erg waarschijnlijk dat hij dat heeft gezegd, omdat Doorman het bevel voerde over een geallieerde vlootseenheid. "All ships follow me!" waren waarschijnlijk zijn woorden. Het zou zijn laatste slag worden.

Het bleek een onmogelijke opdracht en dat heeft Doorman ook uitgesproken tegen de gefailleerde opperbevelhebber Conrad Helfrich. Deze volhardde echter met onder andere als argument dat terugtrekken onaanvaardbaar was.

Getroffen door een torpedo

Doorman's vlaggenschip De Ruyter werd op 28 februari vol getroffen door een torpedo en hij besloot, staande op de brug, met zijn schip volgens oude marine traditie ten onder te gaan hoewel er nog tijd genoeg was om het schip te verlaten.

Saillant detail is dat Doorman sneuvelde op De Ruyter. Ook Michiel de Ruyter sneuvelde toen hij op een bij voorbaat kansloze missie werd gestuurd. (zie De Zeeheld van oktober 2018).

Karel Doorman (1882 – 1942) begon zijn carrière bij de Nederlandse marine in 1906 als adelborst derde klas. Na een aantal reizen naar Nederlands Indië werd hij op zijn verzoek geplaatst bij de luchtvaartafdeling van de Marine en behaalde zijn vliegbrevet. Hij zette mede de Marine Luchtvaartdienst op maar moest zijn actieve vliegcarrière opgeven door een ernstige val tijdens een schaatstochtje in 1919. Hij ging terug naar zijn ouwe liefde de marine en maakte daar gestaag carrière. In 1933 was hij als

bevelvoerder van de torpedobootjager 'de Evertsen' betrokken bij de actie tegen de muiten op de 7 Provinciën. Van 1934 tot 1937 was hij chefstaf van het marinecommandement Willemsoord in Den Helder. Teruggekeerd in Nederlands Indië werd hij in 1940 benoemd tot 'schout bij nacht'.

Na het bombardement op Pearl Harbour in december 1941 verklaarde Nederland de oorlog aan Japan en moest Doorman de Japanners beletten voet aan wal te zetten in Nederlands Indië met het bekende gevolg.

Over de heldenstatus valt te twisten

Over de heldenstatus van Karel Doorman valt te twisten, hij heeft getracht het bevel om slag te leveren ongedaan te

maken en toen dat niet is gelukt heeft hij het bevel als goed militair opgevolgd. Hij heeft er het beste van gemaakt. Dat de slag verloren ging lag vooral aan de gebrekkige communicatie - zo werd gewerkt met verschillende radiofrequenties en spraken niet alle Nederlandse officieren goed Engels - ook was het eskader gehavend door eerdere strijd en de bemanning uitgeput. Doorslaggevend ook was de mindere vuurkracht en het gebrek aan luchtsteun. In totaal sneuvelen in de Javazee 2000 geallieerden tegenover een tiental Japanners.

Karel Doorman in zijn adelborstentoeue 1907 (ministerie van Defensie)

In de Haagse Kloosterkerk hangt een herdenkingsplaquette met de scheepsbel van zijn vlaggenschip De Ruyter. In Rotterdam staat zijn borstbeeld.

De Karel Doormanstraat (Raadsbesluit 18 maart 1982) verbindt de Schoolstraat en de van Speykstraat op het voormalige ASW terrein.

Dit is de laatste beschrijving van een zeeheld uit de Zeeheldenbuurt. Een van de volgende afleveringen van deze rubriek zal een bijdrage zijn aan de polemiek rondom het vernoemen van straten (en wijken) naar 'zeehelden'. Ook is al ooit geopperd de naam van onze wijkkrant ter discussie te stellen. Bijdragen van lezers zijn van harte welkom.

* De rang 'schout bij nacht' komt alleen in Nederland voor. Een 'schout bij nacht' is de derde bevelvoerende na admiraal en vice-admiraal. De naam wordt wel verklaard uit het feit dat de 'schout bij nacht' s'nachts moest opletten - 'schouwen' - dat de vloot in het goede gelid bleef varen.

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

*De nieuwe
verkeerslichten op
de Via Gladiola*

Foto: Willemien Geboers

De Spoorkuil > 3
Bottendaler uit Beeld, Marij Derks > 5 Bomen in
Bottendaal > 6 Van Straatnaam Tot Wijk > 12

ZEEPBELLEN

Open Coffee Nijmegen

is een maandelijks netwerk evenement om inspirerende ondernemers, zzp-ers en professionele freelancers uit de regio Nijmegen bij elkaar te brengen, onder het genot van een kopje koffie (of thee)! Open Coffee is er elke eerste vrijdag van de maand om 9.00uur 's ochtends in het Bakkerscafe 'Brood op de Plank' in Bottendaal. De eerstkomende keren zijn op vrijdag 6 november en vrijdag 4 december. De toegang is gratis. Kijk voor meer informatie op: <https://opencoffeenijmegen.nl>.

Bouwkamp 2020

Natuurlijk kon het jaarlijkse echte bouwkamp in het Kraaienest door de Corona maatregelen jammer genoeg niet doorgaan. Maar een klein bouwkamp in de straat is toch gelukt! Met hulp van Arthur hebben Jet, Sterre, Martijn, Matilde, Rita, Alice, kleine Sterre, Roos, Norah en Jasmine een oude picknicktafel omgetoverd tot een mooie hut, inclusief glijbaan, schommel en zelfs een douche!

foto: Evert

Nijmeegse Superhelden gezocht...!

Kent u het kinderlintje? Dit speciale lintje is een beloning voor een kind dat iets bijzonders heeft gedaan. Dat kan van alles zijn: van een zieke buurvrouw helpen tot geld inzamelen voor een goed doel, van opruimen in de wijk tot een belangrijke sportprijs winnen. Als u een superheld kent (4-12 jaar), kunt u

deze aanmelden tot 1 november a.s. via nijmegen.nl/kinderlintjes. De uitreiking van de lintjes is op 18 november, de dag van de internationale rechten van het kind, door burgemeester Bruls.

Goed boek = Goed doel

Geef een boek, koop een boek, beide voor een goed doel bij Books4Life. Elke maandag tot en met vrijdag geopend van 13.00 tot 16.00u en elke zaterdag van 10.00 tot 16.00u. U vindt Books4Life aan de St. Annastraat 72. U kunt ook e-mailen naar: books4life.nijmegen@gmail.com

Je woning verduurzamen?

Wil jij jouw woning verduurzamen, of ben je benieuwd hoe je kunt besparen op je energierekening? Om de week ben je op woensdagmiddag welkom op het inloopsprekuren in Wijkcentrum de Burghardt. De eerstvolgende data zijn: 28 oktober, 11 november, 25 november etc. Hier kun je terecht met vragen over verduurzamen van je woning, het Wijkwarmteplan, Bottendaal aardgasvrij en ga zo maar door. En wil je nu meteen al iets doen? Meld je dan aan voor de collectieve inkoopacties die dit najaar georganiseerd worden in Nijmegen. Kijk voor meer informatie op: regionaalenergieloket.nl/nijmegen.

Wat staat er op de voorkant?

Dat kan eigenlijk niet missen, dit is één van de nieuwe, originele verkeerslichten op de Via Gladiola, zie ook pagina 11 van deze Zeeheld.

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:

Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Margot de la Rambelje
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:

Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:

Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:

Laura Vaessen, Coen Völker,
Harrie Koolen, Ronald van Delen

Website:

www.bottendaal.nl

Druk:

BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker.

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in december.

Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 13 november aanleveren via onze e-mail: dezeheld@yahoo.com.

De Spoorkuil

Afgelopen zomer heeft de gemeente Nijmegen het groengebied in de Bottendaalse spoorkuil van NS overgenomen. Het gebied blijft daarmee duurzaam groen en verbeterpunten in de inrichting kunnen we nu gaan aanpakken. Komend najaar gaan we als bewoners samen met de gemeente aan de slag om wensen van verschillende groepen gebruikers (zoals wandelaars, honden en hondenuitlaters, sporters, picknickers, en wilde planten en dieren) zo goed mogelijk te combineren. In dit kader vragen we iedereen in de wijk om kennis en wensen in te sturen die je hebt voor het gebied.

Verrassende kennis

Afgelopen jaren hebben al veel bewoners bijzondere dingen aangewezen in de spoorkuilzone. Zoals zeldzame wilde planten en dieren die er leven en een heuse eco-tunnel onder de busbaan. Ook hoorden we verhalen over het spoorwegverleden. Al die kennis nemen we graag mee, en ook nieuwe bijdragen over bijzondere plekken en dingen in het gebied blijven van harte welkom!

Waaier aan wensen

Ook ideeën over hoe het gebied verbeterd kan worden ontvangen we graag. We hebben al veel wensen ontvangen, maar nieuwe ideeën en bijdragen blijven welkom. Een overzicht van wat al binnen is aan wensen staat op de hieronder genoemde websites. Niet alle wensen kunnen overigens worden vervuld. Soms blijken dingen bijvoorbeeld te duur, of zijn wensen onderling tegenstrijdig. Zo wil de Wilde averuit als plant graag volle zon, en willen sommige mensen liever schaduw. Maar met behulp van een ervaren ontwerper denken we dat zo veel mogelijk wensen goed kunnen worden gecombineerd in een plattegrond voor het gebied.

Doorgaand wandelpad

Eén van de ideeën die al langer leeft is om het groen in de spoorkuil via een doorgaand wandelpad te verbinden met de bossen van Heijendaal en Brakkenstein in het zuiden. En ook de andere kant op, langs de spoordijk richting de Waalhaven lijkt het mogelijk om een doorgaand wandelpad aan te leggen, tegelijk met de nieuwe uitgang aan de westzijde van het station.

Volgende keer ook weer nieuws van de BOB over andere thema's in de wijk.

Wil je op de hoogte blijven en meedoen met het groengebied in de Spoorkuil te verbeteren?

Meld je aan via email: spoorkuil.bottendaal@gmail.com

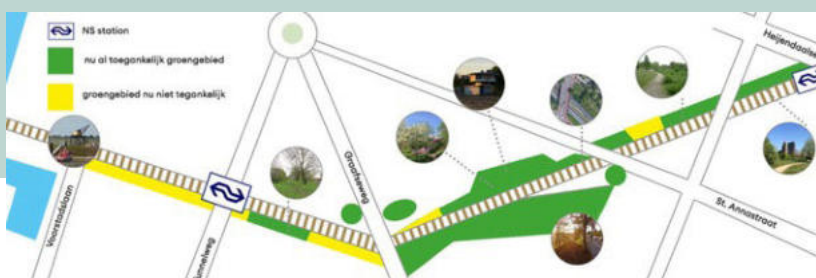
Meer informatie over dit wandelpad als initiatief is te vinden op de website groenecorridornijmegen.nl.

Insturen en reageren

Wanneer je een wens of verhaal wilt insturen kan dat via e-mail naar spoorkuil.bottendaal@gmail.com of je kunt je bijdrage ook langsbrengen tijdens de maandelijkse werksessie op de eerste zaterdag van de maand. Op de websites bottendaal.nl en groenecorridornijmegen.nl vind je een document met de tot nu toe verzamelde kennis en wensen. Een ontwerper gaat komende maanden aan de slag om de binnengekomen ideeën zo goed mogelijk om te zetten naar een tekening voor het gebied. Reageren op dat ontwerp wordt straks ook mogelijk: als de coron-ontwikkelingen het toestaan in een bijeenkomst en anders sowieso ook digitaal.

Twaalf zones

Je kunt verhalen en wensen insturen voor het hele Bottendaalse spoorkuilgebied, maar ook voor een kleinere plek: bijvoorbeeld over een speciale boom of trap of helling. Om te helpen die plek aan te wijzen vind je op de genoemde websites ook een kaartje van de Bottendaalse Spoorkuil met een onderverdeling in twaalf zones: van het bos bij de St. Annastraat tot aan het groene talud langs het fietspad bij de Natuurtuin. Het seinhuis als gebouw valt buiten de voorgenomen verbeteringen voor het groengebied. Dat krijgt een eigen aanpak vanuit de gemeente, waarover in de volgende Zeeheld waarschijnlijk meer nieuws te melden zal zijn.

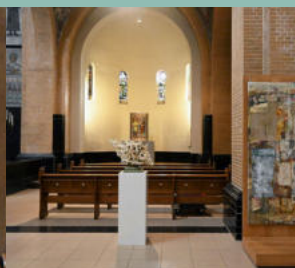

Festival der Kunsten 2020

Onverwacht intiem en verrassend safe

Op een geheel eigentijdse manier opende 3 en 4 oktober het Festival der Kunsten haar deuren weer voor kunstminnend publiek. Dit jaar niet in de woonkamers van Bottendaalse bewoners maar in de Zeepfabriek, het wijkcentrum Bottendaal en in de Titus Brandsma Memorial Kerk aan het Keizer Karelplein.

*Laat uw (gedachte aan)
Corona hier achter*

Deze twee foto's zijn van de kunstwerken van Bob Lejeune en Piet Jetten in de Titus Brandsmakerk

Marius, de muzikale smid in het Thiemepark

Een foto met kijkdooskunst van Bernadette van Hapert en Jos Schleedoorn (Raku keramiek) bij het wijkcentrum.

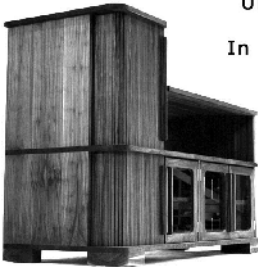
Foto's Willemien Geboers

tommiek

Meubelmaker uit Bottendaal

Unieke en eigenzinnige meubels voor thuis
In opdracht, op maat en met oog voor detail

www.tommiek.nl
info@tommiek.nl
06-41240881

DJ Swinging Maria

Disco - Soul - World Music - Salsa
06-18179904 | info@mariaengels.demon.nl

Bottendaler uit Beeld

Marij Derks

door Coen Völker

Marij Derks is na 25 jaar gestopt met haar Bottendaalse eetlokaal Koks, voorheen Koks en Ko. Ze gaat na 40 jaar Nijmegen zelfs helemaal terug naar Venray waar ze geboren is. Tijd voor een interview met deze smaakmaakster.

Vrouwencultuur

In 1978, midden in de feministische golf, kwam Marij naar Nijmegen voor een studie geschiedenis. In 1982 zat ze met de *Nijmeegse Vereniging Ter Bevordering van Vrouwencultuur De Feeks* bij de Piersonrellen. Als levende blokkade zaten ze met elkaar naast café de Plak en kregen direct een pak slaag van de ME. De horeca sprak haar erg aan en in café De Kroeg (waar nu Lokaal De Ruyter zit) leerde ze vanaf 1983 het biertappen. Na een paar jaar bij 042 richtte ze in 1987 het bekende vrouwencafé *De Mets* op. In 1995 begon ze met haar toenmalige partner Patrice restaurant *Koks en Ko*. Patrice was Koks, de cheffkok, en Marij was Ko en dat deden ze 24 jaar samen. Nadat ze uit elkaar waren gegaan bleven ze in het restaurant goed samenwerken. Dat dit zo kon is echt iets om trots op te zijn.

Ik mocht hier zijn wie ik was

Marij komt uit een boerenfamilie maar heeft zich vanuit huis gestimuleerd gevoeld om haar vleugels uit te slaan, al heeft ze altijd een zwak voor de boeren gehouden. Eerst woonde ze aan de Graafseweg, later ging ze wonen in de Schoolstraat. Rond 1985 belandde ze bij het Nederlands-Duitse gemaal in de Ooij. Daar rook ze weer gesneden gras en hoorde ze soms de paarden voorbij komen, zoals ze dat kende van thuis. Voor haar familie maakte het niet uit wat ze deed, ze voelde altijd 100% steun, en in Nijmegen mocht ze zijn wie ze was.

Koks en Ko

Voordat Koks zich vestigde in het pand zat hier de eerste biowinkel van Nijmegen, *De Zonnewijzer*, opgericht door Thijs van Teer. De Zonnewijzer veranderde in het biologisch-dynamisch restaurant *De Verleiding*, maar daar was de biologische kipfilet zo duur dat er

volgens Marij bijna niemand meer kwam eten. Marij en Patrice namen het over en ontwikkelden een succesvol restaurant. Het is nu corona-tijd maar er komen gasten van lang geleden nog een laatste keer eten. Ouder geworden Bottendalers nemen hun kinderen mee om afscheid te nemen. Ze heeft vele mooie verhalen van Nijmegenaren die hier hun eerst date hadden. En ze herinnert zich ook studenten die voor haar werkten zoals de man die via Pakistan uit Afghanistan naar Nijmegen kwam, hier medicijnen studeerde en nu zelf een dochter heeft die studeert en ook nog eens langskwam.

Gemeenschap

Als ik alle verhalen hoor valt me op dat Marij altijd in gemeenschappen en grote netwerken heeft geleefd; de boerengemeenschap, vrouwen-gemeenschap en horecagemeenschap. Ze is in haar element met anderen. Als ik haar personeel spreek blijkt dat die haar op handen dragen. Oud-personeel komt langs voor afscheid en het nieuwe personeel had in augustus een mooi interview geregeld in de Gelderlander. Ze zegt dat een goede bedding hebben belangrijk is, maar dat je die bedding zelf mede moet maken

Een goede bedding is belangrijk

Bottendaal is symbolisch waar Nijmegen volgens haar voor staat met een mix van studenten, migranten en gezinnen. Toch ziet ze ook dat de panden in Bottendaal bijna niet meer te betalen zijn en vraagt ze zich af hoe het zal gaan met de energietransitie. Toch denkt ze dat de meesten zeker in Bottendaal willen blijven, tenzij je als gezin ruimtetekort krijgt. Ze vindt het een prachtige buurt die echt opgeknapt en opgepoetst is in de loop der jaren.

Gelukkig zijn

Als ik haar naam google kom ik foto's tegen van toen ze jong was en net in Nijmegen kwam. En opvallend genoeg zie ik na 40 jaar nog steeds dezelfde stralende glimlach. Ze voelt zich gelukkig met haar partner Olga en samen zijn ze begonnen aan het nieuwe avontuur in Venray, een B&B met de naam *The Farmers Daughter*, want dat blijft ze, altijd.

Dank je wel Marij, Patrice en alle anderen die Bottendaal 25 jaar lang zo'n fijne eetplek hebben gegeven, we hebben genoten. Het ga je goed in Venray!

foto Marij Derks: Coen Völker

Boven de Jan Holtermanstraat waar vier Robinia's parmantig in het gelid staan. Rechts zien we drie machtige Amerikaanse eiken die als koningen langs de voormalige muur van de Thiemedrukkerij staan. Ieder met een omvang van meer dan twee meter en een ouderdom van over de honderd jaar. Je kunt ze bewonderen in de van Goorstraat.

Door Jos Veenker

(Alle foto's: Willemien Geboers)

Bomen in

Al lange tijd leeft het idee binnen de redactie van de Zeeheld om aandacht te besteden aan de bomen in onze wijk. Als ik Ronald van Lohuizen in mei tegen het lijf loop, weet ik onmiddellijk dat hij, leraar aardrijkskunde en hovenier, met grote kennis van de wijk, de aangewezen persoon is om mij langs de bomen van Bottendaal te geleiden. Willemien, onze huisfotograaf, neem ik mee om alles kleurrijk in beeld te brengen. Het is prachtig weer op zaterdagochtend 12 september.

Bomenplan?

Ze produceren zuurstof, leveren hout, olie, rubber, kurk en geven schaduw. Het zijn de bomen, onze staande broeders en zusters die zo vaak een centrale plaats innemen in mythes, sages en legendes. In het straatbeeld van Bottendaal vinden wij ze langs alle kanten van onze straten, waarbij de opmerkelijke kijker een verborgen patroon herkent in de wijze van aanplant. Blijkbaar is er bij de inrichting van onze wijk, aan het einde van de 19e eeuw, over nagedacht waar welke bomen een plek verdienen. Zo geven de rode- en bonte Esdoorns van respectievelijk de Jan van Galenstraat en de Piet Heinstraat beide straten een ongeëvenaard rustiek karakter. Terwijl de oost-west georiënteerde straten (Stijn Buysstraat, Burghardt van den Berghstraat, van Goorstraat en St. Stephanusstraat) omzoomd zijn door hoge Lindebomen, die her en der in het

voorjaar zo hinderlijk het plak van de bladluizen laten vallen. Lindebomen staan er ook langs de Arend Noorduijnstraat, maar dan de grootbladerige variant, zoals er in de Vondelstraat opvallend veel groene Zuilbeuken aangeplant zijn. Voor wie verder op onderzoek gaat zal het opvallen dat er in Bottendaal maar een handvol Platanen staan (Castella binnenplaats en rechts voor het station nabij de van Oldebarneveltstraat), slechts enkele Essen (Dr. Jan Berendsstraat) en maar een paar Hazelaars (De Ruyterstraat). Natuurlijk staan we stil bij de twee prachtige Japanse Kersen aan het einde van de van Dulckenstraat met hun ongekend weelderige bloesem in het voorjaar. En de mooiste bomenstraat? Voor Ronald is dat onbetwist de Holtermanstraat, waar vier Robinia's, met hun grillige bast en groene hangende kronen, zo parmantig in het gelid staan.

wat te denken van deze enorme Beuk langs de Graafseweg, net naast de Action. Een gezonde knoepert met een omvang van meer dan 3 meter, die, zoals menig een weet, door zijn zachte en milde uitstraling het verdriet van mensen verzacht. Hier is hij gefotografeerd van achter het binnenterrein richting de Graafseweg.

Deze statige boom heeft zich gehandhaafd op de hoek van het Keizer Karelplein en de oude weg naar Grave. Het is een ranke Robinia, behorend tot de boomsoorten die, vanwege zijn ongekeerde hardheid, uitermate geschikt zijn voor de bouw van allerlei speeltuig in speeltuinen.

De wijk Bottendaal kent nauwelijks naaldbomen. Maar we vinden er eentje. Schuin tegenover het ROC bewonderen we een fraai exemplaar van de snelgroeiende Sequoia.

Het is even zoeken om deze robuuste, tamme Kastanje te vinden. Achterin de Vondelstraat staat hij, majestueus op particulier terrein. De opbollende stenen wijzen op de kracht van zijn wortels en de dikte verraadt een ouderdom van ver over de honderd jaar. Ook is goed te zien hoe deze boom gebukt gaat onder de terugkerende droogte.

Op de parkeerplaats van de Titus Brandsma memorialkerk vinden we de dikste boom van Bottendaal. Het is een gezonde, witte Paardenkastanje met een omvang van maar liefst 3.40 meter.

En tot slot nog een bijzonder exemplaar in de Schoolstraat. Daar staan twee Japanse Honingbomen. Eén is weggestopt achter de coffeeshop en één staat ingeklemd tussen de huizen. Het oogt of hij tussen de stenen van twee huizen wordt uitgeperst. De beide bomen, die uitzonderlijk veel stikstof opnemen, overspoelen in juli de straat met een dikke laag gele bloesem. De boom is bijzonder geliefd bij vlinders en bijen.

Bottendaal

Solitaire bomen

Gaandeweg onze wandeling zijn we ons er steeds bewuster van hoe weinig wij bomen ook echt tot ons laten doordringen. En dat terwijl we er zo vaak onder en langs lopen. Zeven unieke exemplaren hebben we voor

deze gelegenheid opgezocht, gefotografeerd en voor De Zeeheld in beeld gebracht. De kans is groot dat enkelen al voor de aanleg van de wijk in de landerijen stonden of langs de doorgaande (zand)wegen richting Grave of Cuijk.

Dit alles met dank aan Willemien Geboers, Ronald Lohuizen (zie foto boven) en al die mooie Bottendaalse bomen. 'Sta er rustig wat langer bij stil en geniet!'

Het gaat niet goed

De zomer heeft plaatsgemaakt voor de herfst. De regen klettert onafgebroken neer en spoelt de zomer definitief het riool in. En met mijn lichte zomerstemming heeft de niet aflatende regen ook mijn optimisme en hoop met betrekking tot corona weggespoeld. Het gaat niet de goede kant op. Het aantal besmettingen stijgt razendsnel. Een nieuwe lockdown, met alle gevolgen van dien, is aanstaande.

Wat mij nog het meest opvalt, is het gebrek aan solidariteit, aan het zo nodige gevoel van urgentie, het gevoel dat corona de HELE samenleving treft, en dat we er samen voor moeten zorgen dat we de virusuitbraak indammen en de gevolgen voor iedereen zo veel mogelijk beperken. Individualisme heeft de overhand. Iedereen doet maar wat. Een losgeslagen zootje ongedisciplineerde genotzoekers. Men maakt zijn of haar eigen afweging, en die afwegingen lijken wel allemaal van types als Famke Louise te komen. De meest kromme redeneringen heb ik al gehoord waarom men zich niet aan de coronamaatregelen hoeft te houden en waarom men precies doet waar men zin in heeft. En ook in ons eigen Bottendaal zie je waar dat toe kan leiden. Zoveel mensen die onbekommerd op vakantie gingen, drommen mensen in het Thiemepark in de zomer, een café (ik noem geen namen, maar het is ergens in Bottendaal) waar de coronamaatregelen massaal worden genegeerd, en zo kan ik nog wel even doorgaan.

En dan de overheid. Het huidige, rechtse, kabinet is zeker niet de regeringsploeg van mijn voorkeur. En tien jaar Rutte heeft diepe littekens getrokken in de Nederlandse samenleving. Milieu, zorg, onderwijs en openbare orde zijn verwaarloosd en uitgehold. Maar in het voorjaar wist Rutte door ferm optreden de natie achter zich te krijgen. Ik betrapte me zelfs op goedkeurende woorden! Die initiële krachtadigheid heeft plaatsgemaakt voor onduidelijkheid, tegenstrijdigheid, aarzelendheid, onzichtbaarheid en, laten we er niet omheen draaien, enorme (inschattingen)fouten.

De zichtbaarheid en daadkracht van onze regering zijn helaas omgekeerd evenredig aan de discipline van de bevolking. Waar we ons in het voorjaar nog massaal schikten in het strenge beleid van de noodverordeningen en ons hielden aan de beperkende maatregelen afgekondigd vanuit krachtadig crisismanagement, hielden we ons in de loop van de zomer steeds minder aan die maatregelen, nauwelijks ondersteund als die werden door een terugtrekkende regering die steeds maar weer een beroep deed en doet op de eigen verantwoordelijkheid, die helaas bij een steeds groter deel van de bevolking onderontwikkeld blijkt.

Overigens ben ik van mening dat die laatste Bottendaalse coffeeshop ook gesloten moet worden.

B&B/Pension Bottendaal

- Betaalbaar comfort
- Persoonlijke aandacht
- Nabij de binnenstad

Burghardt van den Berghstraat 50
Bottendaal, Nijmegen

www.pensionbottendaal.nl
06 30589381

Schildersbedrijf Maria Engels

van Dulckenstraat 50
Nijmegen

Tel : 024 - 360 85 86

Mob : 06 - 181 799 04

E-mail: info@mariaengels.demon.nl

tax tigers

- * Fluitend je papierloze administratie bijwerken, online of via de app
- * Alle belastingaangiftes altijd op tijd ingediend
- * Deskundig advies bij je ondernemersvraagstukken
- * Klantvriendelijk, informeel en dichtbij

tax tigers

JE KANTOOR VOOR BTW, IB, VPB,
LOONADMINISTRATIES EN MEER!

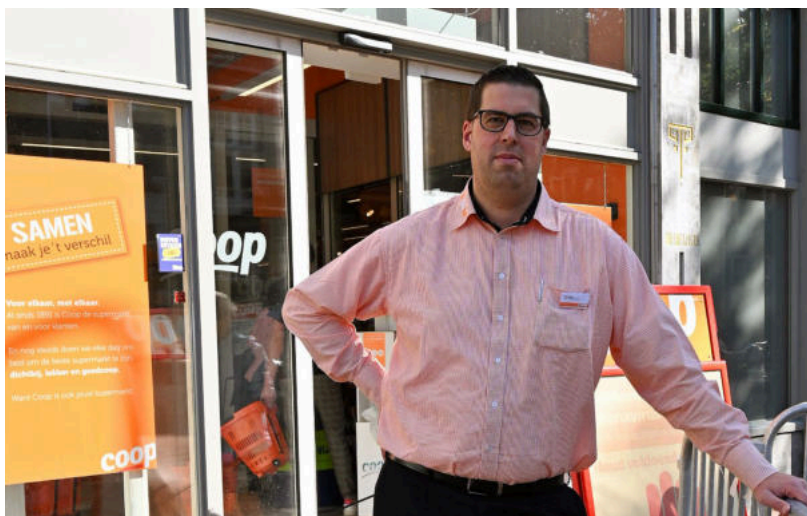
Sint Annastraat 48, 6524 GE Nijmegen, www.taxtigers.nl

Erik Felix dankjewel!

De Zeeheld bezocht Coop supermarktmanager Erik Felix op zijn allerlaatste werkdag. En het mocht niet onvermeld: hij is de trotse, kersverse papa van zijn eerste kindje: zoon Luuk! Geen groots afscheid, maar dan toch zeker wel een afscheidswoord in De Zeeheld!

“Het zal raar zijn straks de deur achter me dicht te doen, maar dit is nu mijn vierde winkel als manager, zo gaat dat bij Coop. We hebben in de pauze een afscheidsmomentje gehad met het personeel, ze hadden een mooi pakket met cadeaubonnen voor me! Normaliter wordt er een etentje georganiseerd maar we leven in een rare wereld met Corona nu, het is wat het is.”

“Ik heb verschillende mensen wel gezegd dat ik ga, maar iedereen... niet te doen! Er is wel wat op onze Facebookpagina gezet om er toch enige aandacht aan te geven. Mijn opvolger mag drie borrelplankjes namens mij uitdelen!”

Erik Felix neemt afscheid van Bottendaal en gaat naar een Arnhems Coopfiliaal op 1200 meter afstand van zijn huis. Foto: Willemien Geboers

“Het mooiste compliment: als mensen zeggen dat ik een Bekende Bottendaler ben, als Arnhemmer! Het verschil tussen Arnhem en Nijmegen, en dan speciaal Bottendaal, is dat bourgondische en warme hier. Dat merk je ook aan de studenten: veel Brabanders en Limburgers, sommigen zijn hier ook in dienst. In Arnhem is het wat stugger en directer, hier word je vaak al begroet voordat je zelf iets zegt, da's hartstikke leuk. Binnen Coop staat “De Burghardt” ook bekend als een leuke en bijzondere winkel. Ik wil niet

zeggen dat ik ergens anders in Nijmegen niet had kunnen aarden, maar dit was wel gelijk goed”
“Op de verbouwing heb ik wel echt mijn stempel gedrukt. Ik wist wat Bottendaal nodig had (aan assortiment – red.), binnen de mogelijkheden heb ik alles op alles gezet om dat goed weg te zetten. En gezien de omzet is dat aardig gelukt! Ik laat met opgeheven hoofd een mooie winkel achter.”

"Mijn wens voor alle Bottendalers? Wees creatief dan komt het vast goed!"

ELSBETHS PUZZELHOEK

Het zal u niet zijn ontgaan:

De Zeeheld viert dit jaar zijn 25 jarig jubileum.

Deze puzzel gaat daarom over het getal '25'. Weet u of de volgende locaties en bedrijven jonger of ouder dan 25 jaar zijn? Of langer of korter dan 25 jaar in onze wijk zijn?

A.	De Paraplufabrieken	Ouder / Jonger
B.	Biesmanstraat	Ouder / Jonger
C.	Schildersbedrijf Maria Engels	Ouder / Jonger
D.	Cordium	Ouder / Jonger
E.	Thiemeloods	Ouder / Jonger
F.	Wheels tweewielers	Ouder / Jonger

FIETSENWINKEL - FIETSENMAKER
VAKMANSCHAP SINDS 1985

ST. ANNA STRAAT 42 NIJMEGEN WWW.WHEELSTWEEWIELERS.NL

450 m2 FIETSPLEZIER
GEbruikte & Nieuwe FIETSEN

Ontbijt Lunch High-tea

met onbeperkt vriendelijke service

Brood op de plank
 het bakkerscafé sinds 2009

Castellastraat 29 in Nijmegen
www.bakkerscafe.nl

LOKAAL
DE RUYTER
 WIJN · BIER · ETEN

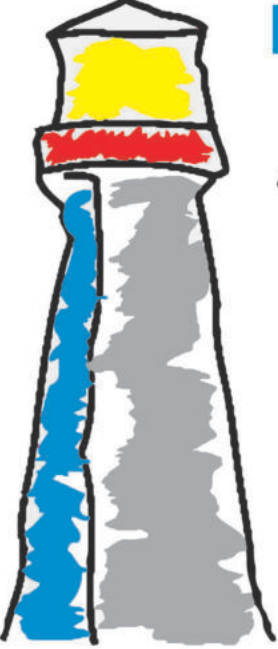
BOTTENDAAL BORREL

**IEDERE LAATSTE ZONDAG
 VAN DE MAAND**

**VANAF 15:00 UUR
 MET SOEP VAN HET HUIS**

DE RUYTERSTRAAT 2
WWW.LOKAALDERUYTER.NL

**KINDERCENTRUM
 DE VUURTOREN**

**al 15 jaar vertrouwde kinderopvang
 in Bottendaal**

**Graafsedwardsstraat 10
 6512 ES Nijmegen
 tel. 024-3222912**

**Dependance
 Cortenearpad 30
 6512 GD Nijmegen**

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

Aankondiging stickeractie!!

*Heb jij een NEE – NEE-sticker
op jouw brievenbus?
Dan ben je goed bezig voor
het milieu!
Maar... je mist ons!*

Want onze Zeeheld-bezorgers slaan ook jouw brievenbus over. Het goede nieuws? Jij kan hier in december verandering in aanbrengen. Het decembernummer van 'De Zeeheld' wordt overal bezorgd en bevat een heuse 'Zeeheld-sticker'. Als jij de 'Zeeheld-sticker' naast jouw NEE – NEE-sticker op jouw brievenbus plakt, dan

ben jij er zeker van dat jij in 2021 wél De Zeeheld ontvangt!
Plak jij de sticker voor 31 december op jouw voordeur? Dan maak jij kans op een unieke Zeeheldlekkernij. Uit alle stickerplakkers kiezen wij 10 winnaars én de lekkernij wordt uitgedeeld in de eerste week van 2021.

door Harrie Koolen

Vierdaagsevoetgangersoversteeklichten

Het valt niet echt op en als je het niet weet zie je het ook niet, maar de voetgangersoversteeklichten op vijf plaatsen bij de St. Annastraat zijn met de renovatie van de straat veranderd: het rode licht stelt een vierdaagseloper voor met een gladde loep in de hand, het groene licht een vierdaagselooper met paardenstaart, rugzakje en vlaggetje. De laatste lopen allemaal richting Keizer Karelplein. Het betreft de zebra's bij de van Trieststraat/St. Annastraat en Groesbeekseweg en de zebra's bij de Archipelstraat/St. Annastraat. De bedenker is Mark Vermeulen projectleider van de gemeente, het ontwerp is van Alroy Nanlohy. Een beetje tot verrassing van Mark zijn de kosten van de

productie nauwelijks hoger dan de standaardlichten. Als andere voetgangerslichten worden vervangen op de St. Anna dan krijgen die dezelfde vorm. Er is weinig publiciteit geweest rondom dit andere ontwerp mede omdat de intocht van de vierdaagse niet doorging. Volgend jaar staan waarschijnlijk de televisiecamera's prominent erop gericht. Overigens kon Mark geen antwoord geven op de vraag waarom de mannetjes rood zijn en de vrouwtjes groen, wie heeft een idee?? Ook de nieuwe lantaarnpalen kennen een verwijzing naar de vierdaagse: in het horizontale platte vlak is een gladde loep uitgefreesd, Deze loopt wat breed uit.

Bottendaal, van straatnaam tot wijk

door Harrie Koolen

Foute Zeehelden en Straatnamen

Waar moeten straatnamen aan voldoen?

Zoals beloofd in de vorige editie: Er is geen bindende set van criteria op basis waarvan straatnamen worden gegeven. Er zijn wel algemeen geldende regels waar straatnamen aan moeten voldoen: zo moeten ze de vindbaarheid bevorderen, goed uitspreekbaar en verstaanbaar zijn, geen dubbelzinnigheden bevatten en niet te lang zijn.

Als personen worden vernoemd moeten dezen, met uitzondering van leden van het koninklijk huis, (meer dan 10 jaar) dood zijn, grote verdiensten hebben gehad voor de samenleving én van onbesproken gedrag en onomstreden zijn. Juist dat laatste criterium heeft de laatste jaren tot heftige discussies geleid onder andere als het gaat om het vernoemen van onze Zeehelden.

Foute Zeehelden?

Zeehelden hebben, in de enge definitie, geleefd in de 'Gouden' Eeuw, waren van eenvoudige komaf en talentrijk, klommen op tot de hoogste rangen van de admiraliteit, hadden een grote staat van dienst, sneuvelden in het harnas en werden geëerd met een praalgraf.

Het waren altijd bikkels, mannetjesputters, vaak hardvochtig en ze gingen door roeien en ruiten. Maar wel echte idolen in hun tijd!

Een tijd die volledig niet vergelijkbaar is met de onze, zeker ook niet als het gaat om de sociaal maatschappelijke inrichting van de samenleving.

De Zeeheldenbuurt

De Zeeheldenbuurt in Bottendaal bestaat uit de volgende straten: Bestevaerhof, Biesmanstraat, Cortenaerpad, de Ruyterstraat, Evertsenstraat, Jan de Wittstraat, Jan van Galenstraat, Jan van Speykstraat, Karel Doormanstraat, Piet Heinstraat, Trompstraat, van Heemskerckstraat, Willem Barentszstraat en de Witte de Withstraat.

Ze voldoen niet allemaal aan de enge definitie van Zeeheld: Jan van Speijk en Karel Doorman leefden niet in de 'Gouden' Eeuw, Willem Barentsz was ontdekkingsreiziger en Jan de Witt was raadspensionaris. De laatste heeft wel in 1665 met De Ruyter de marine opgericht.

Veranderen van straatnamen?

Van deze 'helden' zouden in mijn beleving alleen Witte de With en Jan van Speijk niet onomstreden zijn, ook meewegende 'in het licht van hun tijd'. Witte de With hield vreselijk huis in Zuid Amerika en op de Molukken, is twee keer aangeklaagd wegens plichtsverzuim en zelfs ter dood veroordeeld. Jan van Speijk is dubieus omdat hij moedwillig zijn bemanning en een groot aantal Belgen de dood injoeg. Hij wilde zijn schip niet in handen laten vallen van Belgische opstandelingen en gooide dus maar een lont in het kruitvat. Een zelfmoordterrorist? In elk geval diende zijn daad geen enkel strategisch doel. Het is, mijn inziens, het overwegen dus waard om de straatnamen Witte de With en Jan van Speijk ter discussie te stellen.

*Onze grootste zeeheld:
Michiel de Ruyter
(Ferdinand Bol, 1667)*

Zou er animo zijn om hierop actie te ondernemen? Meest ingrijpende maatregel is om de straatnamen te wijzigen. Dat gebeurt maar weinig: pregnant voorbeeld is de Stalinlaan in Amsterdam die na de ontluistering van Josef werd omgedoopt in Vrijheidslaan. In juni 2020 is Witte de With als naam voor het Centrum voor Hedendaagse Kunst in Rotterdam ingetrokken. Een andere mogelijkheid is om de straatnaam te voorzien van informatie over de 'naam en faam' van de naamgever.

Naam van het wijkblad

De naam Zeeheldenbuurt in Nijmegen werd voor het eerst gebezigd in 1909 en gold in latere jaren voor de gehele wijk die nu Bottendaal heet. De naam Zeeheldenwijk en Admiralenbuurt is ook wel gebruikt. Pas bij de wijkindeling van de stad in de jaren zestig werd het gebied definitief Bottendaal genoemd. Het wijzigen van de naam van onze wijkkrant 'de Zeeheld' zou als argument kunnen hebben dat de Zeeheldenbuurt heden ten dage slechts een deel van de wijk bestrijkt, echter de naam is als een merknaam, leidt nooit tot verwarring en wordt geschraagd door het verleden. Niet veranderen dus! Wie een andere mening is toegedaan melde zich bij de redactie.

Deze bijdrage is op persoonlijke titel geschreven.

De Zeeheld

wijkblad voor Bottendaal

Zeg JA

tegen De Zeeheld!

Aan deze Zeeheld is een sticker toegevoegd waarmee iedere Bottendaler, met name met een NEE-NEE sticker, kan aangeven om voortaan wel wijkkrant De Zeeheld te willen ontvangen. Plak daarvoor de Zeeheldsticker naast uw NEE-NEE, JA-JA of JA-NEE sticker.
(lees meer op pagina 7)

Update energietransitie > 3 Support the locals > 4
Het jongste BOB lid: Sandro Stevens > 8 Koken
voor je wijk > 10 Van Straatnaam Tot Wijk > 12

ZEEPBELLEN

Kerst 2020

Laten we licht brengen in de donkerste tijd van dit corona jaar. Naast gevoelens van onmacht, verdriet en frustratie zijn er ook momenten van moed en dankbaarheid. Soms loopt dit allemaal door elkaar heen. Brand een kaars in je raam, als teken van solidariteit met elkaar: met mensen in de zorg, met ouderen in verpleeghuizen, en met iedereen die het moeilijk heeft. Wanneer: we starten op 29 november, de eerste zondag van de Advent. Iedere avond gedurende de maand december totaan kerstmis 2020.

Sportcoach

Bewegen is goed voor het lijf, de geest en het geeft plezier. Weet je niet altijd welke sport of activiteit het beste bij je past, of wat het aanbod is in Nijmegen, dan is er de sportcoach! Voor Bottendaal is dit Coen Merckx. Samen met jou gaat hij op zoek naar een sport die bij jou past. De sportcoach is er voor iedereen, met of zonder beperking. Dus ook als je net dat zetje nodig hebt, of als je door corona tot stilstand gekomen bent. Voor meer informatie, neem contact met Coen op 06-25678803 of c.merkx@nijmegen.nl

Energieloket

Wil jij jouw woning verduurzamen? Ben je benieuwd hoe je kunt besparen op je energierekening? Om de week op woensdagmiddag ben je welkom op het inloopspreekuur tussen 14 en 17 uur in wijkcentrum Burghardt. Uiteraard zolang de corona regels dit mogelijk maken. Wil je nu direct al iets doen? Meld je dan aan op: regionaalenergieloket.nl/nijmegen. Daar kun je je ook [aanmelden](#) voor de collectieve inkoopacties die dit najaar worden georganiseerd in Nijmegen.

Coronahulp

Als eenzaamheid, verveling en stilte of corona-kilo's op de loer liggen in deze tijden, kijk dan eens op:

www.wijzijnnijmegen.nl/coronahulp. Hierop vind je allerlei organisaties en hulpdiensten, waarop je zowel je vragen kunt stellen als je hulp kunt aanbieden. Bijvoorbeeld via: wehelpen.nl of de facebookgroep Coronahulpnijmegen.

Nieuwe leden?

De Zeeheldredactie zeilt altijd dicht langs de kust. Soms loop je dan vast op een zandbank. Deze zandbank staat in deze symbool voor het tekort aan redactieleden of schrijvers. Wil je de Zeeheld in de vaart helpen houden en kom je ons versterken met frisse ideeën of schrijfszin? We vergaderen eens per maand. Meld je aan op: dezeeheld@yahoo.com.

Voetgangerslichten

In het vorige nummer van De Zeeheld vroeg Harrie Koolen zich af wie een idee heeft waarom de mannetjes op de verkeerslichten van de St. Annastraat rood zijn en de vrouwtjes groen. Volgens Marga van Keulen: "het mannetje draagt een gladiool, dus die is uitgelopen!". Wie heeft nog een andere uitleg?

Wanneer welk afval?

Wilt u altijd uw persoonlijke afvalkalender bij de hand hebben? Download dan de DAR app en vul uw postcode in. Dan ziet u uw inzameldagen. U kunt ook een melding krijgen wanneer en welk afval aan de straat kan.

Kinderboeken over?

't Kraaijennest organiseert een boekeninzamelactie voor het kinderzwerfboek. In de speeltuin komt een zwerfboekenkast en een plek waar kinderen heerlijk kunnen lezen. Dus... heb jij nog kinderboeken die niet meer gelezen worden? Lever ze in! Inleveren mag op Jan v Galenstraat 42. Vragen? Bel Mirjam 06-54747666.

COLOFON

De Zeeheld, wijkblad voor Bottendaal, verschijnt 6 keer per jaar in een oplage van 2.200, en wordt huis-aan-huis verspreid.

Redactie:

Ronald van Delen
Jolien van den Hoogen
Harrie Koolen
Elsbeth van Niekerk
Margot de la Rambelje
Jos Veenker
Coen Völker
Tom van Zantwijk

Redactieadres:

Wijkcentrum Burghardt
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen

Fotografie:

Willemien Geboers

Eindredactie en vormgeving:

Laura Vaessen, Coen Völker,
Harrie Koolen, Ronald van Delen

Website:

www.bottendaal.nl

Druk:

BladNL

De Zeeheld wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het budget wijkactiviteiten/ bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

De Zeeheld wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met een brievenbus die niet voorzien is van een nee/nee-sticker.

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt in februari Zeepbellen (max. 100 woorden) en kopij graag uiterlijk 12 januari aanleveren via onze e-mail: dezeeheld@yahoo.com.

Update energietransitie

door de bril van Jan van de Veerdonk

Gewapend met drie vragen stap ik op Jan van de Veerdonk af om een update te krijgen van de energietransitie in Bottendaal. Jan, bouwondernemer in de Thiemeloods, is al jaren actief om eigenaren en bewoners van oude huizen te enthousiasmeren en om zijn kennis te delen.

Vertel mij eens Jan! Welke twee successen uit 2020 kun je ons melden als het gaat om de voortgang in de energietransitie van onze wijk?

‘Het grootste succes is het wijkenergieplan dat is opgesteld door bewoners uit Bottendaal in samenspraak met deskundigen en ondersteund door de gemeente. Daarmee samenhangend is er in de wijk een steunpunt van de Gemeente Nijmegen gekomen. Op de oneven weken komt er een inloop op woensdagmiddag in het Wijkcentrum Burghardt. Meer informatie is te vinden op: regionaalenergieloket.nl en duurzaamwonenplus.nl. Er komen in de wijk drie prototypes van energiezuinige woningen met eigenaren die een voortrekkersrol op zich nemen om hun kennis en ervaring op locatie te delen met omwonenden’.

En Jan? Welke twee tips wil jij Bottendalers meegeven voor het jaar 2021?

‘Alles begint met weten en meten. Zorg dat je ingelezen bent en zo een geschikte gesprekspartner wordt. Dat is tip

nummer één. Doe dan zeker een blowerdoor-test en een scan van je huis met een warmtebeeldcamera en kom er achter waar de zwakke plekken zitten. Daarnaast moet de tocht uit de woning, vloerverwarming is een fijne comfortabele verwarming en doe dat in combinatie met een goede ventilatie en isolatie. In ieder type huis gaat het altijd om de driehoek van isoleren, ventileren en verwarmen, onafhankelijk van welke warmtebron er uiteindelijk in de wijk komt. Dat komt over een paar jaar wel.

Ten slotte misschien nog een oproep van jou, Jan?

Helaas is van de groep van betrokkenen en belangstellenden voor de eerste twee bijeenkomsten in het wijkcentrum nog maar een kleine maar standvastige groep overgebleven. Ze hebben zich ‘Bottendaal Groen’ genoemd. Want dat is per slot waar het om gaat. Groener en CO2 neutraler. Het wordt tijd dat die eerste, grote groep zich weer meldt en deelgenoot wordt van de plannenmakerij.

‘Bottendalers spreek je uit, deel je kennis en laat van je horen’!

Ga voor vragen, ideeën en deelname naar bottendaalgroen@gmail.com

KINDERCENTRUM DE VUURTOREN

al 15 jaar vertrouwde kinderopvang
in Bottendaal

Graafsedwardsstraat 10
6512 ES Nijmegen
tel. 024-3222912

Dependance
Cortenearpad 30
6512 GD Nijmegen

WWW.KINDERCENTRUMDEVUURTOREN.NL

Lokaal de Ruyter

Lokaal de Ruyter is een wijn- en foodbar, Gijs en zijn team staan voor een middag of avond gezellig borrelen en hier kun je ook een heerlijk hapje eten onder het genot van prachtige bijpassende wijnen. Check de afhaalmenu's op hun website en bestellen maar!

De Stadstuyn

Sinds 2004 is De Stadstuyn een bekend en bemind restaurant in Nijmegen. Hier kun je terecht voor gerechten passend bij het seizoen, waarbij chef kok Johnny Bosveld gebruik maakt van streekproducten. Van toegankelijke maaltijden tot exclusieve gangen. Check het afhaal menu op de website en bestellen maar!

We gaan beginnen & Wij ook!

Twee bedrijven, maar toch samen één. Laten we niet vergeten dat je hier na een overheerlijke lunch of diner altijd welkom bent aan de overkant voor een borrel. Dit moeten we al even missen maar als het weer kan...

Hafiza

Hét Afghaans, Centraal- Aziatisch restaurant van Nijmegen. Door de variatie aan bijgerechten is er voor ieder een heerlijk gerecht samen te stellen. Ook vegetarische en veganistische gerechten zijn hier verkrijgbaar. Check de afhaalmenu's op hun website en bestellen maar!

Subway

Voor wie nog niet bekend is met Subway, hier creëer je zelf het perfecte broodje met de ingrediënten die jij wilt. Dagelijks een Sub of the day voor een scherpe prijs. Check de website voor ingrediënten en mogelijkheden.

Afhalen, online quizen, bezorging én mooie samenwerkingen; horeca Bottendaal zit niet stil!

Horeca Bottendaal zit niet stil en dat is je vast niet ontgaan; jij kan je favoriete gerechten afhalen óf laten bezorgen én zelfs online quizen. Mooie initiatieven die zorgen voor verbinding én het voortbestaan van onze horeca. Samen met De Zeeheld had Horeca Bottendaal een goed idee; de afhaalkerstmenu's publiceren in De Zeeheld. Wij waren enthousiast. Zij ook. En toen kwam het (voorzichtig) goede nieuws; de horeca mag wellicht vanaf 15 december weer open. Tot die tijd dus geen afhaalkerstmenu's in De Zeeheld. Na maanden van onthouding eten bij je favoriete horecagelegenheid eten met de kerst is natuurlijk nóg veel leuker dan thuis. We wachten dus geduldig af en blijven ons aan de maatregelen houden met de hoop dat we allemaal tijdens kerst buiten de deur kunnen dineren!

Het Eethuis

Alom bekend in Bottendaal, misschien wel door de beste kapsalons die zelfs in family formaat verkrijgbaar zijn.

MIA

Ook wel Made In Asia, mooie smaken, bijzondere combinaties en niet te vergeten het Japans #1 biertje: ASAHI SUPER DRY een gouden combi. Proberen, check de website to go & take away

Coffeelab

Tegenover het station staan de barista's klaar om een heerlijke koffie to go voor je te maken. Nu alleen to go maar straks kun je hier ook lekker werken, de fijne flexibele werkplekken op een top locatie waar alle faciliteiten beschikbaar zijn.

Hanek eethuis

Wat betekent 'Hanek' eigenlijk? Hanek is een begrip uit Gaziantep (Turkije) en staat voor 'gezellig gesprek'. Dus voor lekker eten en gezellig kletsen ga je langs bij Hanek.

Brood op de plank

Nu ook brood bij jouw thuis, de koerier komt bezorgen check de webwinkel. Als je goed oplet ruik je de heerlijke geur in de buurt van het verse biologische brood en het smaakvolle banket.

Eetcafé Goedvolk

Sinds eind vorig jaar gevestigd in Bottendaal. Iedere woensdag van de maand een wisseling van de menukaart waarop de nieuwe huisgemaakte gerechten gepresenteerd worden. Veel vegetarisch, lokale producten en biologisch vlees is de basis. Nu geopend voor afhaal!

KerstCoronaMijmering

LIEDJE VAN VERLANGEN

Het liedje van verlangen

Kent duizend melodieën

Gecomponeerd uit hersenschim

En duizend fantasieën

Het liedje van verlangen

Kent tekst noch kan men horen

Hoe duizend woorden op een rij

In lucht worden geboren

Het liedje van verlangen

Is vals en oghenschijn

Geeft geest, gedachte, ijdele hoop

Hoe iets misschien kon zijn

Maar, 't liedje van verlangen

Spookt steeds in ieders hoofd

Het lijkt een eeuwig Kerstgeschenk

In 't leven ooit beloofd

Dit liedje van verlangen

Is duizendmaal gespeeld

En de wijs, ach kom, wie maalt erom

Heeft niemand ooit verveeld.

Jan Koolen

December 2020

Frappant

We hebben nog maar kort van Frappant kunnen genieten, hét nieuwe restaurant in Bottendaal wil iedereen toch graag bezoeken, het kan! Frappant presenteert wekelijks een nieuw take-away menu op FB. Toch een glimp opvangen? Haal af tot we weer bediend kunnen worden.

Chipito

Al 7 jaar is het smullen van de pizza's bij Chipito in hartje Bottendaal. Blijf genieten van het vertrouwde.

De Kluizenaar

Nu in november al een hele gezellige plek in onze wijk, de lampjes, kraam en muziek maken de sfeer compleet. Wist jij al dat je hier verse oliebollen, kibbeling en de daghap kunt afhalen?

RENATO'S

Renato's

Klassieke Italiaanse smaken, daarvoor ben je aan het juiste adres bij het nieuwe restaurant in Bottendaal Renato's. Waan je in Italië door de smaak die de grote koperen boogoven creëert.

OPROEP!

aan alle bewoners van Bottendaal:

Steun de lokale horeca!

Bestel, haal af, geniet van je lokale restaurant, café of eethuis.

& mocht het kunnen: reserveer dan een tafeltje met kerst.

Foute zeeheld

Door Peter de Kort

In het oktobernummer van de Zeeheld wordt uitgelegd dat sommige 'zeehelden', waar Bottendaalse straten naar zijn vernoemd, omstreden zijn. Veel andere bekende, minder rauwe zeerobben werden weliswaar in hun tijd en de eeuwen daarna als helden vereerd, maar tegenwoordig wordt steeds meer geaccentueerd dat zij tevens belangrijke spelers waren gedurende de discutabele expansiedrift in en rond de 17de eeuw en de uitwassen die daar mee gepaard gingen.

Toch vind ik het ook niet nodig om die straatnamen te vervangen. Het in het artikel geopperde idee in plaats daarvan zeeliedenstraatborden te voorzien van informatie lijkt mij een goed compromis. Als dit bij neutraal overkomende straatnaambordjes gaat gebeuren is natuurlijk meer informatie bij de grandeur uitstralende levensgrote standbeelden buiten Bottendaal van zeelieden en andere beroemdheden met een vlekje die bovendien vaak op drukbezochte locaties staan, helemaal een 'must'.

Een snelle en goedkope wijze om die informatie aan te reiken kan bijvoorbeeld door een QR-code bij de straatbordenpalen aan te brengen zodat je meteen een objectief verhaal over de bewuste persoon kunt lezen. Voor de echte leergierigen kunnen aan het eind van de tekst relevante links worden toegevoegd van onder meer musea en websites over dit onderwerp.

Al die informatieve teksten kunnen meteen worden samengevoegd op de website: www.bottendaal.nl, onder het kopje: 'Zeeliedenbuurt' in plaats van 'Zeeheldenbuurt' en uiteindelijk worden uitgebreid met info van alle Bottendaalse straatnamen. Wie weet volgen andere Nijmeegse wijken en andere gemeenten snel dit voorbeeld als dit een succes wordt en worden uiteindelijk ook alle 'gewone' standbeelden voorzien van een QR-code.

Het eventueel aanpassen van de naam van het wijkblad de Zeeheld zou ik via een enquête aan de lezers voorleggen. Van mij hoeft de naam niet te veranderen. Ik zou er net als bij de straatnamen er hooguit wat aan toevoegen. Namelijk precies boven de naam 'De Zeeheld' in een ander en kleiner lettertype één woordje: 'Voorheen'.

Schildersbedrijf Maria Engels

van Dulckenstraat 50
Nijmegen
Tel : 024 - 360 85 86
Mob : 06 - 181 799 04

E-mail: info@mariaengels.demon.nl

FIETSENWINKEL - FIETSENMAKER VAKMANSCHAP SINDS 1985

ST. ANNA STRAAT 42 NIJMEGEN

WWW.WHEELSTWEEWIELERS.NL

450 m2 FIETSPLEZIER
GEBRUIKTE & NIEUWE FIETSEN

Meubelmaker uit Bottendaal

Unieke en eigenzinnige
meubels voor thuis
In opdracht, op maat en
met oog voor detail

www.tommiek.nl
info@tommiek.nl
06-41240881

DJ Swinging Maria

Disco - Soul - World Music - Salsa
06-18179904 | info@mariaengels.demon.nl

Zeg ja tegen De Zeeheld!

Het laatste nummer van de 25e jaargang van het wijkblad De Zeeheld heb je in je handen. Vijfentwintig jaren van nieuws voor en door de bewoners van Bottendaal, verspreid op maar liefst 1800 adressen.

Altijd is er lof van lezers, de BOB, adverteerders en de gemeente die het blad financieel ondersteunt. Lof voor de continuïteit, de actualiteit en de leesbaarheid. Zes keer per jaar wordt er overlegd, vergaderd, geschreven, gefotografeerd, geïnterviewd, ge-edit, geteld, geraapt en bezorgd door een wisselende groep van een twintigtal Bottendaalse vrijwilligers. Zij zijn er trots om ook op deze manier onze buurt een beetje bij elkaar te houden.

Wat je mist

Wel is er één terugkerend aandachtspunt. Erg veel adressen in Bottendaal, ongeveer 400, hebben namelijk een NEE-NEE-sticker op de brievenbus. Op zich ben je dan goed bezig voor het milieu. Maar... je mist ons wel. Want onze Zeeheldbezorgers slaan jouw brievenbus consequent over.

JA-IK-WIL-sticker

Deze maand kan je hierin verandering brengen door eenmalig het JA-woord te geven aan de enige, echte Bottendaalse wijkkrant: De Zeeheld. Het decembernummer van De Zeeheld wordt namelijk alleen deze keer op alle 2200 adressen in Bottendaal bezorgd en bevat een heuse Zeeheld-sticker. Daarbij is er onze dringende oproep aan alle Bottendaler maar met name die met een NEE-NEE-sticker: plak de 'JA-IK-WIL-sticker' zichtbaar naast of op jouw NEE – NEE-sticker en je bent er zeker van dat jij vanaf 2021 wél die lezenswaardige Zeeheld ontvangt.

Winactie!

En dat is niet alles. Plak jij de sticker daadwerkelijk voor 31 december op of naast die NEE-NEE-sticker dan maak je kans op een unieke Zeeheldlekkernij voor het hele gezin. Uit alle stickerplakkers kiezen wij tien NEE-NEE-adressen, die de lekkernij uitgedeeld krijgen in de eerste week van 2021. Met een foto van overhandiging en publicatie in ons wijkblad.

OP NAAR EEN ZEEHELD VOOR ALLE BOTTENDALERS !

Toen en nu

Foto april 2004

Hoek Burghardt van den Berghstraat en Leemptstraat

Foto augustus 2020

Hoek Burghardt van den Berghstraat en Leemptstraat

(Foto-archief Willemien Geboers)

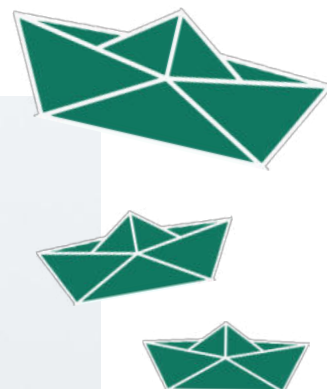
Sommige zaken veranderen niet in Bottendaal!

Het jongste BOB lid: Sandro Stevens

Ik zal mij even voorstellen, ik ben een van de nieuwere leden van de BOB (Bewoners Organisatie Bottendaal), en ook de jongste! Mijn naam is Sandro Stevens, ik woon mijn hele leven al in onze prachtige wijk Bottendaal en ben al 21 jaar een blije en trotse Bottendaler.

Sandro Stevens

De spoorkuil

Volgende keer weer meer nieuws over de Spoorkuil. Wil je op de hoogte blijven en meedoen met het groengebied in de Spoorkuil verbeteren? Meld je aan via e-mail spoorkuil.bottendaal@gmail.com. Zie voor laatste spoorkuilenieuws ook de nieuwsberichten via de wijkwebsite Bottendaal.nl en ons twitteraccount [@spoorkuilbot](https://twitter.com/spoorkuilbot).

Mijn basisschool was dan ook de Driemaster en ik heb nog veel herinneringen aan de leuke en fijne kindertijd die ik heb mogen beleven in Bottendaal.

Dat Bottendaal een fijne wijk is voor kinderen om in buiten te spelen en ook dat iedereen zich hier veilig en fijn voelt, wil ik graag zo houden. Dat is de reden waarom ik bij de BOB ben gegaan. Door lid te zijn van de BOB en door mij in te zetten voor de wijk, krijg ik ook het idee heb dat ik iets terug geef aan de wijk die mij zoveel gegeven heeft.

In het dagelijks leven ben ik student bestuurskunde aan de Radboud Universiteit, verder heb ik een bijbaan als keukenhulp bij eetcafé De Dromaaï.

Ik ben lid van de BOB sinds maart 2019, en tot nu bevalt het nog steeds. Lid zijn van de BOB is voor mij een goede manier om betrokken te zijn bij wat er speelt in de wijk; als het nodig is kan je

ook actie ondernemen op wat er speelt. Momenteel maak ik deel uit van de werkgroep spoorkuil en sinds kort ben ik bezig met het onderwerp verkamering.

Mijn droom voor Bottendaal is dat het een fijne, veilige wijk is en blijft voor de verschillende groepen mensen die er wonen: een van de mooiste van Nijmegen.

Wat doet de BOB ?

Het doel dat de BOB zich vanaf het begin (1985) heeft gesteld is het verbeteren van de leefbaarheid in de wijk Bottendaal te Nijmegen.

In tegenstelling tot het verleden is de tegenwoordige BOB niet activistisch, maar meer makelaar-verbinder/opstarter, begeleider en faciliteitenverschaaffer voor initiatieven. Er wordt onder meer met werkgroepen gewerkt, zoals de werkgroep spoorkuil (herinrichting van de spoorkuil). Wij (9 leden) zijn niet gekozen en zetten ons belangeloos in voor de wijk.

WILLEM JANSZOOM
nuilhoek@gmail.com

A = Annus horribilis, zo kunnen we 2020 toch wel noemen. Gelukkig is het jaar snel voorbij. In 2021 wordt alles beter.
B = Bonus, een cadeau voor zorgmedewerkers die gewoon hun werk deden.

C = Covid-19 en Coronavirus, de reden om 2020 een annus horribilis te noemen.

D = Dood. Voor veel mensen bleef Covid-19 abstract en ver weg, maar laten we niet vergeten dat het virus levensbedreigend is en vele sterfgevallen heeft veroorzaakt.

E = Eindejaarsvrolijkheid of -somerheid. Doorhalen wat niet van toepassing is.

F = Feesten, blijkbaar inmiddels een grondrecht, vooral voor jongeren. Schending van dit grondrecht leidt tot rellen.

G = Gezelligheid, hoort bij december als mosterd bij een kroket.

H = Horeca, zwaar getroffen door de beperkingen. Hopelijk snel weer open.

I = Inenten (zie ook V), en Immuniteit.

J = het Jaar, dat bijna ten einde is. Een Coronajaar, een rampjaar?! Zie ook A.

K = Kerstmis. Vrede op aarde en in de mensen een welbehagen.

L = Landelijk nummer voor het maken van een testafspraak. CoronaLijn. Zie ook T.

M = Mondkapje, sinds kort verplicht.

N = Netflix, trouwe bondgenoot in quarantaine en sociale isolatie in het algemeen.

O = Oud en nieuw, zonder vuurwerk.

P = Piet. Regenboog, roetveeg, zwart, wit. De kinderen die nog geloven maakt het echt niet uit.

Q = Quarantaine, ooit 40 dagen, nu gelukkig nog maar 10.

R = Reproductiegetal, een maatstaf van hoe snel Covid-19 zich verspreidt. Geeft aan hoeveel mensen gemiddeld besmet worden door een patiënt met COVID-19.

S = Sneltest. Dat testen mag best langzaam, als ik de uitslag maar snel heb.

T = Testen, testen, testen, de strategie om de pandemie te bestrijden. Maar dan moet je wel capaciteit hebben, Hugo!

U = U, de lezer van mijn columns.

V = Vaccineren, vanaf 2021 week 1

W = Wensen. De beste wensen voor een geweldig 2021!

X = Xbox (en PlayStation, Wii, Nintendo). Ik ben geen gamer, maar voor velen een trouwe bondgenoot in quarantaine en andere gevallen van sociale isolatie. Zie ook N.

Y = Youp van 't Hek. Zijn "Flappie" is nu gecoverd door Todd Rundgren. Wereldhit voor Youp?

Z = zoönose, infectieziekte die van dier op mens kan worden overgedragen, zie ook C.

En, niet te vergeten:

O = Overigens ben ik van mening dat die laatste Bottendaalse coffeeshop ook gesloten moet worden.

LOKAAL
DE RUYTER
WIJN · BIER · ETEN

BOTTENDAAL BORREL

**IEDERE LAATSTE ZONDAG
VAN DE MAAND**

**VANAF 15:00 UUR
MET SOEP VAN HET HUIS**

DE RUYTERSTRAAT 2
WWW.LOKAALDERUYTER.NL

tax tigers

- * Fluitend je papierloze administratie bijwerken, online of via de app
- * Alle belastingaangiftes altijd op tijd ingediend
- * Deskundig advies bij je ondernemersvraagstukken
- * Klantvriendelijk, informeel en dichtbij

tax tigers
JE KANTOOR VOOR BTW, IB, VPB,
LOONADMINISTRATIES EN MEER!
Sint Annastraat 48, 6524 GE Nijmegen, www.taxtigers.nl

Thuisgekookt - koken voor de wijk

door Coen Völker

Ook voor 2021 heeft de gemeente Nijmegen weer subsidie verstrekt aan de Stichting Thuisgekookt. Deze landelijke stichting heette van 2012-2019 nog Thuisafgehaald en werkt in 2020 samen met 7 gemeenten. In 2012 werd het idee op TV gelanceerd door oprichtster Marieke Hart in De Wereld Draait Door. In Nijmegen blijken zo'n 300 thuiskoks ingeschreven te zijn die soms een extra bord klaarmaken voor anderen in de wijk. In Bottendaal blijken 63 thuiskoks te bestaan binnen een straal van 1 kilometer. Van 25 september tot 4 oktober van dit jaar bleken ze zelfs een "Kook-Voor-Je-Buur 10-daagse" te hebben georganiseerd waarin 1967 aanvragers 4617 maaltijden kregen van 883 thuiskoks. September 2021 zal de 3de 10-daagse zijn rond Burendag en de Week van de Eenzaamheid. Via een persbericht kom ik hun onderstaande visie tegen.

Wat is Stichting Thuisgekookt?

Stichting Thuisgekookt koppelt buurtgenoten aan elkaar voor een lekkere, versbereide warme maaltijd én gezellig sociaal contact. Dit doen we door het faciliteren van een online platform waarop je zelfstandig kunt kijken of buurtgenoten een 'bordje over' aanbieden, maar ook door te helpen met het zoeken van een vaste thuiskok als er behoefte is aan regelmatigere hulp voor het maken van een avondmaaltijd. Dit doen we vooral (maar niet uitsluitend) voor mensen die om wat voor reden dan ook kwetsbaar zijn, bijvoorbeeld voor een oudere mevrouw die beginnend dementerend is, een buurman met een longziekte die nu niet naar de supermarkt kan of durft, of voor een alleenstaande moeder met psychische problemen. Stichting Thuisgekookt slaat daarmee vaak twee vliegen in één klap: niet alleen een warme maaltijd voor wie dat kan gebruiken, maar ook een buurt die wat meer naar elkaar omkijkt en voor elkaar zorgt.

(foto: Anne en Eline uit Nijmegen)

Matchmakers in de wijk

Je zou Thuisgekookt kunnen zien als matchmakers in de wijk. Er is een aanbod van mensen die het leuk vinden om soms wat meer te koken en er is een vraag van mensen voor wie koken nu wat moeilijk is. Thuisgekookt brengt vraag en aanbod bij elkaar. Je kunt als thuiskok éénmalig een maaltijd via de website in de aanbieding doen voor zo'n 4-6 euro. Echter de meeste thuiskoks worden gekoppeld aan een persoon die dan voor een bepaalde periode 1-3 maal per week een maaltijd krijgt, vaak wordt die gebracht als afhalen moeilijk is. In heel Nederland zouden zo'n 14.000 thuiskoks zijn die jaarlijks zo'n 100.000 extra maaltijden koken.

Reacties van Nijmegenaren:

Ontvangers van maaltijden

Anne: "Ik wilde graag een gezonde verse maaltijd ontvangen, maar was niet echt fan van de kant-en-klaar maaltijden. Thuisgekookt sloot goed aan bij wat ik wilde! Ik heb in een abonnementsverzoek mijn wensen omschreven en op basis daarvan heeft het Thuisgekooktteam Eline aan me gekoppeld. Ik ben erg blij met haar!"
Ger: "Ik kan totaal niet koken – hooguit een eitje bakken – en ben alleen. Alles wat ik kook is vies en Lizette maakt heerlijke dingen. Van verse zalm met aardappeltjes en boontjes tot een heerlijke roti of nasi. Alles is tot nu toe erg lekker."

Thuiskoks

Lizette: "Ik hou van gezelligheid in de buurt en help mensen graag. Ik vind het heerlijk om mensen te verwennen met wat ik graag doe: koken"
Eline: "Naast sporten is koken mijn grootste hobby! Ik neus graag in kookboeken en ik wilde graag iets voor een ander betekenen zonder eraan te verdienen. Thuisgekookt sloot hier goed bij aan!"

Corona en maaltijden

Tijdens corona blijkt dat niet alleen de vraag naar maaltijden is toegenomen, maar ook het aanbod is veel groter geworden. Aan het begin was het even improviseren maar ondertussen is het voor ons en de thuiskoks duidelijk en lukt het prima. Over de losse maaltijden die via de website worden aangeboden rekent het 10% extra om de website draaiend te houden. Al met al een mooi initiatief als je het mij vraagt. Heb je ook belangstelling? Kijk dan eens op www.thuisgekookt.nl, eet smakelijk!

Herfst in de Jan de Wittstraat

Door Jos Veenker

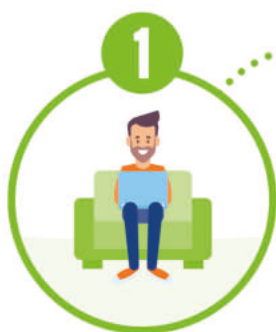
An, George, Freddie, Riet en hond Nicky zijn volop in de weer om hun buurthoekje bladvrij en winterklaar te maken. Wat een heerlijke plek in de Jan de Wittstraat op een schitterende herfstdag in november!

Eikenbladeren: verzuren ze de grond nu wel of niet?

Weet ook wanneer wij in 2021 langskomen

Check de afvalkalender in onze app!

ga naar
www.dar.nl/afvalwijzer

vul uw postcode en
huisnummer in

klik op: download of
print jaarkalender

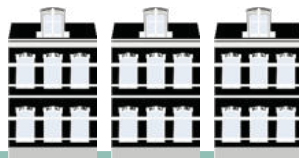
of download de
Dar app

www.dar.nl | info@dar.nl | 024-3716000

Dar®

Bottendaal, van straatnaam tot wijk

door Harrie Koolen

Kops op de St. Annastraat:

De Stefánusstraat en de Dr. Jan Berendsstraat

St. Stephanusstraat

De St. Stephanusstraat, in de volksmond Stefánusstraat genoemd met de klemtoon op de a, is een zijstraat van de St. Annastraat en loopt uit in de Dr. Jan Berendsstraat. Het eerste voorstel voor de naam van de straat was van Speijkstraat maar op 9 september 1899 werd het St. Stephanusstraat. St. Stephanus is de patroonheilige van Nijmegen, hij wordt ook wel Steven genoemd zoals in de naam Stevenskerk. Oorspronkelijk was St. Gertrudis de patroonheilige van Nijmegen, haar kerk stond buiten de wallen ongeveer op de plek van de Belvédère en werd in 1249 gesloopt. De nieuwe kerk werd in 1273 ingewijd door de beroemde aartsbisschop van Keulen Albertus Magnus en deze stelde de kerk onder de speciale bescherming van St. Stephanus. Zo verwierf hij zijn status van patroonheilige.

Vlak na de moord op Jezus werd hij als diaken door de apostelen aangesteld om toe te zien op een eerlijke verdeling van aalmoezen aan Joodse en andere weduwen omdat er was geklaagd dat de Joodse weduwen voorgetrokken werden. Vanwege de grote wondertekens die hij voor het volk verrichtte, zijn wijsheid en onweerlegbare betogen wekte hij grote afgunst bij schrift – en andere geleerden. Hij werd net als Jezus valselijk beschuldigd van godslastering en met instemming van de hogepriesters gestenigd door het gepeupel. Daarmee was hij de eerste martelaar in de kerkgeschiedenis. In Metz in Frankrijk is nog een van de stenen te bezichtigen die gebruikt zijn bij de stening. Saulus, die later als Paulus grote furore zou maken in het beginnend christendom stond erbij en keek ernaar. Hij is – hoe kan het anders – patroon van onder andere steenhouwers en metselaars, van steenslingeraars en katapultschieters en wordt onder meer aangeroepen bij nier – en galstenen.

In 1946 verscheen een boekje over heiligen
"voor kinderen" met het volgende rijmpje:

Sint Steven, eerste martelaar,
De stenen vallen dof en zwaar,
Maar is uw oog met bloed belopen,
Verrukt ziet gij de hemel open.
O bid dat, als mijn uur eens slaat,
Ook mij de hemel openstaat.

Uit: Roosjes uit de Hemeltuín; Utrecht/Antwerpen, De Fontein

*St. Stephanus met stenen
en martelaarspalm.
Sculptuur uit Luxemburg*

*Het in 1944 door oorlogsgeweld
onthoofde Mariabeeld.
(Foto beschikbaar gesteld door
het Regionaal Archief Nijmegen)*

Dr. Jan Berendsstraat

De Dr. Jan Berendsstraat, ook bij raadsbesluit van 9 september 1899, is eveneens een zijstraat van de St. Annastraat en gaat bij het viaduct onder de Graafseweg over in de van Diemerbroeckstraat. Het eerste voorstel voor de naam van de straat was Sweerstraat. Isaac Sweers was een in Nijmegen geboren koopman, die het schopte tot vice-admiraal en als zeeheld in 1673 sneuvelde in de zeeslag bij Kijkduin. De huidige Sweersstraat ligt als enige Zeeheldenstraat niet in Bottendaal maar in Altrade. Jan Berends 1818 – 1913 werd geboren op het Valckhof waar zijn ouders een café hadden. Hij studeerde medicijnen en verkreeg de titel: Doctor der geneeskunst, stedelijk en plattelandsch heel – en vroedmeester. Hij praktiseerde gedurende 70 jaar. Mede door zijn raadslidmaatschap was hij een invloedrijk persoon in Nijmegen; zo herstelde hij een traditie uit de middeleeuwen door het plaatsen van een Mariabeeld op de hoek van de gevel van het stadhuis. Dat beeld is in 1953 vervangen vanwege zware oorlogsschade.

Jan Berends was ook de eerste journalist van de Gelderlander die in 1848 ontstond uit een Nijmeegs 'krantje' De Batavier. Mede door de gedrevenheid van Jan werd de Gelderlander, begonnen als weekblad, uiteindelijk in 1874 een dagblad. Dr. Jan Berends stierf in 1913 op hoge leeftijd en ligt begraven in de familiekerk op de Begraafplaats Daalseweg. Het bijbehorende grafmonument is verwoest tijdens WOII.